

ת"פ 274/12/17 - מדינת ישראל נגד יהודה כהן

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

07 ינואר 2021

ת"פ 274-12-17 מדינת ישראל נ' כהן

לפני כבוד השופטת מיכל ברק נבו
המאשימה מדינת ישראל
על ידי פרקליטות מחוז תל אביב (מיסוי וכלכלה) - עוה"ד
שרון יונוביץ וניר הורביץ
נגד יהודה כהן
הנאשם על ידי בא כוחו עו"ד ניר ישראל

הכרעת דין

תוכן עניינים

כתב האישום

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום^[1] המייחס לו שתי עבירות של סיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפה, ביחד עם סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 [חוק העונשין], ושתי עבירות של הלבנת הון במטרה להסתיר את זהות בעליו של הרכוש האסור, את מיקומו ותנועותיו, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000 [חוק איסור הלבנת הון].

2. על פי כתב האישום, הנאשם הוא אזרח ישראלי, שחי בהונגריה מאז 2006. במועד לא ידוע בשנת 2015, במהלך שהותו בישראל, פנה הנאשם לאדם המכונה "גרייגוס" [גרייגוס (או G) בהתכתבויות], וביקש ממנו לספק לו, תמורת עמלה, חשבונות בנק ברחבי אירופה, על שם חברות פיקטיביות [חשבונות בנק פיקטיביים], לצורך ביצוע הונאות, לשם הוצאת כספים במרמה מחברות שונות. גרייגוס פעל באותה תקופה כסוכן של רשויות האכיפה האמריקאיות [ה-FBI].

לפי האישום הראשון והשלישי, הנאשם סייע בחודשים מאי ויוני 2015 לקבוצת יחידים, שזהותם אינה ידועה למאשימה [מבצעי ההונאה], להוציא במרמה כספים משתי חברות [כספי המרמה], האחת שמקום מושבה בצרפת,

עמוד 1

2CJL[**החברה הצרפתית**], והשנייה שמקום מושבה בגרמניה, MOUSER ELECTRONICS[**החברה הגרמנית**] [ביחד: **החברות המרומות**], ולהעביר את הכספים לחשבונות בנק פיקטיביים ב-Citybank שבהונגריה [CB], שסופקו על ידי גרייגוס לנאשם, ועל ידי הנאשם למבצעי ההונאה. באשר לחברה הצרפתית, חשבון הבנק הפיקטיבי שסיפק גרייגוס רשום על שם החברה הפיקטיבית[EM][Euromarketing]. באשר לחברה הגרמנית, חשבון הבנק הפיקטיבי שסיפק גרייגוס רשום על שם החברה הפיקטיבית [DT][Daylight Technologies KFT].

לחברה הצרפתית פנה מי ממבצעי ההונאה באמצעות תכתובת דוא"ל והציג עצמו כעובד בסניף הבנק שבו התנהל חשבון הבנק של החברה. כתוצאה מאותה התחזות, ביום 21.5.15 העבירה החברה הצרפתית 238,000 יורו לחשבון בנק פיקטיבי, שאת פרטיו סיפק הנאשם (אישום ראשון).

לחברה הגרמנית פנה מי ממבצעי ההונאה באמצעות תכתובת דוא"ל, והציג עצמו בפני עובדת של אותה חברה כסמנכ"ל הכספים שלה. כתוצאה מאותה התחזות, ביום 16.6.15 העבירה החברה הגרמנית 480,000 יורו לחשבון בנק פיקטיבי, שאת פרטיו סיפק הנאשם (אישום שלישי).

בשני המקרים, כספי המרמה הועברו, כאמור, לחשבון בנק פיקטיבי, אך בעקבות התערבות רשויות החקירה האמריקאיות, לא הגיעו לנאשם או למי ממבצעי ההונאה.

לפי האישום השני, הנאשם סיפק למבצעי ההונאה את פרטי חשבונות הבנק הפיקטיביים כדי שנציגי החברה הצרפתית יפקידו בהם את כספי המרמה, במטרה להסוות ולהסתיר את זהות בעליו של הרכוש האסור, את מיקומו ותנועותיו. לפי האישום הרביעי, הנאשם סיפק לנציגי החברה הגרמנית את פרטי חשבונות הבנק הפיקטיביים כדי שיפקידו בהם את כספי המרמה, במטרה להסוות ולהסתיר את זהות בעליו של הרכוש האסור, את מיקומו ותנועותיו. כבר בשלב זה אציין שיש טעות בכתב האישום, כעולה מסיכומי המאשימה (פסקה 11). למעשה, טענת המאשימה (כפי שגם עלתה באופן עקבי לאורך כל ההליך, כבר משלב הטענות המקדמיות[2]), ושאותה עליה להוכיח, היא שהנאשם העביר **למבצעי ההונאה** את פרטי חשבון הבנק הפיקטיבי, ואילו מבצעי ההונאה, הם שהעבירו פרטים אלו לחברה הגרמנית.

הרכוש שאותו סייע הנאשם למבצעי ההונאה לקבל במרמה מהחברות המרומות הוא "רכוש אסור", כהגדרתו בחוק, שכן מקורו בעבירה של קבלת דבר במרמה, שהיא "עבירת מקור" לפי החוק.

תשובת הנאשם לכתב האישום

3. לעניין החלק הכללי, כפר הנאשם בכך שפנה לגרייגוס, ובפרט בכך שפנה אליו לצורך ביצוע הונאות והוצאת כספים מהחברות המרומות, ובכך שכספי המרמה הועברו לחשבונות הבנק הפיקטיביים שסופקו לו על ידי גרייגוס.

לעניין האישום הראשון, כפר הנאשם בכך שסייע למבצעי ההונאה להוציא במרמה כספים מהחברה הצרפתית, על סך

238,000 יורו, ובכך שביקש מגרייגוס לספק לו חשבון בנק פיקטיבי. מעבר לכך כפר הנאשם בכך שהכספים הועברו לחשבון הבנק הפיקטיבי CB הרשום על שם החברה הפיקטיבית EM, שאותו סיפק גרייגוס, אך לא הכחיש כי הכספים לא הגיעו לידי או לידי מי ממבצעי ההונאה. עוד כפר הנאשם בכך שהמתואר בכתב האישום עונה על יסודות הסיוע לעבירת קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

הנאשם מסר כי אין לו ידיעה על אודות פעולותיהם הנטענות של מבצעי ההונאה ושל רשויות החקירה האמריקאיות.

לעניין האישום השני, חזר הנאשם על הכחשתו כי סייע למבצעי ההונאה לקבל כספים במרמה בנסיבות מחמירות מהחברה הצרפתית, ומעבר לכך כפר בכך שמקורם של הכספים בעבירה של קבלת דבר במרמה, המהווה עבירת מקור בהתאם לתוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון.

הנאשם כפר גם בכך שסיפק את פרטי חשבון הבנק הפיקטיבי למבצעי ההונאה כדי שנציגי החברה הצרפתית יפקידו בו את כספים, במטרה להסתיר ולהסוות את זהות בעליהם, מיקומיהם ותנועותיהם, ובכך שהדבר עונה על יסודות עבירת הלבנת הון.

לעניין האישום השלישי, כפר הנאשם בכך שסייע למבצעי ההונאה להוציא במרמה כספים מהחברה הגרמנית, על סך 480,000 יורו, ובכך שביקש מגרייגוס לספק לו חשבון בנק פיקטיבי. מעבר לכך כפר הנאשם בכך שהכספים הועברו לחשבון הבנק הפיקטיבי CB הרשום על שם החברה הפיקטיבית DT, שאותו סיפק גרייגוס, אך לא הכחיש כי גרייגוס מסר לו את פרטי חשבון הבנק הפיקטיבי וכי הכספים לא הגיעו לידי או לידי מי ממבצעי ההונאה. עוד כפר הנאשם בכך שהמתואר בכתב האישום עונה על יסודות הסיוע לעבירת קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות.

הנאשם מסר כי אין לו ידיעה על אודות פעולותיהם הנטענות של מבצעי ההונאה ושל רשויות החקירה האמריקאיות.

לעניין האישום הרביעי, חזר הנאשם על הכחשתו כי סייע למבצעי ההונאה לקבל כספים במרמה בנסיבות מחמירות, ומעבר לכך כפר בכך שמקורם של הכספים בעבירה של קבלת דבר במרמה, המהווה עבירת מקור בהתאם לתוספת הראשונה לחוק איסור הלבנת הון.

כן כפר הנאשם בכך שסיפק את פרטי חשבון הבנק הפיקטיבי לנציגי החברה הגרמנית כדי שיפקידו בו כספים, במטרה להסתיר ולהסוות את זהות בעליהם, מיקומיהם ותנועותיהם, ובכך שהדבר עונה על יסודות עבירת הלבנת הון.

המחלוקות, בתמצית

4. ב"כ המאשימה טענו שקיימות ראיות רבות להוכחת המיוחס לנאשם בכתב האישום מעבר לכל ספק סביר, ועל כן יש להרשיעו במיוחס לו, והפנו בין היתר לעדויות שונות, ובפרט לעדותו של גרייגוס, לתכתובות ביישומון **Wicker** [וויקר] [3] ולשיחות מוקלטות. עוד טענו ב"כ המאשימה שלא היו מחדלי חקירה ולא פגמים באופן ניהול התיק (כטענת

ההגנה), ושהראיות שהוגשו קבילות ומשקלן גבוה, לרבות עדותו של גרייגוס, שעמו נחתם הסכם עד מדינה כדין.

באשר ליסודותיהן העובדתיות והנפשיים של העבירות המיוחסות לנאשם, טענו ב"כ המאשימה שאלה הוכחו מעל לכל ספק סביר, לרבות מודעותו של הנאשם למהות הפלילית של מעשיו, המטרה לסייע ומרכיב ה"קבלה" בעבירת קבלת דבר במרמה, והפנו לפסיקה רלוונטית. באשר לעבירות הלבנת ההון, טענו ב"כ המאשימה לקיומה של עבירת מקור, לסימולטניות בין התגבשותה להתגבשות עבירות הלבנת ההון, וכן טענו שהנאשם היה מעורב בפעילות זו.

5. מנגד טען הסנגור כי הן לאור קיומו של ספק סביר בדבר אשמתו של הנאשם, הן לאור דוקטרינת ההגנה מן הצדק, יש להורות על זיכוי הנאשם מהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. במסגרת טיעוניו התייחס הסנגור לקבילותן של ראיות שונות ולמשקלן, ביניהן עדויותיהם של עדים שונים, ובראשם גרייגוס, ולתכתובות בוויקר. לטענת ההגנה, קיימים מחדלי חקירה וכן פגמים באופן ניהול התיק, אשר צריכים להוביל לפסילת ראיות רבות ולזיכוי של הנאשם.

באשר ליסודותיהן של העבירות המיוחסות לנאשם, טען הסנגור שלא הוכח שהנאשם היה מודע להיבט הפלילי של פעילות מבצעי ההונאה, וכן לא הוכח מרכיב ה"קבלה" בעבירת קבלת דבר במרמה. עוד טען ב"כ הנאשם, באשר לעבירת הלבנת ההון, כי לא הוכחה עבירת המקור ולא הוכחה מעורבותו של הנאשם בהסתרת כספים.

דין

6. במסגרת פרשת התביעה נשמעו עדויותיהם של שבעה עדי תביעה, שאותם ביקשה ההגנה לחקור בחקירה נגדית. במסגרת פרשת ההגנה, נשמעה עדותו של הנאשם. בטרם אפנה לבחינת ההיבט העובדתי והיסוד הנפשי המיוחסים לנאשם בכתב האישום, אבחן את הטענות באשר לקבילותן ומשקלן של ראיות שונות.

הערה טכנית: הציטוטים מתוך הפרוטוקולים נלקחו מהפרוטוקולים בתיק האלקטרוני (ולא מאלה שהודפסו לצדדים בתום הדיון), ויתכן שהעימוד (אך לא התוכן) שונה. הציטוטים ערוכים כך: פ/עמוד, שורה. ככל שיש חפיפה בין העמודים בדיונים מתאריכים שונים, יופיע גם תאריך הדיון.

בחינת קבילותן ומשקלן של הראיות

7. העדות המרכזית והמקיפה ביותר היא זו של המכונה **גרייגוס**, סוכן ה-FBI ששימש, במסגרת תפקידו כסוכן, שותפו של הנאשם לעבירות כאן, והפך גם בתיק זה עד מדינה. עדותו נתמכת במסמכים כתובים ואלקטרוניים, כפי שאפרט מיד. אך תחילה, הסבר קצר על אפליקציית וויקר, ששימשה את הצדדים בהתכתבויותיהם.

אפליקציית Wicker - וויקר

8. מהמסד הראייתי (שיוצג בפירוט בהמשך) עולה כי הקשר בין גרייגוס לנאשם התנהל בעיקר בוויקר. מתוך עדותו של גרייגוס למדנו שהוא והנאשם השתמשו בוויקר כי "זו נחשבת לתוכנה בטוחה וההודעות נעלמות... כעבור זמן קצר".

הוא הסביר שההודעות נמחקות באופן אוטומטי תוך 20 שעות, אבל משתמש מסוים יכול להגדיר זמן אחר למחיקת ההודעות שלו, והדבר יכול להוביל לכך שבשיחה מסוימת, בשעה מסוימת, יופיעו הודעות של משתמש אחד בלבד, שהגדיר "זמן מחיקה" ארוך יותר מהמשתמש השני, שהודעותיו נמחקו. עוד הסביר גרייגוס, שאם אדם מבצע מתוך הטלפון עצמו "צילום מסך" של מסך בוויקר, האדם שעמו הוא מתכתב מקבל הודעה על פעולה זו. לכן הוא וסוכן ה-FBI שהפעיל אותו, קרול (שעליו ארחיב בהמשך) צילמו את מסך הטלפון באמצעות מכשיר אחר, ולא השתמשו בטכניקה של "צילום מסך" מתוך הטלפון. בנוסף העיד גרייגוס, שקיבל את שם המשתמש של הנאשם מהנאשם עצמו, בשיחה טלפונית, וכי "username אחד יכול להיות רק על טלפון אחד" [4].

הנאשם, בחקירתו במשטרה מיום 6.8.17, סיפר שוויקר הוא יישומון לשליחת הודעות, שניתן לקבוע את זמן מחיקתו [5], וכי אנשים שאינם מומחים בנושא, לא יכולים לשחזר את ההודעות שנמחקו [6]. הנאשם טען טענות שונות באשר לשימוש בוויקר, החל מטענתו שלא פתח כלל יישומון זה, וכלה בטענתו ש"יכול להיות" ששלח הודעות לגרייגוס באמצעות היישומון. התייחסות לטענותיו של הנאשם בעניין שימוש בוויקר, תובא בהרחבה בהמשך הכרעת הדין, בפסקאות 40, 41 ו-111.

בהמשך לאמור, מעדויותיהם של גרייגוס ושל הנאשם אנו למדים שוויקר הוא יישומון שמאפשר התכתבות אנונימית, באמצעות כינויים, ללא פרט זיהוי ישיר על אודות הצדדים להתכתבות. עובדה זו מונעת זיהוי מהיר וקל של האדם שעמו נערכת ההתכתבות ושל המכשיר שממנו בוצעה ההתכתבות.

השתלבות הראיות

9. עתה, משהבנו את האופן שבו פועלת אפליקציית וויקר, ניתן להבין מדוע "נעלמות" הודעות בין מסך מצולם למסך מצולם. לפיכך יש לבחון את הראיות במארג הכולל: שילוב של המסכים המצולמים מתוך הוויקר, הקלטת השיחות בין גרייגוס לנאשם ועדותו של גרייגוס. להבנת התמונה חשוב לסקור גם את עדותו של **תומס קרול**, עוזר לראש אגף בחטיבה לפשיעה בינלאומית מאורגנת במטה ה-FBI, שהיה עוזר לנספח המשפטי בהונגריה והפעיל את גרייגוס, בעת האירועים מושא כתב האישום [קרול]. כמובן שאת כל הראיות הללו יש לבחון מול עדות הנאשם, ועל כן אסקור תחילה את שלוש עדויות אלה, ולאחר מכן אמשיך בניתוח הראיות והסוגיות.

עדותו של גרייגוס

10. ראשית אציין, שהצדדים מסכימים שעדותו של גרייגוס מחייבת ראיית סיוע, וזאת לנוכח הסכם עד המדינה אשר נחתם בינו לבין הרשויות בישראל. נקודה זו תבוא לידי ביטוי בהמשך הכרעת הדין.

נוסף על כך, דומני שלהבנת הפעילות של גרייגוס בתיק דנן, טוב יהיה להסביר את הרקע לפעילות זו. הדברים פורטו בהחלטה שנתתי במהלך דיון ביום 12.12.18 [7], ומפאת חשיבותה להבנת הרקע, אביא את החלק הרלוונטי לשלב הזה מתוכה, כלשונו:

"דומני, כי המחלוקת בין ההגנה למאשימה במקרה דנן נובעת בעיקר מפרשנות שונה של הביטוי 'הפעלה' ו'סוכן'. על מנת להעמיד דברים על דיוקם, אגדיר את מעמדו של המכונה 'גרייגוס' תוך

פירוט מסוים, ולא תוך שימוש במילה 'סוכן', על מנת שכולנו 'נדבר באותה שפה'. גרייגוס הוא עבריין. הוא היה אחראי למזימות רבות, שכללו הלבנת כספים, שימוש באינטרנט לצרכים עברייניים ועוד. הדברים מפורטים בבקשות של משרד המשפטים האמריקאי ואין צורך לחזור על הדברים, שעלו ברובם הן בעדותו של גרייגוס עצמו, הן בדברי הסוכן קרול, שהעיד לפניי בדיון הקודם. גרייגוס נעצר בארצות הברית, בעקבות העבירות האמורות. בשלב מסוים הסכים לשתף פעולה עם השלטונות בארצות הברית. באנגלית הוא מכונה 'COOPERATING WITNESS', כלומר 'עד משתף פעולה', וכן הוא מכונה 'CONFIDENTIAL HUMAN SOURCE', ובקיצור 'CHS', כלומר מקור אנושי חסוי. בין היתר הוביל המידע שנמסר על ידי גרייגוס לשלטונות ארצות הברית, בפעולות חקירה שנעשו על ידי ה-FBI לחשיפה שקיימים גורמים ישראלים שמבצעים פעילות עבריינית, שעליה ידע גרייגוס, ובחלקה אף היה שותף. בהמשך לכך, ביקש משרד המשפטים האמריקאי שיתוף פעולה ממדינת ישראל. שיתוף הפעולה כלל שיתוף במידע, וגם קבלת היתר לכך שגרייגוס יגיע למדינת ישראל ויפגש בישראל עם אנשים מסוימים, לפי הנחיית ה-FBI, כאשר משטרת ישראל התבקשה לאפשר את הפגישות הללו, וכן נתבקש פיקוח של משטרת ישראל על ביצוע הפעולות, וכן 'כל עזרה חקירתית סבירה והגיונית' (any other reasonable and logical investigative assistance). עוד התבקשה משטרת ישראל לסייע במסירת מידע שנחוץ לרשויות ארצות הברית להמשך החקירה אצלם. כאשר לנאשם שלפניי, פעילותו של גרייגוס בישראל כללה פגישה בישראל, שמטרתה מפורטת בבקשה ממאי 2015, וצוין בה במפורש שגרייגוס לא יבצע כל פעילות פלילית. מטרת הפגישה הוגדרה כהשגת מידע נוסף בנוגע להתארגנות הפלילית. הבקשה של הרשויות האמריקאיות הייתה לאפשר לגרייגוס להיפגש עם הנאשם ושותפיו על מנת לאפשר זיהוי ההתארגנות הפלילית הקשורה ב-Business Email Compromise, וכן פעילויות של הלבנת הון. בישראל סיפקה משטרת ישראל את המעטפת הנדרשת לאותה פגישה מבוקשת. סוכן ה-FBI הוא שהתווה את מטרת הפגישה ואת המסגרת הכללית, ומי שסיפק לגרייגוס את המכשור הטכני, התקין אותו על גופו של גרייגוס ולאחר מכן ליקט את התוצרים הוא איש משטרת ישראל. הפעולה שגרייגוס ביצע בישראל היא פגישה עם האנשים שנתבקש לפגוש, וקיום שיחה עימם. התכנים של הפגישה והשיחה נמצאים בהקלטה בחומר החקירה".

כפי שאבהיר בפירוט בהמשך (ר' פסקה 101 להכרעת הדין), כל פעולותיו של גרייגוס, שהובילו לכתב האישום דנן, מלבד חקירתו בינואר 2017 בידי **אלון שהרבני**, נעשו במסגרת חקירה של הרשויות האמריקאיות. מדובר בפעולות שנעשו במאי ויוני 2015. העברת החומר לצורך התיק דנן נעשתה כאשר גרייגוס הפך עד מדינה בישראל, ב-27.1.17, ונחתם עימו הסכם עד מדינה [8]. לאחר מועד זה, מלבד גביית הודעתו של גרייגוס, לא נעשו עוד פעולות חקירה מהותיות הקשורות לגרייגוס ולתוצרים שהביא (להבדיל מחקירת אחרים, לרבות הנאשם, כתיבת מזכרים, קבלת חומר וכד').

11. אקדים ואומר כבר עתה, כי לאחר שבחנתי את מכלול הנתונים, מצאתי את עדותו של גרייגוס מהימנה מאוד. למרות שעדותו נמסרה בהיוועדות וידאו (video conference), כשהוא שוהה בארה"ב ואנו - כאן, בישראל, ניתן היה לראות אותו ולשמע אותו היטב. אבהיר, שכאשר אתייחס ל"עדותו בבית המשפט", כוונתי לאותה עדות בהיוועדות וידאו. לאורך כל העדות זכרתי היטב שעסקינן בעבריין, ש"חצה את הקווים", וכי לידו, בעת מסירת העדות, נמצאת נציגה של רשויות אכיפת החוק האמריקאיות, שאף סייעה בהצגת ראיות לגרייגוס לפי בקשת מי מהצדדים. הראיות שהוצגו לגרייגוס והוגשו באמצעות עדותו, סומנו במהלך העדות.

12. לאורך עדותו בבית המשפט תיאר גרייגוס באופן קוהרנטי ושיטתי את השתלשלות האירועים. ניכר היה, שלא ביקש לייחס לנאשם מעשים אשר חרגו מתפיסתו הכללית את חלקו, כפי שלמד עליו מהקשר שהתקיים בין השניים, וכן ניכר שלא ביקש למסור מעבר למה שידוע לו. גרייגוס גם לא הסתיר את עברו שלו, את חלקו באירועים מושא הפרשה דנן ומעשים פליליים שעשה אף בלי הנאשם, בעבר.

13. גרייגוס העיד כי נעצר בארצות הברית בשנת 2015, ואז החל לשתף פעולה עם רשויות האכיפה האמריקאיות. הוא פירט על מסמכים שונים שנחתמו בינו לבין רשויות האכיפה האמריקאיות, אשר עסקו במצבו המשפטי ובסיוע שהעניק במסגרת חקירות של חשודים אחרים.

הוא תיאר את שיטת פעולתו בהעברת כספים ממקום למקום, שעה שפעל בצורה עבריינית באופן עצמאי (שלא בשירות השלטונות). הוא נתן כדוגמה את קשריו שאיפשרו עבודה מול השוק הסיני והסביר כי "הסיבה שמצאו אותי זה בגלל שאני הייתי מסוגל להוציא את הכסף במזומן, אנשים בשוק הסיני שהיו צריכים לשלם עבור מרכולתם, עבור הסחורה שלהם, נגיד שהם מוכרים מטירות והם צריכים לשלם לספק בסין, הם נותנים לי חשבון בנק של הספק בסין, את הכסף שהגיע לחשבונות הבנק ההונגריים אני העברתי לספק בסין, הסיבה לכך היא שאם זה עוזב את האיחוד האירופי, יהיה קשה מאוד לעצור את ההעברה או לקחת אותה חזרה וקיבלתי את המזומן בבדפשט בהונגריה"[9]. הוא ציין שהכספים היו פירות של הונאה, וכשנשאל כיצד ידע זאת, השיב כי ראשית, מבקשי הסיוע נהגו לומר לו מה המטרה של העזרה המבוקשת. שנית, הנסיבות לימדו על כך שמדובר בכסף שמקורו לא חוקי: נתבקשה העברת הכספים במהירות רבה, ושולמה לו עמלה בגובה 15% עד 30% מהכספים שהעביר[10]. אלה הבהירו שמדובר בתוצאה של פעילות לא חוקית.

גרייגוס הסביר על הדרכים שבהן שמר על חשאיות וכיצד שמר על כך שהרשויות לא יעלו על הפעילות. דרך אחת הייתה, למשל, שימוש ב"טיוטות" בדואר אלקטרוני: חלף שליחת הודעות בדואר אלקטרוני, גרייגוס ושותפיו נהגו לפתוח חשבון אימייל, שלשני הצדדים הייתה סיסמת הכניסה אליו. כך, היו יכולים להתכתב בלי לשלוח דבר. צד אחד היה כותב מסר, שומר אותו בטיוטות, והצד האחר, שנכנס לאותו חשבון, יכול היה לראות את הטיוטה מבלי שזו תשלח[11]. דרך נוספת הייתה שימוש בוויקר, כפי שתואר לעיל. כאשר פעל גרייגוס מול הנאשם, במסגרת החקירה דנן, היה זה בעיקר בעת שהופעל על-ידי **קרול**. ביחס לפעילותו מול הנאשם, יחד עם ה-FBI, גרייגוס העיד שכדי להתגבר על העובדה שהודעות וויקר נמחקות כעבור זמן קצר, הוא ואיש ה-FBI קרול נהגו לצלם את מסך הטלפון שעליו הופיעו ההודעות, באמצעות מכשיר טלפון אחר, וכך יש בידינו צילומים של מסכי ההודעות בוויקר[12].

בהמשך, תיאר גרייגוס את היכרותו עם הנאשם. הוא סיפר שנפגשו בבדפשט לפני זמן רב, בנסיבות חברתיות, ובהמשך נפגשו מעת לעת. לדבריו, היו להם חברים משותפים שהיו קשורים למרמה, "וכולם ידעו שאני יכולתי לספק חשבונות בנק"[13]. ביחס למקרי ההונאה שבגינם עומד הנאשם לדין, טען גרייגוס שהנאשם ביקש ממנו לספק חשבונות בנק, כיוון שידע שהוא מסוגל לעשות כן. גרייגוס מסר שהוא חושב שהעמלה שהיה אמור לקבל בגין הסיוע שהעניק עמדה על 30%, אבל הוא לא זוכר במדויק, ויכול להיות שהיה מדובר ב-15% בלבד[14]. גרייגוס סיפר שקיבל מספרי חשבונות בנק הונגריים מה-FBI, של שתי חברות, EM ו-DT, למטרות ההונאה, אותם העביר לנאשם לצורך ביצוע ההונאה[15]. תפקידו של הנאשם במעשי ההונאה כלל העברת פרטי חשבונות הבנק שגרייגוס סיפק למבצעי ההונאה, שלא הכירו את גרייגוס, וכך תיאר זאת גרייגוס: "ידעתי שאין לו תפקיד בביצוע ההונאה עצמה ושכל התפקיד שלו היה בתיווך ביני לבין מבצעי ההונאה... מתוך ההתקשרויות אני יודע שזה היה המצב, היו הרבה מקרים שבהם הוא היה צריך לפנות לאותם אנשים לשאול אותם שאלות, לקבל פרטים ואז הוא היה חוזר אלי". גרייגוס והנאשם שוחחו באמצעים שונים, לרבות דרך הוויקר ודרך טיוטות בדואר אלקטרוני[16]. בהמשך עדותו הסביר גרייגוס על השיחות המוקלטות והתכתובות בוויקר שנערכו בינו לבין הנאשם, שהוצגו או הושמעו לו, וביאר אותן[17]. העדות בעניין הדרך שבה בוצעו מעשי המרמה שבגינם עומד הנאשם לדין, תובא בהרחבה בהמשך הכרעת הדין.

14. לאחר שתיארתי את עדותו של גרייגוס בקווים כללים, אפנה לבחון טענות שונות שהעלה ב"כ הנאשם, הקשורות

לפעילותו של גרייגוס ועדותו:

15. הסנגור טען שגרייגוס הוא ששידל את הנאשם לבצע את המעשים הפלייט המיוחסים לו, "וכל ההתנהלות, הייתה חלק מהפקה אותה ערכו סוכני ה-FBI... ממש כמו הפקה קולנועית, מוסר קרול כי היה רוקח על בסיס יומי את ההודעות אותם רצה שימסור גרייגוס לנאשם... וכמרינוטה היה גרייגוס מוציא את תוכניתו של קרול לפועל"[18].

אומר תחילה, שטענה זו אינה נתמכת בחומר הראייתי. זוהי טענת קונספירציה קיצונית, ומטבע הדברים, עליה להתבסס על אדנים מוצקים בחומר הראייתי. אוסיף כי לא זו בלבד שאין ראיות התומכות בטענה, אלא שיש ראיות רבות התומכות במסקנה ההפוכה, ואפרט.

תומס קרול העיד ארוכות בבית המשפט. התייחסות רחבה יותר לעדותו של קרול ולתפקידו בחקירת הנאשם תובא בהמשך, אך אומר כבר עתה, ביחס לטענה הנ"ל, כי קרול מסר שהנחה את גרייגוס לפעול אל מול הנאשם באמצעות יישומון וויקר ובאמצעות טיטוט בחשבונות מייל, מאחר שכך נהג גרייגוס לפעול אל מול שותפיו לפעילותו הפלייט קודם לגיוסו כסוכן, והיה חשוב להמשיך ולתחזק את חזונו העבריינית[19], כפי שציין אף גרייגוס בעדותו, כמפורט לעיל. לאור האמור, הרי שמודעותו של הנאשם למהות העבריינית של מעשיו נלמדת גם מתוכן הודעותיו בוויקר, אך גם מעצם המשך השימוש בפלטפורמת הוויקר, ששימשה עוד קודם לפעולות בעלות אופי פלייט. כפי שיפורט בהמשך, תוכן הודעותיו של הנאשם בוויקר, וכן שיחות הטלפון שערך, מלמדות על מודעותו למהות העבריינית של מעשיו ולקשריו עם אותם גורמים עלומים שעבורם פעל אל מול גרייגוס (ראו פירוט בהמשך, פסקאות 54-61 להכרעת הדין). אילו סבר הנאשם שמדובר ב"הפקה", היה מודה בחקירתו ששוחח עם גרייגוס באמצעות הוויקר, היה מסביר את הודעותיו שם והיה מעלה את טענת השידול, או ה"הפקה". חלף זאת בחר לטעון שמעולם לא השתמש בוויקר, טענה שהתבררה כשקרית, כמפורט בהמשך, בפסקה 34 להכרעת הדין.

16. לצד טענתו של ב"כ הנאשם כי רשויות האכיפה האמריקאיות וגרייגוס רקמו יחדיו תכנית להפללתו של הנאשם, טען שהאירועים הם חלק מתכניתו העבריינית הכוללת והמתוחכמת של גרייגוס עם אחר, שמכונה גלובוס, שאותה תכננו לבצע באמצעות העמדת הנאשם בסיכון. הטענה לא לחלוטין ברורה, אך גם מה שניתן להבין ממנה לא נתמך בראיות. הטענה אף אינה הגיונית, ולא ברור כיצד היא משתלבת עם טענת ההגנה הקודמת, שאליה התייחסתי לעיל. גרייגוס ידע שחשבונות הבנק הפיקטיביים הם בבעלות רשויות האכיפה, בין אם בארצות הברית ובין אם בהונגריה, ועל כן ידע שניסיון לקבל כספים באמצעות מעשי התרמית נדון לכישלון. נוסף על כך, כפי שיפורט בהמשך במסגרת התייחסותי לקרול, רשויות האכיפה האמריקאיות פיקחו באופן יום-יומי על גרייגוס. מעבר לכל האמור, כמפורט בהמשך, בפסקה 47 להכרעת הדין, הוכח שהנאשם היה פעיל בעניין העברות הכספים, והוא זה שהיה בקשר עם אותם אלמונים.

17. עוד טען ב"כ הנאשם כי יש לגרייגוס תמריץ למסור גרסה אשר תפליל את הנאשם, שכן הסדר הטיעון שנחתם בין גרייגוס לבין רשויות האכיפה בארצות הברית אינו כולל עונש מוסכם, ובעת שמסר עדותו, טרם נגזר דינו. לטענת ההגנה, העונש שייגזר על גרייגוס הוא נגזרת של מידת שיתוף הפעולה שלו עם ה-FBI עד למועד מתן גזר הדין, ולכן יש לו תמריץ למסור כל גרסה שתמלט אותו מאימת הדין[20]. זאת, מעבר לתמריץ הניתן לגרייגוס במסגרת הסכם עד המדינה שנחתם בינו לבין מדינת ישראל בתיק דנן.

איני מקבלת טענה זו. על פי הסדר הטיעון בין הרשויות בארה"ב לגרייגוס[21], עונשו אמור להיות עד 5 שנות מאסר. הוא הבהיר כי טרם נגזר דינו[22], אך הובהר גם שהעונש שיוטל עליו אינו מותנה בתוכן עדויותיו, אלא בעצם השלמת הפעלתו כראוי, לרבות מתן עדות. לא הוכח קיומו של תמריץ לגרייגוס, אשר יניעו למסור עדות שקר, ולא התרשמתי שכך הדבר. בהסכם שחתם גרייגוס עם רשויות החוק בישראל, ביום 27.1.17, התחייב לשיתף פעולה עם רשויות האכיפה בישראל ובארצות הברית, וזאת בתמורה לכך שלא יועמד לדין על מעשים שנחקרו באותה תקופה בישראל[23]. לא מצאתי שהיקף שיתוף הפעולה קשור להיקף חסינותו מפני העמדה לדין. הדברים אף נשאלו במפורש ונענו, הן על-ידי קרול, הן על-ידי גרייגוס עצמו: בחקירתו הראשית, מסר גרייגוס שהסדר הטיעון שעליו חתם כלל חסינות מפני העמדתו לדין בגין פשעים מסוימים, אשר ביצע בעבר, וזאת בתמורה לשיתוף פעולה במספר חקירות שהתקיימו. לטענתו, הוא החל לשיתף פעולה עם הרשויות באמריקה מספר ימים לאחר שנעצר, והוא לא "מקבל שום דבר" מהרשויות האמריקאיות עבור שיתוף הפעולה, אלא נאבק עבור עונש מופחת. אצין, כי דברים אלה לא מאוד ברורים, שכן עונש מופחת אינו יכול להקרא "שום דבר"[24]. בחקירתו הנגדית, טען גרייגוס שאין קורלציה ישירה בין מידת שיתוף הפעולה לבין העונש שייגזר עליו, אך אישר שיש לו אינטרס ברור להראות שהוא משתף פעולה[25].

18. ההגנה העלתה טענה נוספת המשליכה על מידת האמון שיש לתת, לדעתה, בגרייגוס ובעדותו, והיא שגרייגוס הפר את הוראות ההסכם עם הרשויות בארצות הברית, שכן יצר קשר עם הנאשם לאחר שחתם על אותו ההסכם, ויש בכך כדי להשליך על משקל עדותו. אכן, כפי שעולה מחומר הראיות, גרייגוס התכתב עם הנאשם ביישומון WhatsApp בפברואר ואפריל 2016, ואולם, בניגוד לטענת הסנגור, עיון בהסכם שחתם גרייגוס עם ה-FBI, מיום 10.9.15, לא מעלה כי התחייב שלא לעשות כן[26]. בחקירתו החוזרת העיד גרייגוס שמותר היה לו, על פי ההסכם עם הרשויות האמריקאיות, ליזום קשר עצמאי עם הנאשם, והוא אכן עשה כן, לצורך עיסוק חוקי משותף[27]. לא מצאתי שלעניין זה (שאף לא הובהר עד תום), יש משקל משמעותי לצורך הערכת מהימנותו של גרייגוס.

עדויות של קרול

19. קרול, שהיה מפעילו של הנאשם בתקופה הרלוונטית, העיד כי הוא עצמו משרת ב-FBI למעלה מ-22 שנה. החל משנת 2012 היה עוזר לנספח המשפטי בבוסטון, הונגריה, לאחר מכן עבר לווינגטון, וביום מסירת עדותו בבית המשפט שימש עוזר לראש אגף בחטיבה לפשיעה בינלאומית מאורגנת[28]. אשר לליווי שהעניק לגרייגוס, העיד קרול שדיבר עם גרייגוס על בסיס יומי, בחן את ההודעות בוויקר בינו לבין הנאשם - חלקן בזמן אמת, כששהה עם גרייגוס במלון, וחלקן באמצעות צילום ששלח לו גרייגוס. עוד העיד, שהאזין לשיחות בין גרייגוס לנאשם. קרול סיפר שיחד עם גרייגוס, החליט כיצד ישיב האחרון לנאשם על הודעותיו, וצין שמלבד הנאשם, היו אנשים נוספים שבעניינם פעל גרייגוס בשיתוף עם ה-FBI[29]. עוד הוסיף, שהורה לגרייגוס באילו חשבונות בנק להשתמש והוא שאירגן את נסיעותיו של גרייגוס לחו"ל. נוסף על כך סיפר קרול שהוא עובד מול רשויות אכיפה אחרות בעולם והנספחים המשפטיים של ה-FBI בעולם, כדי שגרייגוס יוכל לנסוע מחוץ לארצות הברית. ובמילותיו:

ש. תסביר לביהמ"ש מה היה תפקידך כמפעיל של גרייגוס ומהן ההנחיות שנתת לו?

ת. על בסיס יומי הייתי מדבר עם גרייגוס והוא היה משיב ואומר לי שאלה שיחות הוויקר שהוא ניהל. חלק מהשיחות המוקלטות עשיתי ביחד איתו כשהייתי נוכח. חלק מההקלטות הוא ביצע לבדו משום שלא היה נוכח סוכן של ה-FBI. מיקמתי את גרייגוס מבחינה פיזית קרוב למשרדים שלנו אז יכולתי לעבור ולבקר אותו בדרך כלל בבסיס יומי או יום כן יום לא, תלוי בנסיבות ובהתאם למה שקורה עם הנאשם או מטרות אחרות של החקירה. אז כשהתעוררו דברים וגרייגוס היה מקיים שיחות עם מי ממטרות החקירה, לרבות הנאשם. הייתי מורה לו מה להגיד ובאיזה חשבונות בנק להשתמש ומתי הם זמינים וכמה כסף אנחנו רוצים להכניס לחשבונות. זו הייתה האינטרקציה היומיומית

שלי עם גרייגוס. ארגנתי את הנסיעות שלו לחו"ל, עובד מול רשויות אכיפה אחרות בעולם ומול הנספחים המשפטיים שלנו בעולם, על מנת שגרייגוס יוכל לנסוע מחוץ לארה"ב" [30].

בעניין החברה הצרפתית, העיד קרול כי:

"ההונגרים והאמריקאים פתחו יחדיו את החשבונות הסמויים הללו. סיפקנו את החשבון הזה ליהודה כהן באמצעות גרייגוס. הכסף הופקד. גרייגוס בדק את החשבון כשהכסף הופקד כי הודיע לו יהודה כהן שהכסף הועבר, גרייגוס בדק את החשבון, צלצל אלי, אני צלצלתי להונגרים לעוזר נספח המשפטי שלנו בבודפשט כדי להגיד לו שהכסף הופקד בחשבון. הכסף הופקד על ידי החברה המרומה... ברגע שהכסף הופקד אני גם נכנסתי למחשב... [הכסף] הוקפא באותה נקודת זמן ואז החברה הצרפתית 2CJL והרשויות הצרפתיות היו צריכות לבקש את הכסף חזרה ובסופו של דבר הכסף אכן הוחזר לחברות..." [31].

אשר לחברה הגרמנית, העיד קרול:

ת. סיפקנו את חשבון הבנק לגרייגוס שסיפק אותו ליהודה כהן. אני יודע את זה באמצעות הודעות הוויקר והשיחות המוקלטות. זה רלוונטי כי הכסף ממאוזר נכנס לחשבון הבנק של חברת 'דיי לייט' שזו החברה הפיקטיבית שהקמנו ושאת חשבון הבנק על שמה סיפקנו לגרייגוס כדי שיספק ליהודה.

ש. **אתה נתת את מספר החשבון לגרייגוס ואתה יודע מידיעתך האישית שהוא מסר את זה ליהודה, כפי שהעדת ואז מה קרה?**

ת. באמצעות שיחות בין יהודה לגרייגוס בוויקר נודע לנו ש-480 אלף יורו עומדים להיות מופקדים בחשבון הבנק... אני ראיתי במו עיני את הודעות הוויקר..." [32].

20. במסגרת חקירתו הנגדית, תיאר קרול את החקירות שביצע ה-FBI, טרם מעצרו של גרייגוס. קרול העיד שה-FBI החל להיות מעורב בהונאות שונות, שהתבצעו באמצעות העברת כספים מקורבנות שונים, כיוון שחלק מהנפגעים היו אמריקאים. בינואר 2015 גרייגוס נעצר, והחל לשתף פעולה במטרה "להקים חשבונות בנק שבאמצעותם נוכל לאתר את הרמאים שהכניסו כספים לחשבונות הללו... ניסינו לאתר כמה שיותר אנשים, ככל שיכולנו. אבל ידענו שלא נוכל לתפוס את 'כולם' [33].

אשר להחלטה לבצע חקירה גם בעניינו של הנאשם, סיפר קרול כי "כשהתחלנו את החקירה אחרי שגרייגוס התחיל לשתף פעולה אנחנו שמנו למטרה לתפוס את הקבוצה שהובלה על ידי מארה ריזסקו... פנינו לישראל כדי להתמקד בגלובוס ובמעורב אחר בשם 'פופה' כהן, הוא אחיו של יהודה... גרייגוס במהלך עניינים היינו מנסים רגיל לדבר עם יהודה כי הוא מכיר היטב את האנשים סביב אחיו. אבל כשהתחלנו לדבר עם יהודה הוא התחיל להביא אנשים אחרים לגרייגוס כדי שגרייגוס גם יעבוד איתם... וכשזה קרה יהודה הפך למטרה" [34]. בהמשך, התייחס קרול לראיות שונות שהוצגו בפניו, ולשיתוף הפעולה של רשויות האכיפה האמריקאיות עם רשויות האכיפה הישראליות, בעניינו של הנאשם.

21. ב"כ הנאשם טען כי יש לתת לעדותו של קרול משקל אפסי, כיוון שעדותו על האירועים היא בגדר התרשמות אישית, אשר ניזונה מעדות מפי השמועה, שנתן סוכן מטעמו. עוד טען נגד עדות זו, כי קרול לא היה מעורב בתיק תקופה ארוכה, ורק בבית המשפט נחשף לעדותו של גרייגוס בפני המטרה, וכי אישר שכל מה שמסר בבית המשפט - נעשה

מבלי שחומר החקירה הרלוונטי היה בפניו[35].

22. איני מקבלת את טענות ההגנה בנושא זה. עדותו של קרול קבילה באשר לשיחות ולהודעות בין גרייגוס לנאשם, שכאמור, קרול נחשף אליהן בזמן אמת, עת שהה בקרבתו של גרייגוס בזמן ביצוע השיחות וההתכתבויות, ואף הנחה אותו בביצוען. אלה נקלטו ישירות בחושיו והוא היה מעורב בשיחות, גם אם לא הוא זה שהקליד את ההודעות. עדותו של קרול קבילה גם בקשר לעצם דיווחיו של גרייגוס על אודות התקשרויותיו עם הנאשם, שבהן קרול לא נכח אישית. לגבי אלה, קרול אינו יכול להעיד על אמיתות תוכנו, אלא רק על עצם אמירת הדברים.

23. גם בנוגע לעדותו של קרול לא מצאתי כל אינדיקציה לטענות ההגנה, אשר פורטו לעיל, בדבר תיאוריות על קונספירציה, אשר תגרום לחוקר FBI למסור עדות שקר ביחס לאחד המעורבים בפרשה רחבה שבה היה מעורב. עדותו של קרול מבהירה את טיב הפיקוח של רשויות האכיפה האמריקאיות על הקשר בין גרייגוס והנאשם, ובכך מגבירה את מהימנות עדותו של גרייגוס. בנקודות שבהן קרול היה עד ישיר לשיחות או התכתבויות, היא גם מחזקת ישירות את הראיות לחובת הנאשם.

גרסאות הנאשם בחקירה ובבית המשפט

24. הנאשם, במסגרת חקירותיו במשטרה, הכחיש כל ידיעה על אודות ההיבט הפלילי שעלה מהראיות שהוצגו לו, וגם בעדותו בבית המשפט דבק בגרסתו, שלפיה כל העיסוק מול גרייגוס היה עיסוקי-לגיטימי.

25. בחקירתו במשטרה מיום 28.4.17, טען הנאשם שאין לו כל רמז לזהותו של האיש שביקש ממנו את החשבונות, שעמו נפגש, ביחד עם גרייגוס, בפגישה ביום 1.6.15, שלפרייה איתחס בפסקאות 32 ו-64 להלן. הוא ביאר הקלטות של האזנות סתר לשיחות טלפוניות שערך[36], שלטענתו נסובו סביב עסקאות שונות[37], וכך ניסה להסביר: "כנראה שהם צריכים להעביר כספים אני לא יודע. אני ניסיתי להציע..."[38]. עוד סיפר הנאשם, שהוא משלם חובות כבר 6 שנים: "אני משלם חובות ועוד משלם עוד שלוש מאות אלף שקל נשאר לי. אני נראה לך טיפוס של רמאי של נוכל שיגנוב מאנשים?"[39]. אשר להקלטה של שיחה של גרייגוס עם אדם בשם אבי רפאלי, שבה הם מדברים על גניבה של מיליונים באמצעות קבוצה "שנמצאת בתוך הבנקים", טען הנאשם ש"שמעתי את זה משמועות... אבי סיפר לי... ואני לא מאמין שדברים כאלה בכלל קיימים ואפשריים"[40]. בהמשך, טען שלאחר שאבי רפאלי סיפר לו על עניינים אלו, "אמרתי לו אבי עזוב אותי מהשטויות, אני יש לי את הדברים שלי ואני ממשיך... שראיתי שהוא מתחיל להתעסק בדברים שהם לא שייכים ולא קשורים. אני זה לא שלי, אני אמרתי לו אבי תעזוב אותי מהשטויות. תן לי לנהל את העסק שלי", וזאת, לדבריו, בקשר לכך שלאבי רפאלי יש "קשרים להוציא כספים מבנקים... כנראה שזה במרמה... הוא דיבר על אפריקה"[41]. בהמשך, לא הצליח הנאשם לספק הסבר לכך שגרייגוס ואבי רפאלי שוחחו על הפרשת כספים לנאשם במסגרת מרמה זו, וכן לא הצליח להסביר את מעורבותו בשיחה עם גרייגוס ואבי רפאלי שהושמעה לו[42]. הנאשם המשיך להכחיש את הקשר שלו לתוכן השיחות שניהל עם אבי רפאלי וגרייגוס, וטען ש"ישבתי בפגישה שלא הייתי אמור לשבת בה... ישבתי שם ויצאתי מטומטם כי אני לא צריך להתערב בברים (הטעות במקור. הכוונה כנראה "בדברים" - מ.ב.נ) שלא שלי"[43]. בהמשך החקירה טען הנאשם שגרייגוס עובד עם המשטרה, ומנסה לטמון לו מלכודת[44].

26. בחקירתו מיום 4.8.18, לאחר שהוקראו לו החשדות נגדו, העיד הנאשם שהוא יודע ש"מדובר בכל הכנופיות

הצרפתיות האלה שההוא נותן כספים, מעביר כספים...", אבל הוא לא קשור לזה, ואין לו "מושג איך נקשרתי לסיפור הזה, אין לי מושג איך השם שלי עולה בסיפור הזה" [45]. בהמשך, סיפר הנאשם על עצמו בקווים כלליים, ואמר שבין היתר עסק בייבוא מקביל, שיתף פעולה עם חברה שעסקה בפרויקט של עופות, התעסק בתיווך נדל"ן לישראלים בהונגריה, וצבר חובות [46]. הנאשם סיפר שהכיר את גרייגוס כשהגיע לבודפשט, בשנת 2006 או 2007, היכרות שטחית, ראה אותו פעם בכמה חודשים במקרה, וטען שלא היו ביניהם קשרים עסקיים, אך הוא שאל את גרייגוס כמה שאלות [47]. בעניין זה, העיד הנאשם ששאל את גרייגוס אם "הוא יכול לעזור לי לפתוח חשבון בבנקים בחברות", לאחר שאנשים פנו אליו בעניין [48]. הנאשם לא זכר מי הם אותם אנשים, אך לטענתו אלו מתעסקים ב"בינארי", ולאחר שהחוקר הזכיר את החברה הצרפתית והחברה הגרמנית, טען שלא שמע עליהן מעולם, והכחיש שרימה אותן. כן הכחיש שביקש ממישהו לספק לו חשבונות בנק או פרטים של חשבונות בנק לטובת הונאה שתכנן עם אחרים [49].

27. בחקירתו מיום 6.8.17, סיפר הנאשם שיש לו חשבון מייל בשם "הוורנס... שישים ואחד" (השגיאה במקור), שבנו פתח עבורו בשנת אלפיים, אך הוא לא בשימוש, והכחיש שקיבל שם משתמש וסיסמא למיילים אחרים [50]. כאשר נשאל אם השתמש בשם הזה לחשבון וויקר השיב תחילה בשלילה, ואז הוסיף "לא. לא חושב. לא. אני לא זוכר" [51]. עוד קודם לכן נשאל הנאשם אם השתמש אי פעם באפליקציית וויקר והשיב בשלילה, ואז נשאל אם פתח אי פעם חשבון באפליקציית וויקר והשיב: "לא פתחתי. לא חושב שפתחתי. לא זוכר שפתחתי... לא יודע. לא זוכר שפתחתי. אין לי אותה. אני בטוח שאין לי אותה. אני יודע. אני יודע. יכול להיות שהורדתי אותה... ניסיתי... הורדתי ומחקתי... אתה יודע כמה אפליקציות אני מוריד ו... מוחק?" [52].

הנאשם אישר ש"תיווך חשבונות בנק" (כהגדרתו) עבור אחרים, וביקש מאחרים לספק לו מספרי חשבונות בנק, אבל לא למטרות פליליות, אלא ל"צרכי העסקים שלי", שאף מתועדים בחוזים [53]. כן טען שלא ביקש מגרייגוס "לפתוח חשבון בחיים" [54]. בהמשך, לאחר שאחרים "עקצו אנשים" באמצעות העברות כספים מחברה לחברה "מעבר לחוף", ולאחר שיצא (לטענתו) חוק בהונגריה שמונע העברות כספיות "מחוף לחוף", גרייגוס אמר לו שהוא יודע להוציא את הכסף מהונגריה, אך "בפועל זה לא קרה. אף פעם" [55]. עוד ציין הנאשם, שהפנה אנשים לבנקים לצורך פתיחת חשבונות בנק, עבור עמלה של כ-1,000 יורו, אך "ראסמי" נפתח חשבון אחד. עוד הכחיש הנאשם שסיפק לאחרים גישה, באמצעות האינטרנט, לחשבונות בנק שאינם שייכים לו, או שהוא מכיר חשבונות בנק שנמצאים בהונגריה ושייכים לו [56]. לאחר שהחוקר שאל את הנאשם האם היה מעורב בפעילות פלילית בהונגריה, סיפר האחרון כי הייתה חקירה בעניין אחת החברות שלו, "הם עשו את המע"מ... הלבנת הון...", וכי לאחר מכן היה "עצור על כלום" למשך כחצי שנה. הוא הכחיש כל מעורבות פלילית אחרת בהונגריה, וסיפר על חשדותיו בעניין מעורבותו של גרייגוס עם אנשים מסין, שלטענתו, איננה קשורה אליו [57]. בהמשך, העיד הנאשם כי לאחר שהיה זקוק לכסף עבור שכר דירתו, הלווה לו גרייגוס 2,000 יורו, ומאז לחץ עליו שיחזיר לו את סכום ההלוואה [58]. אשר לחברה הצרפתית ולחברה הגרמנית, טען שהוא לא מכיר כל הונאה בעניין, ואין לו קשר לכך. כן טען שלא העביר כספים מחברות אלה לחשבונות בנק שלו או לכאלה שיש לו גישה אליהם, ולא ידוע לו על העברות כספים בקשר לאותן חברות [59].

כאשר עימת אותו החוקר עם החשדות נגדו, הנאשם טען ש"לא היה ולא נברא" [60], ושלל את הטענה שביקש מגרייגוס לפתוח חשבון בוויקר [61]. בהמשך, כאשר עומת עם הראיות המלמדות כי ביום 24.3.15, בהמשך לשיחה עם גרייגוס, הוא העביר לגרייגוס את שם המשתמש שלו בוויקר, תחילה הכחיש את הדבר, ואחר־כך, כפי שעשה גם כשנשאל אם הוא עצמו פתח חשבון וויקר, טען שאינו זוכר, ולבסוף הסכים ש"יכול להיות" ו"זה הייתה דרישה שלו. לא יודע" [62]. כשהציגו בפניו הודעות וויקר בינו לבין גרייגוס, לעיתים טען שאלו ערוכות, לעיתים טען שהוא לא זוכר על מה מדובר, ולעיתים טען שיכול להיות שגרייגוס "דחף אותי לרשום דברים מסוימים..." [63].

בהמשך, סיפר הנאשם שביקש מגרייגוס עזרה לגבי אנשים שרצו להעביר כספים מחשבונות, "בבינאריות ובפורקס", ואם היה עניין של מרמה או של רמאות - "אני לא הייתי מעורב בה ולא ידעתי". לטענתו, לאחר שלא הצליח לסייע לאותם אנשים באמצעות גרייגוס, ניסה לתווך ישירות, בינם לבין הבנקים, ניסיון שנכשל אף הוא[64]. בהמשך טען הנאשם שניסה לסייע לאנשים להעביר כסף אל מחוץ להונגריה, אך זה לא הצליח, וטען ש"ניסיתי לעשות את זה בצורה... בצורה מסוימת. כשזה לא עבד לי... עברתי לעשות... עברתי לעשות את זה בצורה הכי חוקית שאפשר... אני לא ידעתי שזה לא חוקי"[65]. לטענתו, בהמשך הבין שהאנשים שלהם סייע ביקשו להלבין הון: "אני מבין. אני מבין את המשמעות. אני לא טיפש... אני בדיעבד זה מה אני מבין את זה... שמח שלא יצא מזה כלום. אני לא ידעתי שזה הלבנת הון"[66] וכן "בדיעבד אני מבין שעשיתי פעולות... אולי בתנאי לחץ... שאני נמצאתי בהם... לא בדקתי בציציות... הדרך לגיהנום רצופה בכוונות טובות"[67]. בהמשך חקירתו, המשיך הנאשם ואישר עובדות שונות שעלו מראיות שהוצגו לו, ובד בבד המשיך והכחיש את מודעתו להיבט הפלילי שלהן, ולחילופין טען שניתן לעשות את העברות הכספיים העולים מהן, בצורה חוקית.

בשלב בחקירה לאחר שעומת הנאשם עם המידע שגרייגוס שימש סוכן משטרה, חדל מלהכחיש את עצם ההתכתבויות, אך טען שאינו יודע מי הם מבצעי ההונאה, "אני לא ייחסתי חשיבות... אף פעם לא הסתכלתי על שמות. אף פעם... אני העברתי... אחד לשני... מה שהם ביקשו. ש: מי הם האנשים האלה? ת: אני לא... לא יודע אפילו... אני לא יודע אפילו אם האנשים האלה, לפי הדברים שאתה אומר, אני לא יודע אפילו אם הם התחזו או שהם השתמשו בשמות האמיתיים שלהם. אי-אפשר לדעת"[68]. בהמשך התייחס להתכתבויות לגופו של עניין וציין שביקש מגרייגוס חשבונות שאנשים רוצים להעביר אליהם כספים באירופה ובארה"ב[69]. עוד הוסיף שאמר לגרייגוס ש"יש אנשים שצריכים להעביר כספים זה וזה וזה, ואז הוא אמר לי 'שמע, תפתח וויקר, ונתכתב שם'..."[70].

בהמשך חקירותיו של הנאשם במשטרה, המשיך לאשר עובדות שונות שעלו מראיות שהוצגו לו ומהודעות הוויקר, "זה מה שרשום שמה. מה להתכחש"[71], תוך שטען שלא היה מודע להיבט הפלילי של פעילותו: "לא תכננתי את ההונאה...פעלתי לפי דרישות מה שביקשו ממני [...] הבחור שדיברתי עליו אני לא זוכר... כל העסקה הייתה אמורה להיות מגובה במסמכים בצורה חוקית..."[72]. עוד אמר: "לא התעניינתי למה ומו ומה הסיבות ואיך הסיבות זה לא עניין שלי... יכול להיות שכן יכול להיות שכולם עבדו עלי... אבל בזמן אמת לא חשבתי לרגע על המשמעות ועדיין. באמת שיש פה פעולת הונאה או פעולה לא חוקית..."[73]. גרסה זו אפיינה גם את חקירותיו הבאות במשטרה: "אני אומר שכל מה שאתה (מילים לא ברורות) ממני אני לא מתכחש לזה אבל אני חושב שאתה מוציא את הדברים לגמרי מהקשרם"[74]. בעניין זה, ראו גם את השיחה הבאה שהתנהלה בין החוקר לנאשם: "**חוקר, יניב שמול:** פה זה כשר? שאתה מתרגם אתה מבין שזה כשר? **נחקר, יהודה כהן:** אני... לא יודע שזה לא כשר"[75].

28. בעדותו הראשית בבית המשפט, העיד הנאשם על קורות חייו. בין היתר, סיפר על שירותו הצבאי, משפחתו, התנהלותו העסקית באירופה וב ישראל, וכן קשיים כלכליים שהובילו אותו לפתח מקורות הכנסה באירופה[76]. בעניין זה, תיאר באריכות פרויקט של "עופות מטילות ברומניה", שבו החל להיות מעורב משנת 2013: "בהונגריה אני נחשב על ידי אנשים אחד שיש לו את הקשרים המתאימים, מישהו שאפשר להאמין בו ויש לי קשרים עם אנשים בכירים בבנקים, יש לי קשרים עם אנשים בכירים בפרלמנט ובאחת הנסיעות הגיע גם מישהו שרוצה להקים פרויקט של עופות מטילות ברומניה... זה היה בתחילת 2013..."[77]. לדבריו, הוא היה מעורב בפרויקט עד לספטמבר 2017[78]. בהמשך, הסביר שהוא מעורה בקהילה העסקית בבודפשט, ולכן היה מעורב במהלך השנים בעסקאות שונות, בין היתר בענייני בריאות, מלונאות ומסעדות[79], וכן סייע לגורמים עסקיים בפתיחת חשבונות בנק: "הוא צריך חשבונות בבנקים, אמרתי לו, 'תשמע, חשבונות אני לא יכול לספק, תשלח אותו אלי'..." אני אפנה אותך לבנקים מסוימים, אני אדבר עם

הממונה... 'אין לי זמן לעשות את זה ביחד, מה שאני כן יכול לעשות, אני יכול לעשות לך את הקשר עם הבנק, תשב איתם, תפתחו, אני רוצה את העמלה שלי 1,000 יורו לפתיחת חשבון, על כל חשבון שיפתח לך'... [80]. בעדותו, המשיך ותיאר עסקים שונים, וטען שהחוקרים מוציאים "הכל מכל הקשר... שזה בא לעיניים של חוקר, הוא מסתכל על זה בעיניים פליליות... בשבילי זה לא, לא נראה שום דבר שהוא לא נכון כי אני לא, לא שום דבר פלילי... אני לא מכיר עבריינים, שאומרים עבודה אני מתכוון לעבודה" [81]. הנאשם ציין שגריגוס גם פנה אליו לאחר האירועים המיוחסים לו בכתב האישום, באמצעות יישומון WhatsApp, כשהיה בדובאי, וניסה לפתח איתו מיזם עסקי [82].

עוד סיפר הנאשם בעדותו, שהכיר את גריגוס בשנת 2006 או 2007, בבודפשט, ורוב ההתקשרות ביניהם הייתה חברית, ועד לשנת 2015 לא היו לו כל פעילויות עסקיות עם גריגוס, למעט זוטות [83]. בהמשך תיאר את הפגישה הראשונה שהייתה לו עם גריגוס בארץ, שהתרחשה ביום 17.2.15, וטען ש"שום התנהלות עסקית אחרת לא היה לפני זה" [84]. הנאשם מסר שגריגוס ביקש ממנו לפתוח חשבון בוויקר, וככל הנראה התקיימו ביניהם שיחות שבהן מסר לגריגוס "שיכול להיות שיש אנשים מסוימים שיכולים להשתמש בשירותים שלו" למטרות חוקיות. הנאשם הפנה לתמליל של אותה פגישה מיום 17.2.15, נ/12, וטען שבאותה פגישה גריגוס פנה אליו לפתע ואמר לו שהוא יכול לספק לו חשבונות בנק וחברות, ושאל אותו אם הוא מכיר מישהו שצריך, והנאשם השיב לגריגוס שאולי "אבי" צריך, אך הוא לא נתן לגריגוס שום כיוון ולא אמר לו שהוא מכיר מישהו [כנראה שהכוונה למישהו שקשור למבצעי ההונאה - מ.ב.נ.]. לדבריו, באותה פגישה הם לא דיברו על מישהו שזקוק לחברות פיקטיביות או לחשבונות בנק [85]. אציין שב-נ/12 לא מצאתי את ההצעה שמתוארת על-ידי הנאשם, שבה גריגוס מציע לו חברות וחשבונות בנק, אך חלק ניכר ממהקלטה לא ניתן לפיענוח בשל ריבוי דוברים ורעשי רקע, כעולה מהתמליל והערות המתמלל.

29. ניתן לומר כי הקו שהנחה את גרסת הנאשם בעדותו הראשית בבית המשפט, היה, מצד אחד, אישור של העובדות שהוכחו במסמכים שהוצגו לו ובהקלטות שהושמעו לו (שיחות עם גריגוס, בקשה של מספרי חשבון, העברת פרטים לאלמונים), ומצד שני - הכחשת הטענה כי ידע שמדובר בפעילות פלילית של אותם אלמונים כמו גם הכחשת היכרות עם פרטי הפרטים של מה שנעשה. היו גם עובדות שאישר בחקירותיו במשטרה, למשל תכנים של הודעות וויקר, כמובא לעיל ("זה מה שרשום שמה. מה להתכחש" [86]), אך חזר בו מהם בעדות הראשית:

"ש: אוקיי. אני מציג לך את קלסר ה-Wicker-ים, איך הגבת שהציגו לך הודעות Wicker במהלך החקירה?"

ת: שהחוקר הטיח בפני כל מיני הודעות Wicker, קודם כל לא הכחשתי שיש לי חשבון ב-Wicker שזה השם משתמש, אבל אפשר לראות גם בווידיאו, אמרתי לו, 'אני לא זוכר שכתבתי דברים כאלה, אני לא, אני יודע שכן התכתבתי ב-Wicker, היו התכתבויות ב-Wicker, אבל מה שאתה מראה לי פה לא, I don't recall, אני לא משחזר שדברים כאלה אני כתבתי'.

ש: **למה?**

ת: כי אני לא כתבתי דברים כאלה.

ש: **אוקיי. אבל אתה לא מכחיש שהייתה התכתבות?**

ת: הייתה התכתבות, ברור, הייתה התכתבות ב-Wicker, אני לא מכחיש, זה השם משתמש שלי, אני לא מכחיש, אבל פתאום מראים לי דברים שאני לא, לא זוכר שבכלל התנהלה שיחה לגביהם או התכתבות לגביהם, רוב, אני רוצה לציין שרוב השיחות שלי היו עם גריגוס שיחות טלפוניות, אני חושב Viber או WhatsApp, אני לא זוכר, שיחות קוליות, אני חושב שגריגוס השתמש ב-Viber ולא, לא, הוא הטיח כל מיני דברים ומספרים הזויים שאני לא מבין מאיפה באו" [87].

הנאשם העיד על פניה של אדם אליו, אחד מאותם "אלמונים", שמכונים "מבצעי ההונאה" בכתב האישום ובהכרעת דין זו, עת ישב עם ידידה מהונגריה במסעדה בישראל. אותו אדם שאל אותו האם יש לו הקשרים הנדרשים להעברות

כספים. הנאשם העיד שנזכר בשיחה שניהל עם גרייגוס, ולכן "אמרתי, כרגע אני לא יכול לעשות את הדברים... אני אפנה אותם לגרייגוס... באותה תקופה ביקשתי מגרייגוס הלוואה של 2,000 יורו.... ואמרתי, אוקיי, תהיה פה איזה עסקה ויוכל לקזז". בהמשך העיד שלא חקר בעניינם של האנשים שאותם קישר לגרייגוס, שכן הוא "נוטה לקבל דברים כמו שהם, אני לא, במיוחד אני לא הולך להיות קשור לעסקה הזאת או מעורב בעסקה הזאת, אני לא הולך לעשות due diligence עליהם". [88]. הנאשם טען שלא ידע בפועל מה אותם אלמונים עושים, והדבר אף היווה טרדה עבורו. לטענתו, לאחר שקישר בין אותם אלמונים לגרייגוס, סבר שבכך יסתיים חלקו בעניין, אבל לאחר מכן התברר לו שאותם אלמונים לא מדברים באנגלית, ועליו להמשיך ולתווך ביניהם [89]. בין היתר אמר:

"ש: אבל מה ידעת לגבי מה שהם עושים?"

ת: לא ידעתי, אין לי מושג, אני יודע שהם אומרים שהם עובדים הרבה ב-online, אם זה gaming, אם זה בינארי, פורקס, לא ידעתי, לא נכנסתי גם, לא שאלתי, זה לא עניין אותי...".

בהמשך ביקש הסנגור את תגובת הנאשם להתכתביות בוויקר מיום 21.5.15 [90], שבהן נאמר (בין היתר):

G: So is 237 today i cant do anything"
?tomorrow I do. How much is more coming
[...]
awareness61: Ok
?When they can get it
They can make 500 after you take this and 1.2 after you take out
the 500
."If you say ok. They can do it tomorrow

וזו הייתה תשובתו:

ת: "...אני אמרתי לו לפני זה שהעברה בוצעה היום... אני לא העברתי מסמך שמישהו שלח 237, כלום, אני יודע שאנשים אמרו שהם ביצעו העברה, לא סכום, לא כמה, לא ממי ולא מתי, מתי אני כן יודע, אני יודע שזה ב-21.5 בשעה 9 או 11 בבוקר...
ש: כן. תאמר לי, בנוגע לאותו חשבון בנק בהונגריה, איזה קשר יש לך לאותו חשבון?
ת. אין לי קשר" [91].

בהמשך, כאשר נשאל הנאשם על הפגישה שנערכה בינו, ובין גרייגוס, ובין "האחרים" ב-31.5.15 [92], הכחיש שקיבל מגרייגוס מספר חשבון ופרטים בענייני חשבונות הבנק הפיקטיביים, אך מסר שיכול להיות שהעביר למבצעי ההונאה את המייל ואת הסיסמא למייל שבאמצעותו, לדבריו, העביר גרייגוס למבצעי ההונאה פרטים שונים.

הנאשם נשאל מה קרה מבחינתו אחרי אותה ישיבה, וכך השיב:

ת:אני נוסע וממשיך בפגישות אחרות והם בסוף הפגישה הם אומרים, 'אוקיי, בוא נפתח דף חדש' ואז הוא אומר להם, 'אני פותח', הם אמרו לו, 'אנחנו נשלח לך Email', הוא אמר להם, 'לא, אני אפתח לכם draft, אפתח לכם Email, אתם תשימו בטיטות, אני אשים את השם של החברה ומספר החשבון בטיטות ותשמשו בהם', לא קיבלתי שום מספר חברה ושום טיטות ליד שלי ואני לא העברתי שום מספר, אני נתתי להם, הוא אמר גם את שם ה-Email, יכול להיות שרשמתי להם מה ה-Email להיכנס ואת ה-password, לא קיבלתי מספר חשבון, לא קיבלתי, הוא אמר" [93].

בהמשך לכך, הנאשם עומת עם הקושי העולה מתשובתו, אך תשובתו לא הבהירה דבר:

**"ש: לא, אבל בפועל לא היה צורך שתרשום להם, הם היו בשיחה שם.
ת: כן, אבל יכול להיות, יכול להיות, אני לא יודע, יכול להיות" [94].**

עוד אמר הנאשם בעדותו הראשית את הדברים הבאים:

"ש: עכשיו, כשהיית בהונגריה, ידעת מה החשדות שקשורים אליך? מה החשדות שנוגעים אליך?"

ת: לא ידעתי מה החשדות, לא הצלחתי אפילו לקשר, לא ייחסתי לזה חשיבות, לא ייחסתי לזה חשיבות בכלל כי היו איזה 2 עסקאות שלא צלחו, לא יודע מאיזה סיבה ושם נגמר הסיפור בשבילי, אחרי העסקה השנייה שנפלה, אמרתי לגרייגוס, 'גרייגוס, אמרתי לאנשים האלה שלא יתקשרו אלי, אני לא יודע איך אתה עושה את העסקים שאתה עושה, אני לא עובד בצורה כזאת, אמרתי להם, אל תתקשרו אלי, אל תפנו אלי, תמחקו את הטלפון שלי" [95].

וכן:

"ת: ...כשיניב שמול אמר שיש 2 חברות שדרך חשבונות שגרייגוס מסר לאנשים מסוימים בוצעו הונאות, אז הבנתי שבעצם מדובר באותם מפגשים מלפני כמה שנים שנתתי לגרייגוס להיפגש עם האנשים המסוימים האלה...
[לפני כן] לא ידעתי על מה מדברים..."

ש: אבל מה חשבת לפני כן?

ת: לא יודע. אמרתי, 'תראה לי', הוא מציג לי את ה-Wicker, אני אומר לו, 'כן, אני היה לי חשבון Wicker', הוא מציג עוד מסמך, אני אומר לו, אני אפשר לראות את ההתרשמות הראשונה שהוא אומר, אני אומר לו, 'אני לא מכיר את הדברים האלה'.

ש: ומה חשבת שאותם אנשים עשו לפני זה?

ת: לא חשבת, לא ידעתי, לא נכנסתי לזה בכלל, זה לא עניין אותי" [96].

30. גם בחקירתו הנגדית בבית המשפט לא הכחיש הנאשם את רוב עובדות כתב האישום, אך טען שלא ידע שמדובר בפעילות פלילית: "אני יודע מה שאומרים לי שזה עסקה חוקית ומבקשים להעביר כסף, אני לא יודע, אני יודע שזה לא הונאה" [97].

עוד בעניין זה, אפנה לקטעים נוספים מעדותו בחקירה הנגדית, הנוגעים לאותם אלמונים ולהונאות הנטענות בכתב האישום:

"ת: אני לא מתכחש ולא התכחשתי בשום שלב, היו 2 העברות שמיוחסות לאותה תקופה דרך גרייגוס, היו שתי חברות שנמסרו לאותם אנשים ואני לא יודע מי הם, היו העברות, לא היו העברות, אני לא יודע, כל מה שאת תראי לי פה, זה התכתבויות שאני לא יודע מה ואני לא יכול להיזכר ואני לא יודע מה שלי ומה לא שלי, אני לא מתכחש שהיו הדברים האלה... כן. אני מאשר, כן היו אנשים, כן, הם ביקשו חשבונות, כן, הועברו להם חשבונות ב-draft, איך בוצעו העברות? מי ביצע את העברה? אני לא יודע..." [98].

31. הנאשם הכחיש כל קשר לחברות המרומות ולכספי המרמה שהועברו, וכל ידיעה לגביהם [99]. עוד הכחיש הנאשם שנכנס בעצמו למייל שגרייגוס העביר לו [100].

32. בהתייחס לפגישה ביום 1.6.15 עם מבצעי ההונאה, גרסתו של הנאשם בעדותו בבית המשפט הייתה כי אכן התקיימה פגישה כזו, אלא שאינו יודע שמדובר היה בהונאה. הוא סבר שמדובר בעסקאות לגיטימיות. ואשר לזהות האנשים - הוא מכיר אותם, אך אינו יודע שמות או שאינו זוכר אותם:

"ש: מה זה? כשאתה אומר שאתה צריך לפגוש אותם בעוד שעה? אני אומרת לך שאתה הולך לדבר עם לפגוש את מבצעי ההונאה, מה יש לך להגיד על זה?"

ת: לכאורה.

ש: מה זה לכאורה?

ת: כי אני לא יודע אם הייתה הונאה.

ש: אוקיי. תאשר לי.

ת: אני הולך להיפגש עם האנשים שיש את הטרינזקציה איתם עומדת להתבצע, ברור, עם מי אני הולך להיפגש?

ש: כשאני אומרת לבצע הונאה ואתה אומר לכאורה, אנחנו מתכוונים לאותם אנשים שאתה,

ת: אני לא בכלל.

ש: לא מזהה אותם מהפגישה ב-1.6?

ת: אני כן מזהה אותם בבירור בפירוש אני מצביעה עליהם ובפגישה וגם ליניב, שמות, אני לא זוכר.

ש: אוקיי. אבל אנחנו מדברים על אותם אנשים, נכון?

ת: כן.

ש: אוקיי.

כב' הש' ברק נבו: הלכאורה שלו מתייחס לכך שאת מכנה אותם מבצעי הונאה והוא אומר, 'אני לא יודע שהייתה הונאה', המחלוקת היא לא לגבי זהות האנשים.

עו"ד יונוביץ: אוקיי.

כב' הש' ברק נבו: נכון?

הנאשם, מר כהן: נכון "[101]."

33. איני רואה מנוס מלצ'ין, כבר עתה, שתשובותיו של הנאשם בחקירה הנגדית אופיינו בווכחות חסרת טעם ובלא מעט היתממות. אתן דוגמאות בודדות מתוך עשרות רבות:

"ש:אתה אומר לו, 'I can't login'."

ת: אני לא אומר I can't, can't login, אם אנחנו הולכים על דקויות זה לא, I can't.

ש: אוקיי.

ת: can't login, בלתי אפשרי להיכנס "[102]."

וכן:

"ש:תראה לי, בבקשה, את צילום 478 ת/22א'. שים לב לתשובה. I try now, got it, כלומר, מר כהן, אנחנו כבר רואים שאתה כן נכנסת לחשבון הבנק."

ת: אוקיי.

ש: לבדוק את פרטי.

ת: או שנתתי למישהו להיכנס והוא אמר לי, 'זה בסדר'?

ש: תמיד אפשר לטעון גרסה חדשה על הדוכן בבית משפט.

ת: אז אין, אין, אני לא טוען גרסאות.

ש: מר כהן, אני.

ת: אני לא טוען גרסאות, זה דברים.

ש: בשבילך, לא האשמות. שים לב, לא האשמות. אני אומרת לך את זה בשיא הרצינות, שים לב לדברים.

ת: אוקיי.

- ש:** אל תזרוק סתם משפט.
ת: אני לא זוכר סתם כי אני לא זוכר, אני לא, זה לא דבר שייחסתי אליו חשיבות בכלל, לא התעסקתי בזה, לא נגעתי בזה.
- ש:** אז שים לב, יש חשבון בנק, I try it now, got it, מה הבעיה?
ת: אני לא יודע, יכול להיות,
- ש:** לא, למה ההתגוננות?
ת: כי אני לא התעסקתי בזה, לא היה לי התעסקות בזה, לא התעסקתי בחשבון ולא התעסקתי בשמות של החברות, לא התעסקתי בכלום, קיבלתי, העברתי, copy paste.
- ש:** אז אני אשאל אותך שוב, בעקבות התשובה שאתה רואה.
ת: כן.
- ש:** תאשר לי, בבקשה,
ת: אני לא נכנסתי.
- ש:** שנכנסת.
ת: לא נכנסתי.
- ש:** לפרטי חשבון הבנק, אז איך אתה מסביר את התשובה, 'got it'?
ת: got it, got it, קיבלתי את השם, הם ניסו, הצליחו, אני לא נכנסתי.
- כב' הש' ברק נבו:** כתוב "I try now", לא 'they try now', לא 'we try now', "I try now".
אבל אני לא, לא, באמת שלא התעסקתי בזה.
- כב' הש' ברק נבו:** בקיצור, מה שכתוב שם הוא לא נכון, לא?
אני לא יודע.
- כב' הש' ברק נבו:** I try now
אני לא נכנסתי, אני לא נכנסתי ל-draft מעולם [103].
- הנאשם, מר כהן:**

דוגמה נוספת:

- "ש:כשאתה שואל ואנחנו נראה את זה בהמשך.**
ת: אוקיי.
- ש:** אתה אומר they.
ת: אוקיי.
- ש:** אוקיי?
כב' הש' ברק נבו: הנאשם, מר כהן:
- אוקיי זה כן או זה לא?**
אני שומע מה שהיא אומרת.
- אני מסכים למה שהיא אומרת?**
אני מסכים למה שהיא אומרת, אני עדיין לא מסכים.
- היא צריכה שתענה לה תשובות, להגיד אוקיי לא עוזר.**
הנאשם, מר כהן:
- אני מסכים למה שהיא אומרת, אני עדיין לא יודע אם זה אני, זה אני כתבתי את הדברים או הדברים האלה נכתבו על ידי מישהו כדי להראות למראית עין שאני כתבתי את זה.**
- כב' הש' ברק נבו:** טוב.
הנאשם, מר כהן:
- עו"ד יונביץ:** אוקיי. עכשיו אני רוצה שתתייחס מהותית למה שכתוב שם, תסכים איתי, מר כהן, שאם היה מדובר בעסקה אמיתית, לא הייתה כל מניעה לתת למעורבים גישה לחשבון הבנק, על מנת שהם יראו אם הכסף נכנס?
- ת:** אכן הוא נתן.
- ש:** They ask if they can have access, yes but only after I have a "swift, just to look I don't give".
ת: swift לא כותבים ככה" [104].

וכן:

"עו"ד יונביץ: ... כשאתה אומר שאתה הולך להיפגש עם מבצעי ההונאה בעוד שעה, תאשר לי שזה אותם אנשים שביקשו את הגישה לחשבון הבנק?"

ת: זה אותם אנשים שישבו בשרתון ב-1.6.

ש: ומבקשים גישה לחשבון הבנק.

ת: ומבקשים את הגישה, אני לא יודע לאיזה חשבון בנק, אני לא יודע על מה מדובר? אני לא ראיתי שום חשבון בנק, זה אצלכם ב-draft, כנראה שזה זה, זה אנחנו במרחק 3 שנים, אני מעל 60, הזיכרון שלי לא.

ש: הזיכרון שלך מצוין. החשבון ה-Euro marketing של המייל זה חשבון הבנק,

ת: אני לא יודע, זה את אומרת.

ש: שאתה העברת להם?

ת: יש לנו את הטיוטה לראות שזה זה? אני לא מבין, היה כל כך בעייתי להוציא את התכתובת מה-draft? מהמייל?

ש: אוקיי.

ת: זה פעולת חקירה כל כך מסובכת?"[105].

סיכום התרשמותי מעדות הנאשם

34. לאחר שעיינתי בחומר הראיתי ובטיעוני הצדדים, הגעתי למסקנה שהתייחסותו של הנאשם להתכתבויותיו עם גרייגוס בוויקר רצופה סתירות לאורך חקירתו במשטרה ועדותו בבית המשפט, עניין המשליך על המשקל שיש ליתן לגרסתו. כאמור לעיל, במהלך חקירתו השנייה במשטרה, טען הנאשם שלא השתמש בוויקר במכשיר הנייד שלו, ובהמשך טען שהוא לא זוכר שפתח את היישומון, אבל בכל מקרה לא השתמש בו. לאחר מכן, טען הנאשם שקיימת אפשרות ששלח לגרייגוס הודעה דרך וויקר "אם אני אגזים שלחתי שלוש ארבע הודעות"[106]. בחקירה העוקבת התייחס הנאשם לגופן של ההודעות שהוצגו לו בוויקר, לדוגמה, "אבל אני לא אומר שלא דיברנו על הדברים האלה... לא זוכר ספציפית...", וכן מסביר שהעביר לגרייגוס שאלות שנשאל עלידי אותם אנשים שעבורם ביקש את החשבונות "חוקר: ... למה כתבת את הדברים האלה? יהודה כהן: כי זה מה ששאלו, מה ששאל אותי וזה מה ששאלתי"[107]. בהמשך שאל החוקר את הנאשם מדוע גרייגוס אומר לו שלא שווה לבזבז חשבון על סכום של מאתיים אלף יורו בלבד, שזה הסכום שאותו יכולה להעביר הקבוצה שעבורה מבקש הנאשם חשבון. תשובתו של הנאשם בוויקר הייתה שהקבוצה רוצה קודם לבדוק את החשבון לפני שהם שולחים סכום גבוה, וכשהחוקר בחקירה ביקש להבין את התשובה, הנאשם השיב: "זה מה שהם אומרים לי. אני שואל מה שהם אומרים לי אני מעביר... אני לא יודע למה הוא מתכוון לבזבז חשבון... תשאל את [גרייגוס]... שאלתי מה ששאלו אותי..."[108]. דברים אלה כמובן אינם עולים בקנה אחד עם גרסת הנאשם ששלח ארבע הודעות לכל היותר, וגם לא עם גרסתו שלא הוא כתב את ההודעות. במהלך חקירתו הנגדית בבית המשפט, לא התכחש הנאשם להתכתבויות עם גרייגוס, אך טען שהוא לא זוכר שהכתב איתו כל כך הרבה[109]. אציין כי עדותו הראשונית של הנאשם, שלא השתמש בוויקר מעולם, נסתרת אף מראיות חיצוניות - השיחה המוקלטת בינו לבין גרייגוס, שם איית את שם המשתמש שבו השתמש בוויקר[110], כפי שעוד יפורט בהמשך.

בעדותו בבית המשפט נע הנאשם חליפות בין גרסה שיש בה אמירה פוזיטיבית, שלפיה לא כתב חלק מהודעות הוויקר שהוצגו לו[111], ואולי חלקן ערוכות[112], לגרסה מרחיקה שאין בה הכחשה ממשית, שלפיה אינו זוכר שכתב הודעה זו או אחרת[113], להודאה בכך שהוא כתב את ההודעות הוויקר[114]. דוגמה נוספת:

ש: נפגשת איתו, 100, 150, אני רואה את כל מה שאתה כותב.

ת: אז קודם כל, את לא יודעת שזה אני כותב את זה.

ש: אבל אתה, הסכמנו לפני 10 דקות,

ת: לא, לא.
ש: שזה אתה ואתה לא זוכר.
ת: לא, לא, לא. אם הייתי חושב שאני כתבתי את הכל, אז הייתי יודע שכתבתי את הכל.
ש: אז בוא תגיד,
ת: הייתי אומר לך שאני זוכר.
ש: בוא תגיד גרסה קוהרנטית לבית המשפט, מה קורה עם ה-Wicker-ים?
ת: אני לא יודע.
ש: לא ה-Wicker-ים שמלחיצים אותך, ה-Wicker-ים בכלל? כתבת או לא כתבת?
ת: אני חלק מה-Wicker-ים כתבתי, על נקודה מסוימת מה כתבתי? אני לא יודע, כתבתי Wicker-ים שמתייחסים ל-2 העברות שבוצעו או לא בוצעו, אני לא יודע אפילו מה קרה איתן, כל השאר אני לא זוכר.
ש: עד שהגעת לבית המשפט.
ת: כן.
ש: מעולם לא השמעת את הגרסה הזאת שמישהו אחר כתב את זה, אלא ההיפך.
ת: מישהו ניסה לשמוע את הגרסה שלי? [115]

עוד בעדותו בבית המשפט, טען הנאשם שלא הכחיש ששם המשתמש שיוחס לו - אכן שלו, והוא מאשר שהכתב בוויקר, אך הוא לא זוכר שכתב הודעות שונות:

ת: הייתה התכתבות, ברור, הייתה התכתבות ב-Wicker, אני לא מכחיש, זה השם משתמש שלי, אני לא מכחיש, אבל פתאום מראים לי דברים שאני לא, לא זוכר שבכלל התנהלה שיחה לגביהם או התכתבות לגביהם, רוב, אני רוצה לציין שרוב השיחות שלי היו עם גרייגוס שיחות טלפוניות, אני חושב Viber או WhatsApp, אני לא זוכר... [116].

מובן מאליו, שתחילה יש לבדוק האם מכלול הראיות בתיק מבססות את הטענה שהנאשם הוא שעמד מאחורי הודעות הוויקר שמיוחסות לו, וכך אעשה מיד. ואולם כבר עתה אציין שהתייחסותו המתהפכת, הפתלתלה והכבושה בחלקה של הנאשם להתכתבויותיו בוויקר, מביאה לכך שלא ניתן לתת אמון רב בגרסתו המתכחשת בנושא זה.

35. קיימות סתירות נוספות בעדותו של הנאשם. הנאשם אישר כי גרייגוס שלח פרטי חשבון בנק לטייטה במייל, אך לטענתו לא פתח את המייל, ולכן הוא לא יודע מה רשום שם [117]. טענה זו עומדת בסתירה לתכתובות בוויקר בינו לבין גרייגוס, שמהן נלמד שהנאשם ידע מה מכיל המייל, ניסה להיכנס אליו ואף הצליח [118]. גם בעדותו בבית המשפט אישר שהסיכום עם גרייגוס היה שהוא יפתח טייטה באימייל, ישים בה את "כל הפרטי בנק" (כהגדרת הנאשם), ועל הנאשם למסור לאנשיו את הגישה לאותו אימייל [119]. הנאשם מסר בבית המשפט שלא קיבל מגרייגוס את פרטי חשבון הבנק על שם [EM120]. עדות זו עומדת גם היא בסתירה לתכתובות בוויקר, שמהן עולה שגרייגוס סיפק לנאשם פרטים אלו [121].

36. התרשמתי שהנאשם נמנע במכוון למסור את פרטי הזיהוי של מבצעי ההונאה. הוא טען בעניין זה שאיננו זוכר במי מדובר - "אני כן מזהה אותם בבירור בפירוש... שמות, אני לא זוכר... את יודעת כמה אנשים אני פוגש? את חושבת שאני זוכר את כל השמות?... אבל אם יש מישהו ספציפי שהתקדמו איתו דברים מסוימים ועשיתי איתו דברים מסוימים, אני כן אזכור אותו" [122]. גרסה זו אינה עולה בקנה אחד עם העובדה שהנאשם עמד בקשר עם מבצעי ההונאה ואף תיאם פגישה בינם לבין גרייגוס, כעולה, בין היתר, מתכתובות בוויקר ומעדויות שונות [123]. אתייחס לעניין זה בהרחבה גם בהמשך הכרעת הדין, בפסקאות 47, 48, 53 ו-64.

ההודעות בוויקר

37. כאמור לעיל, יש לקבוע תחילה האם הראיות מבססות את טענת התביעה שלפיה הנאשם הוא שעומד מאחורי ההודעות בוויקר, שנכתבו על ידי המשתמש awareness61 (כזכור, וויקר מאפשר התכתבות אנונימית בין אנשים, על בסיס שמות בדויים). ההגנה טוענת שהנאשם אינו מי שכתב את ההודעות הללו. מסקנתי הסופית בנושא זה גובשה לאחר ששכתי ועיינתי בכלל הראיות, לרבות אלה שיפורטו בהמשך. ניתן היה להשאיר את נושא ההודעות לסוף ההכרעה בראיות, מאחר שהמסקנה נובעת משקלול כולו, איך יש הזנה הדדית בין לבין העדויות של הנאשם, גרייגוס, קרול ואחרים, ויש למסקנה בדבר מהימנותן ומשקלן השפעה רבה על מסכת הראיות. לכן אכריע בשאלה זו עתה, לאחר שסקרתי את עדויותיהם של העדים המרכזיים: גרייגוס, קרול והנאשם.

38. ראייה בסיסית לכך שהנאשם התכתב עם גרייגוס באמצעות שם המשתמש awareness61, מצויה בשיחה שהוקלטה בין הנאשם לגרייגוס ביום 24.3.15 [124]. במסגרתה, מסר הנאשם לגרייגוס את שם המשתמש שבו הוא ישתמש - awareness61, ואף איית אותו [125]. בהמשך, במסגרת החקירה וההליך בבית המשפט, חשף הנאשם את קשריו לשם המשתמש awareness61, ואת העובדה ששוחח עם גרייגוס באמצעותו. כאמור לעיל, הנאשם בחקירתו במטרה אישר ששוחח עם גרייגוס בוויקר, וזיהה את שם המשתמש המיוחס לו, אך הכחיש שכתב את ההודעות. בהמשך, הנאשם טען לגופן של הודעות, שייתכן שגרייגוס "דחף אותי לרשום דברים מסוימים" [126]. בעדותו בבית המשפט, הודה הנאשם כי "יכול להיות ש-Wicker מסוים כן כתבתי..." ושהוא "לא מתכחש ששם המשתמש שלי [127] awareness61". עוד אמר בעדותו: "אני לא אגיד דבר ספציפי אני כתבתי או לא כתבתי כי כן כתבתי דברים" [128]. לאור דברים אלה, טענת הנאשם כי לא הוא כתב את ההודעות תמוהה ביותר ואינה מתיישבת עם הראיות.

נוסף על כך, זוה העיקר, קיימת התאמה בין שיחות הטלפון המוקלטות (שבהן קולו של הנאשם) להודעות בוויקר, אשר מצביעה, אף היא, על כך שהנאשם הוא שעומד מאחורי אותן ההודעות. למשל, תכתובת ושיחה מוקלטת מיום 12.5.15, שבהן הנאשם מדבר על "screen to screen" [129]; תכתובת ושיחה מיום 13.5.15, שבהן הנאשם מדבר על סך של "שש מאות" (וברור מההקשר שמדובר בשש מאות אלף יורו) [130], קובץ מספר 1247, עמודת "תאריך צילום"; שיחה מוקלטת מיום 25.5.15, שבה הצדדים משוחחים על אחרים שהמעשה שלהם יכול לסבך את גרייגוס, והנאשם מבקש לערב את אחיו בעניין, ותכתובת בוויקר, כמה ימים קודם לכן, מיום 22.5.15, שבה הצדדים משוחחים על אותו עניין [131]; שיחה מוקלטת מיום 24.6.15, שבה הצדדים משוחחים על בעיות עם כספים שנכנסו לשני חשבונות בנק ב-CB, ועל כך שאותן הבעיות גרמו לגרייגוס להפסד של 30,000 יורו, ותכתובת וויקר כמה ימים קודם לכן, מיום 18.6.15, בה הצדדים משוחחים על אותו עניין [132]. אציין, כי התובעת ציינה את קיומה של ההתאמה האמורה באזני הנאשם, והוא השיב כי אינו מכחיש זאת, אך הוסיף הסתייגות (שטיבה אינו מובן לי):

ש: "...הטענה שלנו של התביעה היא שלאורך כל המשפט אנחנו רואים שבצמתיים מרכזיים ה-Wicker והשיחות טלפון מתכתבות אחת עם השנייה.
ת: אבל אני לא הכחשתי את זה... בצמתיים מסוימים, גם יש שיחות שמתייחסות לכיתוב מסוים ב-Wicker אבל כל שאר הדברים אין שום שיחות או שיש שיחות ולא הצגתם אותן" [133].

39. מן האמור עולה שקיימות ראיות מוצקות לכך שהנאשם הוא זה שהשתמש בשם המשתמש awareness61בוויקר

וכתב הודעות באמצעותו. במקביל ולהשלמה, אין כל ראייה שאחר, מלבד הנאשם, עשה שימוש בשם זה. הנאשם לא הציג כל ראיה שמסר את הסיסמה לשם המשתמש הזה לאדם אחר, או שקיבלה מאחר, ובחקירתו במשטרה אף ציין שלא ביקש מאף אחד לפתוח עבורו וויקר או תוכנה של הצפנות, ואף לא ביקש ממשהו אחר שיפתח לו את החשבון שנקרא [134]awareness61. לאור כל אלה, טענתו שאחר עשה שימוש בשם משתמש זה - נדחתה.

40. ב"כ הנאשם העלה טענות בעניין קבילותן של הודעות בוויקר ומשקלן, ובדבר היעדר יכולת לסווגן כראיות עצמאיות. עוד טען הסנגור, כי קיים פגם בשרשרת הראיות, בכל הנוגע להודעות הוויקר. על פי חומר הראיות, ההודעות צולמו על ידי קרול או על ידי גרייגוס, שהיה נתון לפיקוח ה-FBI בזמן אמת, והן הועברו על ידי ה-FBI לרפ"ק אלון שהרבני[135]. בהתאם לעדותו של קרול, גם כאשר שהה גרייגוס בהונגריה הוא היה תחת פיקוחו של קרול (מבחינה אדמיניסטרטיבית), אך שעה שעסק בפעולות חקירה עבור הרשויות, פעולותיו נוטרו על ידי המשטרה ההונגרית וסוכני ה-FBI אחרים, שהסתכלו עליו. באותה תקופה, צילומי המסך של הוויקר בוצעו על ידי גרייגוס עצמו. קרול אישר שלא יכול היה לפקח על פעולותיו של גרייגוס 24 שעות ביממה, לאורך כל התקופה, לרבות כשהיה בהונגריה, ובאופן תיאורטי, גרייגוס יכול היה, אילו רצה בכך, לפעול "מתחת לרדאר" של ה-FBI[136]. בנושא זה, השאלה בסופו של יום היא שאלה של אמון, ואת התרשמותי אביא מיד.

עוד בעניין זה, טען הסנגור כי לא ניתן לדעת מה תאריך הצילום האמיתי של ההודעות. עם זאת, מעדותו של עד התביעה פקד אביב גליק, קצין חקירות וחוקר עבירות מחשב מיומן ביאח"ה, למדנו שעיון קצר בקבצי הודעות הוויקרמלמד שניתן לדעת בנקל את תאריך צילום ההודעה, שהוא תאריך יצירת התמונה, באמצעות כניסה לפרטי הקובץ. לפיכך טענותיו של הנאשם בעניין זה, המסתמכות בין היתר על תאריך יצירת הקובץ ותאריך שינוי הקובץ, חלף תאריך הצילום, נידחות[137].

41. טענתו של הנאשם כי ייתכן שגרייגוס מחק חלק מההודעות בוויקר, וכך ערך את השיחות בצורה מניפולטיבית טרם צילומן ושליחתן לקרול, חסרת כל בסיס עובדתי, וסותרת את הטענה האחרת של הנאשם, כי קרול וגרייגוס רקמו "מזימה" יחדיו. מכיוון שהנאשם לא אמר אמת בנוגע לשימוש בוויקר (כאמור לעיל), ולאור עדויותיהם המפורטות של קרול וגרייגוס בעניין, שמהן עולה כי לעיתים קרול היה עד, בזמן אמת, לצילומי ההודעות, ובאופן כללי פיקח על גרייגוס באופן יום-יומי, ומבלי שהסנגור הצביע באופן קונקרטי על תכתובת וויקר שלטענת הנאשם נערכה באופן מניפולטיבי, הרי שטענתו היא טענה בעלמה, אין לה אחיזה בחומר הראיות ודינה להדחות.

42. **מסקנתי** מתוך חומר הראיות, בשילוב בין המקורות השונים, כמו גם לנוכח התרשמותי מעדותו של גרייגוס ומעדותו של קרול, היא שאין כל בסיס לטענת ההגנה, שלפיה ההודעות בוויקר זויפו, נשתלו או "פוברקו", ולא מצאתי כל סיבה לפקפק באמיתותן או להפחית ממשקלן. לאור האמור, התכתובות בוויקר הן ראיות קבילות ועצמאיות, ומשקלן גבוה. כפועל יוצא של קביעה זו, **אתייחס להודעות בוויקר שנכתבו על ידי שם המשתמש awareness61, כהודעות שנכתבו על ידי הנאשם.**

הערות מתודיות חשובות: חשוב לציין, כי בשל המחיקות הלא מסונכרנות של מסכיהם של גרייגוס והנאשם, יש צורך להתייחס להקשרים של הכתוב בהודעות, בנוסף להתייחסות להודעות שלא נמחקו ולשעות שמופיעות בחלק מההודעות, כדי להבין את הרצף. עוד אציין, כי לנוכח העובדה שאנגלית אינה שפת האם של הנאשם או של גרייגוס, ההודעות

רצופות בטעויות כתיב ודקדוק באנגלית. הן מובאות כלשונן וכל הטעויות - במקור.

הראיות לחלק העובדתי של כתב האישום

43. לאחר שדנתי בעדויות המרכזיות ובהודעות הוויקר, ובחנתי את קבילותן ומשקלן לאור הטענות שהעלו הצדדים, אפנה לבחון את התשתית העובדתית לעובדות כתב האישום, כפי שעולה מחומר הראיות שהובא במשפט. בפסקאות האחרונות של חלק זה, אבחן גם את הראיות המצביעות על מודעותו של הנאשם.

פנייתו של הנאשם לגרייגוס לשם הספקת חשבונות בנק פיקטיביים

44. לפי חומר הראיות, גרייגוס פעל בשירות רשויות האכיפה בארצות הברית. במסגרת פעילותו, פנה אליו הנאשם, וביקש ממנו שיספק לו חשבונות בנק פיקטיביים, וזאת עקב כך שהנאשם היה מודע ליכולותיו של גרייגוס בנושא. כך עולה מעדותו של גרייגוס, אשר מסר שמספר ימים לאחר מעצרו ביום 18.1.15, החל לשמש כסוכן של רשויות האכיפה האמריקאיות^[138]. עוד בעניין זה, ראו עדותו של קרול, שם תיאר מה המטרה שעמדה מאחורי הפעלתו של גרייגוס כסוכן^[139].

עוד מסר גרייגוס בעדותו שהנאשם "ידע שאני יכול לספק חשבונות בנק, אז הוא ביקש ממני לספק לו חשבונות בנק"^[140], במטרה "להעביר את הפרטים האלה למבצעי ההונאות"^[141] והכל בעת שפעל מטעם רשויות האכיפה האמריקאיות^[142].

הנאשם מסר בעדותו הן במשטרה, הן בבית המשפט (באופן חלקי), שידע שגרייגוס עסק בהעברות כספים, בדרך של העברת פרטי חשבון בנק סודי עבור אנשים, ולדבריו, בדיעבד הוא מבין שהם כנראה "רצו להלבין הון"^[143], ושהוא קישר אליו אנשים לשם כך^[144]. הוא ציין שגרייגוס ביקש ממנו "חשבונות שאנשים רוצים... להעביר כספים..."^[145]. הוא הוסיף כי הוא עצמו לא החזיק בחשבונות, לא העביר את הכסף ולא משך כסף. "לא עשיתי כלום. ש: אוקיי. אתה עושה תיווך. ת: כן"^[146]. עוד מסר הנאשם, שידע שגרייגוס עוסק בכך כדי להלבין הון עבור אנשים. הוא טען "אני לא יודע איך הוא עושה את זה. אני יודע שהוא עושה את זה... ברור שאני לא טיפש. ואני מבין... שהוא לא פתח על השם שלו... וברור... אבל אני לא יודע עובדתית שזה כן מה שקרה... להגיד לך משהו? אני אגיד לך... כן.. על דברים שעובדתית אני יודע. השערות שלי? חשדות שלי? יכול להיות"^[147].

גם התכתובות בוויקר תומכות במסקנה שהנאשם ידע לשם מה הוא מבקש את החשבונות מגרייגוס. על דרישתם של מבצעי ההונאה להיות בטוחים בגרייגוס ובחשבון הבנק המסופק, כמו גם על דרישתו של גרייגוס להתנהלות זהירה וסודית, ניתן ללמוד מהתכתובת הבאה. מתכתובת זו גם עולה שגרייגוס בדק מול הנאשם את כדאיות העמדת חשבון לטובת מבצעי ההונאה, שמא עוסקים הם בסכומים קטנים יחסית. הנאשם אישר לגרייגוס ששולחיו רוצים להעביר הרבה כסף (4.2 מיליון), ושהם עוזבים את ספק החשבונות הנוכחי שלהם, משום שהוא יכול היה להעביר עבורם רק סכומים קטנים יחסית (כ-100,000 עד 150,000). בקשתו של הנאשם לגרייגוס בתכתובת וויקר מיום 25.3.15 עוסקת בעניין זה:

awareness61: Hi my friend. They don't want to do without that"

עמוד 23

they can see. How much will cost to do one for them? And you will give them only to see? I saw they do and get twice a week but the guy how do ...for them can do max 100-150. So they good

G: So if I show online they send? I can give but one condition. They look maximum 2x a day. Reason for this I gave once and they checked every fucking minute than blocked the account for unusual activity either online and fucked all. But 100-150 is nothing cost me to do company like 10k so what I make my money back and I work for?free

awareness61: No they want to do big. They could send 4.2 the guy didn't want to get that's the problem. They [want to send bigger...] [148]

פתיחת חשבונות הבנק הפיקטיביים על שם החברות EM ו-DT

45. הרשויות בהונגריה פתחו חשבונות בנק פיקטיביים, לבקשת רשויות האכיפה האמריקאיות, על שם החברות EM ו-DT. הן סיפקו את הפרטים לרשויות האכיפה האמריקאיות, ואלה מסרו את הפרטים לגרייגוס. כך עולה מעדותו של קרול, אשר מסר שחשבונות הבנק הפיקטיביים היו בשליטת הרשויות בהונגריה, אשר שיתפו פעולה עם רשויות האכיפה האמריקאיות:

"ש. תאשר לי שחשבונות הבנק מושאי כתב האישום היו בשליטתה מלאה של ה-FBI ואיש לא יכל לבצע בו דבר.

ת. למעשה החשבונות שייכים להונגרים והם אלה ששלטו בחשבונות. אנחנו שלחנו להם אמנה לשיתוף פעולה הדדי שבמסגרתה ביקשנו לפתוח את החשבונות. הם נתנו לנו את החשבונות והשמות ואת הסמאות והבטיחו לנו שהכסף יכול להכנס אך לא יכול לצאת אלא אם הם יאשרו את זה" [149].

לגרייגוס בעדותו הוצג מסמך ובו מספר חשבונות בנק ב-Citibank Europe Plc. Hungarian Branch, שהנהנה בהם הוא [150] Daylight Technologies Kft. הוא נשאל לפשר המסמך והשיב כי אלה "מספרים של חשבונות הונגריים אמריקאים... זה חשבונות הבנק ההונגריים שניתנו לו (צ"ל לי - מ.ב.נ) על-ידי ה-FBI... אלה מספרי החשבונות שנתתי לו כדי לבצע את ההונאה..." [151].

עוד מסר גרייגוס ש-Euro Marketing Solution זה "השם של החברה בעלת חשבון בנק... שיוצר ביחד על ידי FBI ומשטרת הונגריה" [152], ובהמשך התייחס לכך שהיו שתי הונאות, והוא תיאר ש-EM ו-DT הם "2 השמות של החברות, המטרה שלהן היה להעביר אליהן כסף, לקבל כסף... שתיהן היו למטרת הונאה... ואני לא יודע מה בדיוק לאיזה הונאה". כלומר, גרייגוס ידע להעיד ששתי החברות נועדו לשמש להונאה, אך מאחר שהיו הונאות מסוגים שונים (שבכולן היה צריך חשבון שניתן להעביר אליו כסף), הוא לא ידע לומר איזו חברה שימשה לכל אחת משתי ההונאות [153].

כך גם עולה מעדותו של קרול, שמסר ש-DT זו "...החברה הפיקטיבית שהקמנו ושאת חשבון הבנק על שמה סיפקנו

לגרייגוס כדי שיספק ליהודה" [154].

גרייגוס העביר את פרטי חשבונות הבנק הפיקטיביים לנאשם

46. לאחר שגרייגוס קיבל מרשויות האכיפה האמריקאיות את פרטי החשבונות הפיקטיביים, הוא העתיקם לטיוטה בחשבון דואר אלקטרוני, ומסר לנאשם את פרטי הגישה לתיבת המייל. מעבר לעדויות ותכתובות וויקר שונות אשר מבססות עובדות אלה, ויוצגו מיד, הנאשם בעדותו בבית המשפט הודה לבסוף, אחרי הכחשות מסוימות (ר' פסקה 35 לעיל), שגרייגוס העביר לו פרטי חשבונות בנק באמצעות טיוטות במייל.

בעדותו, מסר גרייגוס שקיבל מה-FBI פרטי גישה לתיבת המייל, שבה השתמש לצורך פעילותו אל מול הנאשם. מכיוון שה-FBI מסרו לגרייגוס את שם המשתמש והסיסמה לחשבון המייל, מובן שגם להם הייתה גישה אליו [155].

מתכתובת וויקר בין הנאשם לגרייגוס מיום 25.3.15 [156], עולה שהאחרון סיפק לנאשם סיסמה ושם משתמש לכתובת המייל, וציין שהשם הוא Euro Marketing Solution:

G: Details are in: Email: www.mail.com User name:" hungary1234... Password: the name of the hotel I allways stay when im in ur country. All with small letter
awareness61: Can't login
G: sheraton
Is password I just loged in and out so its working mail.COM
awareness61: I konw
G: i just tested again and is good
At user name put hungary1234@mail.com erite the full email ((9:02
(awareness61: I try now (9:03
(Got it (9:05
(G: Ok (9:06
(awareness61: Name? (10:13
Euro Marketing Solution (10:21
."(G:

גישת הנאשם לתיבות הדואר האלקטרוני והעובדה שנכנס אליהן בפועל עולה גם מתכתובת וויקר נוספת בין הנאשם לגרייגוס, מיום 3.4.15 [157], שם כתב האחרון לנאשם:

I put u to this new email the usa account, and in around 1 h i put u the online" company... U remember the name i gave [במקור - מ.ב.נ] access for the hu gary
"you

והנאשם ענה לו בחיוב.

בעדותו של הנאשם בבית המשפט, מסר באשר לאותה תכתובת בוויקר, שאכן גרייגוס אמר לו שהעתיק את פרטי חשבון הבנק לטיוטה במייל, אך כאמור לעיל, טען שלא פתח את המייל ולכן הוא לא יודע מה רשם שם. כפי שכבר ציינתי בפסקה 35 לעיל, עדות זו עומדת בניגוד להודעתו הנ"ל בוויקר, שממנה עולה שניסה להיכנס לחשבון, ולאחר כמה ניסיונות אף הצליח בכך ("Got it"). הדבר סותר גם את יתר ההתכתבויות שמהן עולה שהנאשם ידע שהמייל מכיל גישה לחשבונות בנק, וכן לאמרות נוספות של הנאשם בבית המשפט[158]. בעדותו טען הנאשם כך:

"הסיכומים עם גרייגוס היו שהוא יפתח Email-draft והוא ישים את כל הפרטי בנק ולמסור את הגישה ל-Email לאותם אנשים שהכרתי ביניהם.

ש: זאת אומרת, מאותו, בעצם, רגע, שהחשבון mail הגיע, מה אתה קשור?

ת: אני לא קשור.

ש: זאת אומרת, מבחינתך, בעצם, תקן אותי אם זה, תאמר לי אם זה נכון

יהיה לחשוב ככה שבעצם כל ההתכתבות היא הייתה בין גרייגוס.

ת: בין draft, כן, כן... בטיטות בין גרייגוס לבין האנשים שהצגתי, שהכרתי לו...

ש: מה ידעת לגבי מה הם עושים, בתקופת הזמן שנניח מאפריל 2015 ועד

הפגישה או מהרגע שהכרת אותם, מה ידעת לגבי מה בפועל הם עושים?

ת: לא ידעתי, זה גם לא היה, זה היה דבר שדרך אגב, אני הייתי עסוק בפגישות עם

NSO הייתי עסוק עם אגרוטופ, הייתי, זה מבחינה מסוימת אפילו היווה טרדה בשבילי שאני צריך בכלל, עשיתי את הקשר, חשבתי שזה שמה יגמר והוא פונה אלי וזה פונה אלי וזה לא היה בכלל בראש מעייני, בכלל, אוקיי, עשיתי איזה קשר, שיתנהלו, הם לא מתנהלים, אחר כך מתברר שהם לא מדברים אנגלית, הוא לא מבין אותם, אז אני צריך להיות באמצע..."[159].

ואולם, מהמשך תכתובת הוויקר, ומשיחות הטלפון בין הנאשם לגרייגוס, ניתן לראות בבירור שהמצג של הנאשם כי בקושי היה מעורב בהמשך, אינו אמת. לא הייתה התנהלות ישירה בין גרייגוס למבצעי ההונאה, והנאשם שימש מתווך פעיל, כעולה, למשל מתמליל שיחה שבה הנאשם מבקש מגרייגוס שמות של שלוש חברות נוספות עבור מבצעי ההונאה. גרייגוס מברר באמצעות הנאשם האם כולן חייבות להיות חברות אמריקאיות, שכן הוא יכול לספק לו מידית שמות של שתי חברות אמריקאיות ואחת הונגרית, והנאשם שואל כיצד יקבל גרייגוס את הכספים מאותם חשבונות כדי להעבירם הלאה[160].

בנוסף, מתכתובת בין גרייגוס לנאשם מיום 5.5.15, עולה שגרייגוס שלח לנאשם את פרטי חשבון הבנק של DT בסטיבנק[161], ובהמשך, ב-21.5.15, את שם המשתמש וסימט הכניסה לחשבון [DT162], וביום 19.6.15 שלח גם את הסיסמה ל-swift, ואף הנחה את הנאשם כיצד להיכנס אליו[163]. בעדותו אישר הנאשם (אם כי ב"התפתלות" מסוימת), שקיבל את פרטי חשבון הבנק הנ"ל, וטוען שזה היה לשם משלוח צ'קים בנקאיים לאותן חברות, לבקשת גרייגוס[164].

גרייגוס מסר שהעביר לנאשם את פרטי החשבונות לצורכי ההונאה: "עו"ד יונבויץ: תגיד לנו את הקשר בין החשבונות האלה והנאשם... העד, **מר גרייגוס**: אלה מספרי החשבונות שאני נתתי לו כדי שתבוצע ההונאה"[165].

הנאשם סיפק את פרטי חשבונות הבנק הפיקטיביים למבצעי ההונאה

47. בהמשך, ובהתאם לחומר הראיות, העביר הנאשם את פרטי חשבונות הבנק הפיקטיביים ל"אחרים", שמכונים בכתב האישום "מבצעי ההונאה".

בהמשך לתכתובת בוויקר בין גרייגוס לנאשם, מיום 3.4.15, מסר הנאשם לעניין החשבונות הפיקטיביים, שהוא "will [166]" "check later now everyone busy with the last hour before the passover dinner...", וגם מכאן ברור שהוא המשיך לתווך בין גרייגוס למבצעי ההונאה, וגרייגוס לא היה בקשר ישיר עימם.

עוד עולה מתכתובת בוויקר בין הנאשם לגרייגוס מיום 5.5.15 [167], שלאחר שגרייגוס שם "משהו" בתיבת ההודעות במייל שנתן לנאשם, הנאשם עדכן אותו כי "Ok done. They did the other trns. Expect SMS within 48". בחקירתו הנגדית נשאל הנאשם על התכתובת הנ"ל, אך טען שהמילים "Ok done" אינן מלמדות שהוא בדק שמבצעי ההונאה אכן העבירו את מה שהתחייבו להעביר, ולטעמו - ההודעה עמומה [168].

בתכתובת נוספת, מיום 11.5.15 [169], לאחר שגרייגוס מסר שבדק את החשבון ולא מצא דבר בחשבון, שאל את הנאשם אם קיבל מסמך מהאחרים, והנאשם עדכן אותו כי "I meet them this evening and they promised that until the morning I will have the photos of the check and prove of transfer. They said it was done". "Friday evening. I have other group if I don't see any prove I will pass the account to them". מתכתובת זו עולה שהנאשם עבד עם יותר מקבוצת אנשים אחת וסיפק להם חשבונות, שהרי הוא אומר לגרייגוס, שאם לא יראה מהקבוצה שלה מסר את פרטי החשבון הוכחה לכך שהם העבירו צ'ק לחשבון, כנדרש, הוא יעביר את החשבון לקבוצה אחרת שיש לו. הנאשם נשאל על כך בבית המשפט, ומאחר שתשובתו נפתלת, אביאה במלואה:

ש: תאשר לי, מר כהן, שאתה עובד עם יותר מקבוצה אחת של מבצעי ההונאה?
ת: אבל לפני זה את אמרת לי שזה אותה קבוצה ואני אמרתי לך בפירוש, 'זה לא אותה קבוצה'.
ש: אוקיי, אז עכשיו.
ת: יש אנשים שעושים את הצ'ק, יש אנשים שביקשו לבצע העברות חוקיות של כספים.
ש: אוקיי. וגם,
ת: לפני זה את ביקשת ממני לאשר שזה אותם אנשים, עכשיו את מבקשת לאשר, לא, אני שאלתי אותך,
ש: לא, את אומרת לי, 'מבקשת שתאשר לי', זאת אומרת, פעם שעברה את אומרת, 'אני מבקשת שתאשר לי שזה אותם אנשים', עכשיו את אומרת, 'אני מבקשת שתאשר לי שזה לא אותם אנשים'.
ש: אוקיי.
ת: זאת אומרת, את עדיין לא יודעת מה זה,
ש: אתה לא אוהב את החקירה.
ת: אני מת על החקירה, אני מת על debate.
ש: אוקיי. אבל זהו שזה לא debate. בוא תסביר לי, תסביר לי ולבית המשפט, "I have I have another group if I don't see any proof I will pass the account on", תאשר לי שאתה לא רק תתעסק, באיזה תאריך אנחנו מדברים?
ש: אנחנו מדברים על ה-10 במאי.
ת: יפה, ב-5 במאי הם אמרו לי שהם הולכים להוציא או להביא צ'ק בנקאי.
ש: אוקיי.
ת: ב-5 הם אמרו לי ב-6, ב-6 הם אמרו לי ב-7, אמרתי להם, אני אומר לו, 'הם הבטיחו לי, אם זה לא, כי הוא אמר לי, 'אם אני נותן לך שם בשביל להנפיק את הצ'ק, תבקש, אל תבקש מאף אחד להעביר כספים לאותו חשבון כי זה סכום גדול, אני רוצה להתנהל איתו בנפרד'.
ש: אוקיי.
ת: אני אמרתי, 'אם זה לא קורה אני ארד מכל הסיפור'.
ש: אוקיי. ואתה אומר, "I have another group if I don't see any proof I will pass the account to them", כלומר, יש לך עוד קבוצה של אנשים שאתה יכול להעביר

אליהם את החשבון.
ת: אבל אני הבהרתי לך לפני זה.
ש: אוקיי, אז אתה מאשר את הדברים.
ת: אני לא מאשר את מה שכתוב פה, אני מאשר לך את מה שקרה במציאות באמת.
ש: אני מבקשת להפנות, שאנחנו רואים השתקפות של המציאות ב-Wicker.
ת: אבל אני כן אומר שיש חלק מהדברים, יש השתקפות של המציאות ב-Wicker כן, אני לא אומר שלא כתבתי ולא, זה לא אני Awareness או אני לא מכיר בזה, כן, חלק מהדברים יכולים, בגלל זה אני לא רוצה להצביע על דברים מסוימים שאני כתבתי אותם או לא כתבתי אותם ומה שאני בטוח אני אומר לך בפירוש, כן" [170].

בנוסף, מהודעות וויקר שונות עולה שגרייגוס סייע לנאשם להיכנס לחשבון ב-CB, של החברה EM, והנאשם מסר מידע זה לאחרים: "I spoke to them now. They can't access the code. They want to do now so they want to see that the code is good" וגרייגוס משיב שיסדר את זה, ומזכיר לו שיש להקפיד על אותיות קטנות וגדולות בכתובת [171].

וכך גם באשר לחשבונה של חברת DT, בתכתובת מיום 21.5.15 [172]:

awareness61: They are waiting. You will have it or I will
?tell them for tomorrow
G: this
User Id Haladas01
Pass Hajra12
.That is a j in the password. Not an I
Is the daylight! Use it after we solve w the cheque
Citibank
"awareness61: Ok

העברת הכספים מהחברה הצרפתית לחשבון הבנק הפיקטיבי

48. בהתאם למסמכים שהוצגו לפני ולעדויות של קרול שמבהירה את מהותם, ביום 21.5.15 הועבר סך של 237,159 אירו מחשבון הבנק של החברה הצרפתית לחשבון EM בבנק CB, שאת פרטיו, כאמור לעיל, סיפק הנאשם לאלמונים באמצעות גרייגוס [173].

קרול סיפר בעדותו על המנגנון ואופן פעולתו. הוא גם העיד שכאשר כספי המרמה הופקדו, הוא נכנס למחשב ובדק את החשבון: "ההונגרים והאמריקאים פתחו יחדיו את החשבונות הסמויים הללו. סיפקנו את החשבון הזה ליהודה כהן באמצעות גרייגוס. הכסף הופקד. גרייגוס בדק את החשבון כשהכסף הופקד כי הודיע לו יהודה כהן שהכסף הועבר. גרייגוס בדק את החשבון, צלצל אלי, אני צלצלתי להונגרים לעוזר הנספח המשפטי שלנו בבודפשט כדי להגיד לו שהכסף הופקד בחשבון. הכסף הופקד על ידי החברה המרומה. מתוך הודעות הוויקר והקשבה לשיחות המוקלטות אני יודע שיהודה נתן את מספרי חשבון הבנק לשותפים שלו. ואז מה שקרה כנראה זה שהם התקיפו את החברה המרומה 2CJL והכסף הופקד בחשבון ... ברגע שהכסף הופקד אני גם נכנסתי למחשב והסתכלתי על החשבון. המסמך שמספרו 272-273 נשלחו על ידי גרייגוס אלי ואז אני חיפשתי מידע על החברה במחשב, בגוגל, כך שאוכל למסור את זה לנספח המשפטי שלנו בפריז כדי למסור לו שיש חברה באיזור השיפוט שלהם שהייתה קרבת למתקפת סייבר, הנדסה חברתית ...

כשהקמנו את החשבונות וידאנו שברגע שהכסף נכנס לא ניתן יהיה להוציאו מהחשבונות, לכן הוא הוקפא באותה נקודת זמן ואז החברה הצרפתית 2CJL והרשויות הצרפתיות היו צריכות לבקש את הכסף חזרה ובסופו של דבר הכסף אכן הוחזר לחברות... **ארבעת המסמכים שאליהם התייחס העד מוגשים ומסומנים ת/182 באסופה [174].**

גרייגוס התייחס לתכתובת וויקר בינו לבין הנאשם בנוגע לכספי המרמה שהופקדו בחשבון הבנק הפיקטיבי על ידי החברה הצרפתית [175]:

?awareness61: I can't see the name of the sender. Where is it"
?You can send me from witch account it's came
G: Is this name 2CJL
?awareness61: This the company name
?And it's came from PNB
"G: Yes

גרסתו של גרייגוס לגבי הודעה זו תואמת את המסמכים ואת עדותו של קרול: "זאת שיחה ביני לבין יהודה... לפי השיחה נראה שיש כבר כסף בחשבון ואנחנו מדברים על איך להוציא את הכסף מהחשבון [...] לדעתי זה 2CJL [...] אני חושב שזה ל-euro marketing...". כשנשאל מה היה תפקידו של הנאשם בהונאה, השיב ש"הוא רק סיפק את מספרי החשבון... ממני למי שביצע את ההונאה" [176].

חיזוק לעדויות אלה, וכן לחלקו המשמעותי של הנאשם בעניין ניתן למצוא בתכתובת וויקר בין הנאשם לגרייגוס, מיום העברת כספי המרמה מהחברה הצרפתית, 21.5.15:

G: So is 237 today i cant do anything"
?tomorrow I do. How much is more coming
[...]
.awareness61: Ok
?When they can get it
They can make 500 after you take this and 1.2 after you take out
the 500
[177]"[If you say ok. They can do it tomorrow]

מההודעות בוויקר עולה שביום שבו החברה הצרפתית העבירה את הכספים בעקבות ההונאה, ה-21.5.15, שהה הנאשם עם מבצעי ההונאה, ופעל עבורם בעניין [178]: "If you send it now. They are with me".

העברת הכספים מהחברה הגרמנית לחשבון הבנק הפיקטיבי

49. מתכתובת בוויקר עולה שהנאשם ביקש להעביר לגרייגוס מסמך הנוגע לחשבון הבנק שאליו הועברו כספים מהחברה הגרמנית בעקבות פעולותיהם של מבצעי ההונאה. ביום 16.6.15, הנאשם שלח לגרייגוס צילום של תכתובת מייל שבה התבקש מקבל ההודעה לאשר שהוא קיבל סכום של 480,000 יורו, שהועברו לחשבון DT. כן שלח הנאשם צילום של אישור העברת כספים על סך 480,000 יורו [179]. כאמור לעיל, את חשבון DT סיפק גרייגוס לנאשם. אציין, כי המסמכים מטושטשים בחלקם, אך ניתן להבחין בשמות של [180] DT ושל חברת [181] Mouser Electronics Inc.

בהמשך לכך, עדכן הנאשם את גרייגוס שאותם אלמונים רוצים לשלוח 900,000 יורו נוספים[182]:

"...And they want to send 900 after this one move ..."

עוד עולה מהראיות שהנאשם ביקש מגרייגוס להוציא את הכספים שהועברו מהחשבון במהירות, שכן מופעלים עליו לחצים בעניין מצד מבצעי ההונאה, והשניים דיברו על כך בהודעות בוויקר מיום 17.6.15[183]:

awareness61: But if they will do tomorrow it will take" again 1 day so it will stay there for 2 days. And they ask to move it quick

...
awareness61: Please. Take it out. I am not stressing but they killing me every hour why is not out
"Please do it

עוד יצוין, שהוגשה תלונה מטעמה של החברה הגרמנית לרשויות בגרמניה. עקב כך, ביום 24.6.15 הגיש "המשרד הממשלתי לחקירה פלילית" בבדן וורטמברג, באמצעות סגן ניצב בכיר זיגפריד נֶנְט, בקשה ל"טיפול המשכי" למשרד הממשלתי לחקירות פליליות באיירן. בקשה זו התקבלה בישראל במסגרת בקשה לסיוע משפטי מגרמניה, כפי שהעיד החוקר **יניב שמול**[184], וכפי שהצהירו התובעים[185]. היא תורגמה לעברית, ויש בה פירוט באשר לדרך ביצוע ההונאה[186]. מתוך כלל הקובץ בעברית הופנה הנאשם (בחקירתו ביום 31.8.17[187]) לעמוד השני של הבקשה, שבו כלולים: תיאור שיטת ההונאה כלפי חברת Mouser; העובדה שבמקרה הנחקר - העדה שנחקרה העבירה סך של 480,000 יורו לחשבון בנק של חברת DT בבנק Citibank; כתובתה של חברת DT הנזכרת; מוזכר מספר ההעברה שבוצעה ב-Iban; ופרטים נוספים. כך העיד שמול (כשהוא מקריא גם מחקירת הנאשם המוזכרת):

"אני מראה לך את תוצרי חיקור הדין מגרמניה של חברת מאוזר, מפנה אותך לעמוד השני, פסקה 3 במסמך המסומן כרגע יניב שמול 1 31.8.17. האם אתה מזהה את פרטי החשבון?'. הצגתי לו את כל הקובץ והפניתי אותו לעמוד השני בדיוק כמו שרשום פה ותועד בדיסק החקירה. בשאר ההודעה אני משמיע לו קבצי קול של שיחות שלו עם מעורב אחר בתיק, גרייגוס"[188].

בתשובה לשאלותיו של שמול בחקירה המשטרית הגיב הנאשם לפרטים שהוצגו לו. הוא אישר שצילום של מסמך ובו פרטי חשבונות בנק של חברת DTבסיטיבנק הגיעו אליו מגרייגוס בוויקר, והוא העביר את פרטי החשבונות ל"בחורים האלה שנפגשתי איתם עם [גרייגוס]". הוא אישר את פרטי החברה (כתובת ושם) ואישר שפרטי חשבון הבנק המופיעים בעמוד שהוצג לו מתוך הבקשה הגרמנית הם של אותו חשבון שגרייגוס העביר לו, אך הכחיש שהוא מכיר את העברת הכספים המסוימת שמתוארת בבקשה. עוד טען, שגרייגוס העביר את קוד הגישה לצורך בדיקת החשבונות ישירות למבצעי ההונאה וטען שאינו זוכר שפרט זה הועבר אליו[189]. עם זאת, מיד לאחר מכן, באותה חקירה, כאשר שמול עימת את הנאשם עם הודעות הוויקר, עם נתוני העברות הכספים ועם מעורבות בהעברות, השיב הנאשם: "אני לא מתכחש לזה, אני לא מתכחש לעובדות"[190] וכן "אני בסך הכול העברתי נתונים מצד א ל-ב... העובדות נכונות, לא דיברתי על הונאות ועקיצות או גניבות"[191].

בעדותו בבית המשפט טען, כפי שכבר תואר לעיל בפסקה 35 להכרעת הדין, כי סוכם עם גרייגוס שהוא ישים את כל פרטי חשבון הבנק בטייטה באימייל וימסור את פרטי הגישה לתיבת האימייל למבקשי החשבונות. לטענתו, הוא עצמו לא היה בתמונה. למרות זאת אישר בהמשך עדותו, שהוא אכן זה שהעביר את ההודעות בין גרייגוס למבצעי ההונאה

ולהיפך, אלא שהוא לא קרא, לא התעמק ולא התעניין בתכנים:

"ת: אני לא קורא, אני לא.

ש: והוא מתייחס למה שאתה.

ת: אני לא מאשר, אני רק אומר לך על צורת ההתנהלות, אם הם שאלו אותו משהו, שאלתי, אם הוא ענה לי משהו, אם הוא שאל אותי משהו, שאלתי, לא נכנסתי לדקויות, זה לא עניין אותי.

ש: אוקיי. אבל תסכים איתי או לא שאתה ממש בקיא בכל פרטי ההונאה כאן.

ת: אם מישהו מבקש ממני לשאול, סתם לדוגמה פה וזה לא אומר שאני מאשר את זה, אם מישהו מבקש ממני לשאול אם הוא יכול לשלוח 4.2? אז אני אשאל אם הוא יכול לשלוח 4.2 ואם גרייגוס יגיד לי כן, אז אני אענה כן ואם גרייגוס יגיד לי לא, אני אענה לא" [192].

הנאשם אף הסביר מדוע הוא היה מעורב בהעברת המסרים, ומדוע גרייגוס לא התנהל ישירות מול מבצעי ההונאה (בניגוד למה שטען בתחילה): "עשיתי את הקשר, חשבתי שזה שמה יגמר והוא פונה אלי וזה פונה אלי וזה לא היה בכלל בראש מעייני, בכלל, אוקיי, עשיתי איזה קשר, שיתנהלו, הם לא מתנהלים, אחר כך מתברר שהם לא מדברים אנגלית, הוא לא מבין אותם, אז אני צריך להיות באמצע..." [193].

50. **לסיכום הממצאים העובדתיים שהוצגו עד כה**, גרייגוס, אשר פעל כסוכן עבור רשויות האכיפה האמריקאיות, העביר לנאשם פרטי גישה לחשבונות בנק פיקטיביים, וזאת באמצעות טיוטות בתיבת דואר אלקטרוני, שפתחו הרשויות בהונגריה, ושפרטיה וקוד הגישה אליה היו ידועים לשניהם. הנאשם מסר פרטים אלה למבצעי ההונאה. בהמשך, החברות המרומות העבירו כספים לחשבונות הבנק הפיקטיביים. הנאשם היה מעורב בכל ההעברות ושימש מתווך פעיל בכל הפעולות הללו.

הגעת הכספים לידי הנאשם או לידי מבצעי ההונאה

51. כבר בשלב זה אבקש להדגיש שעל פי כל הראיות, והמאשימה לא טוענת אחרת, **כספי המרמה מעולם לא הועברו לנאשם או למבצעי ההונאה** - אלא הועברו ישירות מהחברות המרומות לחשבונות הבנק הפיקטיביים, שהיו בשליטת הרשויות בהונגריה.

היקף מעורבותו של הנאשם במעשי ההונאה

52. בחינת טענותיו של הסנגור כי גרייגוס דחף את הנאשם לבצע את המיוחס לו, וכי מעורבותו הייתה שולית בלבד, מול חומר הראיות, מלמדת שהנאשם היה מתווך פעיל, שלא רק הגיב לבקשות שהופנו אליו. מעורבותו של הנאשם במעשי ההונאה לא הסתכמה בהעברת פרטי חשבון המייל גרידא, או העברת פרטי חשבונות בנק למי שביקש זאת ממנו. הוא ראה בתיווך מקור הכנסה שאותו לא רצה לאבד, כעולה מתכתובות הוויקר מיום 22.5.15. מאלה עולה שהנאשם הוא ששכנע את מבצעי ההונאה לעבוד עמו, ואף ביקש מגרייגוס לפעול במהירות כדי שהכסף יועבר, לאחר שסיפק להם את חשבונות הבנק הפיקטיביים בקשר להונאה מול החברה הצרפתית:

Any news? The bank will close soon. I don't want to lose them. They do every
[day. I convince them to work with me." [194]

קיימות תכתובות וויקר נוספות, מיום 17.6.15, המוכיחות שבמקרה של החברה הגרמנית, הנאשם דחק בגרייגוס

להוציא את הכספים לאחר שהועברו לחשבון הבנק הפיקטיבי:

[195]"[Please. Take it out... they kill me every hour why is not out"

53. עוד עולה מתמליל של שיחת טלפון בין הנאשם לגרייגוס, שהנאשם הציע להפגיש בין גרייגוס למבצעי ההונאה, לאחר שכביכול אלה האחרונים גרמו לבעיה בכך שהשתמשו פעמיים באותו חשבון בנק לצורך הונאות שונות. מהשיחה עולה שהנאשם ציין באזני גרייגוס שהוא לא ידע שיעשה שימוש באותו חשבון בנק, כי הכסף הגיע משני מקומות שונים, ושהוא נזף באותם אנשים והם התנצלו. עוד עולה מהשיחה שאחיו של הנאשם אמר שהוא ישלם עבור הנזק הכספי שנגרם לגרייגוס כתוצאה מההתנהלות האמורה[196]. הנאשם נשאל בחקירתו במשטרה ובעדותו בבית המשפט על שיחה זו. בחקירה מיום 30.8.17 אמר "יכול להיות שאני אומר לו שנראה לי מוזר ששתי קבוצות שלחו כסף מאותו מקום [...] עכשיו ספר לי מה אתה יודע על ההונאה. ת: אני לא יודע כלום. נשבע לך שאני לא יודע. ש: אבל אתה יודע שזו הונאה. ת: אתם יודעים שאני לא יודע. ש: לא. אבל אתה יודע שהם לא ישרים. בוא נגיד ככה. ת: ... אני לא יודע ש... אני יודע שהם לא צדיקים"[197]. בעדותו בבית המשפט אמר שפרשנות התביעה, שלפיה הבין שמדובר באנשים לא ישרים, אינה נכונה. לגרסתו, כשהחוקר יניב שמול אמר לו שמדובר ברמאויות - הוא האמין לו, אך ביקש לראות את כל החומר. מבחינתו, מדובר היה בשתי עסקאות כושלות ועל כן ביקש לצאת מהסיפור. אך כשקצין במשטרת ישראל אמר לו שמדובר בהונאות - האמין לו[198].

קיימות ראיות לכך שהנאשם ביקש מגרייגוס חשבונות בשביל אנשים אחרים (וכך כתב לגרייגוס הנאשם: "use daylight for other group or usa acc"). הדבר מצביע על היוזמה שלו ועל מעורבותו המשמעותית, גם כיוזם מול גרייגוס[199]. הדבר עולה גם מתכתובת שבה גרייגוס שאל את הנאשם שאלות לגבי העברות כספים - האם הן מאותו שולח או משולח שונה, וכמה כסף יועבר, והתשובות ידועות לנאשם:

?G: U want send there tomorrow"
?How much? Same sender or different
?Can they send to usa
awareness61: If you send it now. They are with me
awareness61: No USA. Same sender"[200]

מודעות הנאשם לפליליות המעשים

54. טענת הגנה מרכזית של הנאשם היא כי סבר בזמן אמת שהוא נוטל חלק בפעילות עסקית לגיטימית, והוא לא היה מודע לתכנית העבריינית ולחלקו בה, אלא למד על ההתנהלות הפלילית מגרייגוס, לאחר שזה הודיע לו על כישלון העברת הכספים. טענה זו איננה סותרת את כלל עובדות כתב האישום, אלא מתמקדת במודעותו של הנאשם לכך שהאירועים המתוארים בכתב האישום הם פליליים, וכי לא מדובר בעסקים לגיטימיים. ההגנה מוצאת תמיכה לטענה זו בתמליל הפגישה ביום 1.6.15 עם האלמונים, ששם שאל אותם גרייגוס באיזו שיטה הם עובדים, האם באמצעות מיילים או ב...[האקינג], והאלמוני השיב: "לא, אנחנו השיטה שלנו, אנחנו חברה מספקת סחורה, אחרי שהיא מספקת את הסחורה, היא מוציאה קבלה לחברה אחרת, החברה אחרת נותנת לנו את הצ'ק... ההעברה הבנקאית לחברה שאנחנו.... זה לא פריצה לחשבונות"[201]. ההגנה סבורה שחילופי דברים אלה מוכיחים את גרסת הנאשם כי מדובר בעסקים לגיטימיים, או כך לפחות חשב הנאשם, ומשכך - עסקין בראייה מזכה.

לטעמי, חילופי הדברים הללו, כשהם נבחנים על רקע כלל הראיות, אינם ניתנים לפירוש באופן שמבקשת ההגנה. להבנתי - על רקע התמונה הכוללת - מדובר בתיאור של האלמוני באזני גרייגוס על **המצב** שהם עושים כלפי חברת היעד המרומה, במענה לשאלת גרייגוס מהי השיטה, שיטת ההונאה, שבה עובדים האלמונים. האלמוני הסביר כי אין הם פועלים בדרך של "Hacking", פריצה לחשבונות של החברות המרומות, אלא נעשה מצג כאילו האלמונים הם נציגי חברה שמספקת סחורה ובעקבות זאת מתבצע התשלום.

לטעמי, התמונה העולה מכלל הראיות סותרת את טענת ההגנה שלפיה הנאשם סבר שהוא מעורב בעסקים לגיטימיים, כפי שאפרט מיד.

55. ראשית, אין להתעלם מכלל ההתנהלות החשאית בין הנאשם לגרייגוס: השימוש באפליקציית וויקר, שהודעות בה נמחקות כעבור זמן קצר, השימוש בשמות בדויים (awareness61), השימוש בטיטות בתיבת מייל לצורך העברת מידע בדרך חשאית יותר ממשלוח המסרים, והדיבור ברמזים ובקודים. אני ערה לכך שההתנהלות החשאית האמורה הייתה יוזמה של גרייגוס, שפעל כך על פי הנחיית ה-FBI, כפי שהעיד קרול[202], אך ההנחיה ניתנה משום ש"גרייגוס היה עברין אז היה צריך להמשיך ולתחזק את החזות הזו", כדברי קרול. הטענה בנקודה זו אינה כי הנאשם יזם את ההתנהלות החשאית, אלא שהיה מודע לכך שהיא נדרשת משום שהעיסוק המשותף הוא עברייני.

56. בעניין זה, העיד גרייגוס כי "זה הנסיבות שכולם ידעו שמדובר ב-scambהונאה", וכאשר נפגש עם מבצעי ההונאה בתיווכו של הנאשם, העיד ש"הכירו לי את האנשים האלה בתור מי שביצע את ההונאה"[203]. בנוסף, העיד גרייגוס כי ידע שמדובר בהונאה "כי הדבר הזה דובר במפורש... זה דובר עם ה-FBI, זה דובר עם יהודה, זה דובר עם האנשים שהשתתפו בהונאה...", ובמענה לשאלת הסגור, שהטיח בו: "אני אומר לך, אין שום אינדיקציה שיהודה אומר לך באיזשהו מקום שמדובר באיזה שהיא הונאה שהוא קשור אליה או יודע או לא יודע מה ואני אומר לך שגם אתה אומר את זה בחקירה", השיב גרייגוס: "כל הנסיבות מראות שזה היה בקשר להונאה, זה לא נכון מה שאתה אומר, ראינו אתמול את הודעות ה-Wecare(הטעות במקור) שמענו את ההקלטות וברור לכולם שמדובר בהונאה"[204]. כן העיד גרייגוס, כי למיטב ידיעתו, יהודה ידע על ההונאה[205].

אמירותיו של גרייגוס לנאשם, שחזרו על עצמן יותר מפעם אחת, שעל "האחרים" להעביר סכומי כסף גדולים, משום שלא משתלם לו ולא שווה לו להסתכן או "לבזבז" חשבון בשביל סכומי כסף קטנים ("On 200K really not worth to burn it"), מצביעה בבירור שיש כאן התנהלות לא לגיטימית[206]. במקביל, אמירותיו של הנאשם לגרייגוס, שלפיהן האדם ש"האחרים" עבדו עימו עד אותו זמן חושש מהעברת סכומים גדולים, ומוכן להעביר רק עד 200,000 יורו ("The guy they have scared to get big numbers. Only max 200"), מלמדות אף הן על מודעותו לכך שאין מדובר בעיסוק לגיטימי[207].

ביום 26.4.15 גרייגוס שאל את הנאשם כמה זמן יש לו כדי לפעול ושאל במפורש: "And can u answer how long time i have before company scream?" והנאשם, שהבין בדיוק למה הכוונה, השיב שיש לו כמה ימים, ושאלו לו יותר, אבל יש ללכת על בטוח[208]: "Few days you have. They told me more but play safe". דברים אלה אינם מותירים כל מקום לספק או פרשנות בדבר המודעות הברורה של הנאשם לכך שמדובר בהתנהלות

בלתי לגיטימית, שאם לא כן, מדוע ש"החברה תצרח" ומדוע יש למהר כדי ללכת "על בטוח"?

57. מודעותו של הנאשם להיבט הפלילי של האירועים נלמדת גם מתכתובת מיום 22.5.15, שבה גרייגוס כתב לנאשם שמבצעי ההונאה מסכנים את העברות הכספיים, שכן הועברו כספים משני שולחים שונים לאותו חשבון בבולגריה. בתגובה, הביע הנאשם פליאה ושאל כיצד אפשרי הדבר, שכן מדובר באנשים שונים. עצם התשובה של הנאשם מלמדת על הבנתו את המצב בכללותו. הוא הוסיף שאם הם טעו, הם ישלמו על הנזק: "How it's possible. It's not the [209]same people. But send me everything. If they do mistake they will pay for damage". כאשר הנאשם נשאל על תכתובת זו בחקירה הנגדית, השיב שכלל אינו מבין במה מדובר ושאל כל הגיון בטענות המאשימה [210]. בהיעדר הסבר מניח את הדעת מצדו של הנאשם, לא נותר אלא להסיק שהיה מדוע לכך שהכספים הועברו מהחברות המרומות במרמה.

עוד אציין שכאשר הנאשם התכתב עם גרייגוס בוויקר ביום 21.5.15, בעניין הפקדת כספי המרמה של החברה הצרפתית, הוא ביקש מגרייגוס להוציאם, שכן סבר שכך בטוח יותר: "But its better you remove it first. And [211]than send. I think it safer". כאשר נשאל הנאשם על דברים אלה בעדותו בבית המשפט, לא נתן הסבר מניח את הדעת באשר לחוסר ביטחונו בהפקדת כספים מעסקה לגיטימית (כטענתו) בחשבון בבנק. תגובתו לשאלה למה התכוון במשפט הנ"ל הייתה: "אני מדבר איתו בטלפון על הדברים האלה, אני לא זוכר התכתבויות כאלה איתו, אני לא יודע אם זה התכתבויות שלי איתו, אני שיש לי איתו משהו אני מדבר איתו בטלפון" [212].

תגובתו של הנאשם לגרייגוס, כשזה האחרון כתב לו ביום 22.5.15 שהבנק עשה "recall" לכסף, שכן גילה כי מקורו בהונאה ("Yes that's the problem the franch bank recalled the money they sad its from"), מלמדת אף היא על מודעות הנאשם לכך שהם עסקו בהונאה. הוא השיב לגרייגוס: "Fuck. So? No way to [213]do something?". תגובה הגיונית למידע האמור, מצד אדם שאיננו מודע לפעילות הפלילית אלא סבור שהוא עושה עסקים חוקיים ולגיטימיים, היא פליאה, כעס ודרישה ברורה לאדם שאחראי על החשבון, קרי: גרייגוס, ליצור קשר עם הבנק ולסדר את העניין. כאשר נשאל הנאשם בחקירה הנגדית על התכתבות זו, השיב תחילה שאין מדובר בכלל על הכסף שעליו דיבר בשיחות קודמות עם גרייגוס, שכן זה עתיד היה להגיע רק כמה ימים מאוחר יותר, ואז סיכם ואמר: "אני לא יודע אם אני מדבר פה על כספים בכלל" [214], תגובה מוזרה לנוכח רצף ההתכתבויות, שמדברות במפורש על the money, המותירה רושם ברור של התחמקות.

58. אינדיקציה ברורה נוספת למודעות הנאשם לכך שהעיסוק כולו היה לא חוקי ניתן למצוא בשיחת הטלפון בינו לבין גרייגוס לאחר שהעניין כולו "התפוצץ". באותה שיחה, מיום 24.6.15, אמר הנאשם לגרייגוס: "אני לא יודע איך אתה עושה את העסקאות האלה אני לא יודע איך יש לך את העצבים זה, זה, שתי העסקאות האלה זה, זה, כאילו... כל כך הרבה בעיות ו, ו, אני לא יודע, אני לא יודע איך אתה, מטפל בזה. באמת הם אומרים לי או קיי, אמרתי להם תקשיבו תעזבו אותי בשקט, אני אביא לך את האיש קשר, אני לא רוצה שום דבר אם אתה רוצה תעשה, אני לא רוצה, אני לא צריך את הלחץ הזה, אני לא צריך את הלחץ הזה, ברגע שאתה יושב וזה כאילו עשר, כל עשר דקות תעזוב אותי בשקט אני לא צריך את זה..." [215].

59. מעבר לראיות הנובעות מתכתובות הוויקר, שאותן הצגתי, ותמלילי השיחות, אבקש להפנות לאינדיקציות נוספות המלמדות על מודעותו של הנאשם להיבט הפלילי של מעשיו. ראשית, העובדה שהנאשם, בתחילת חקירותיו, שיקר וטען שלא השתמש כלל בוויקר, וזאת בניגוד לממצאים באשר להתכתבויותיו עם גרייגוס ולגרסתו בהמשך חקירותיו במשטרה ובבית המשפט (ראו לעיל, פסקה 34 להכרעת הדין), מלמדת על מודעותו להיבט הפלילי של קשריו באותו נושא עם גרייגוס, ועל ניסיונותיו לטשטש זאת בעת שנחקר במשטרה. שנית, אילו פעילותו של הנאשם אכן הייתה חוקית, כפי שהייתה, לטענתו, פעילותו בעבר אל מול גרייגוס, לא ברור מדוע לא הציג ראיות המלמדות על כך, בדמות מסמכים המאפיינים התנהלות עסקית לגיטימית (חוזים, תכתובות מייל, מעורבות של עו"ד, תשלום עמלות או שכר טרחה, וכדומה).

60. ב"כ הנאשם טען כי לאינדיקציות המתבססות על ההסתרה שאותה נקט, לכאורה, מרשו - אין משמעות, והצביע על מעורבותו בעסקאות לגיטימיות עם גרייגוס, שבהן נדרש לטשטש את זהות בעלי המיזם. הנאשם התייחס לעסקה בעניין מיזם המכונה "charge me up", שבו היה מעורב, שבשל כך שהמיזם התבצע בדובאי, היה צורך להסתיר כל קשר ישראלי לעניין, ולכן גם בגדרו ננקטו שיטות הסוואה מסוימות ונדרשו חשבונות בנק מוסתרים. אין חולק כי גם בעסקאות חוקיות ולגיטימיות יש לעיתים רצון לטשטש פרטים מסוימים לגבי זהות מבצעי העסקה, או פרטים אחרים. אך עובדה זו, שאולי איפיינה עסקאות קודמות (או מאוחרות) בין הנאשם וגרייגוס, לא מסבירה כשלעצמה את צבר הראיות בעניין מודעתו של הנאשם כי לעסקאות מושא כתב אישום זה היה פן פלילי. כך עולה בפרט מהודעותיו בוויקר ושקריו בחקירותיו. משלא ביסס הנאשם טענה זו באמצעות הסבר מפורט וברור באשר לכלל הודעותיו בוויקר וכן לסתירות העולות מעדותו, ובפרט אלו הנוגעות לשימוש בוויקר ובטיטוטות במייל, טענה זו אינה אלא טענה בעלמה, ובהיותה סותרת את כלל הראיות שפורטו לעיל, אין בה כדי לעורר ספק כלשהו.

61. לסיכום, לאור צבר הראיות שהצגתי לעיל, אני סבורה שהמסקנה היחידה האפשרית היא שהנאשם היה מודע להיבט הפלילי של פעילותו, כפי שהבהרתי לעיל. בצד זאת, העובדה שהנאשם לא הציג גרסה סדורה וברורה לפעילותו הלגיטימית כביכול עם אותם אלמונים, אל מול גרייגוס, שומטת את הקרקע תחת טענותיו כי לא היה מודע להיבטים הפליליים, וכי "נתפר לו תיק".

ביצוע מעשה ההונאה על ידי מבצעי ההונאה

62. הנאשם מואשם, כזכור, בסיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ובהלבנת הון. עד כה עסקנו בחלקו של הנאשם במעשים, אך מאחר שבעבירת ה"קבלת דבר במרמה" הנאשם הוא מסייע, עלינו לבחון גם האם הוכח ביצוע עבירה על-ידי מי שהנאשם סייע לו.

63. התביעה הציגה ראיות שמהן עולה כי החברות המרומות העבירו כספים לחשבונות הבנק הפיקטיביים בעקבות מצגים כוזבים שאותם הציגו לה פלונים. בין היתר, הציגה התביעה את תרגום תלונתה הרשמית של החברה הגרמנית שהוגשה לרשויות בגרמניה והועברו לישראל במסגרת חיקור דין, וכן נשמעה עדותם של קרול וגרייגוס.

64. גרייגוס מסר את הדברים הבאים באשר למה שידע על אודות מעשי המרמה עצמם:

א. באופן כללי, ביחס להונאות שונות שהיו קשורות אליו ואל הנאשם, מסר גרייגוס שהיו להם חברים משותפים שהיו קשורים למרמה[216], הוא ציין שהנאשם סיפר לו את שידוע לו על ההונאות (מכאן שעדותו בעניין זה היא עדות מפי השמועה וקבילה רק לעצם אמירת הדברים על-ידי הנאשם, אך לא לאמיתות תוכנם)[217], אף כי יש דברים שנודעו לגרייגוס ישירות מ"האחרים", שעמם נפגש בישראל, כפי שיפורט בהמשך;

ב. בסוף חודש מאי 2015 הגיע גרייגוס לישראל והופעל על-ידי משטרת ישראל לצורך פגישה בין הנאשם, מבצעי ההונאה וגרייגוס עצמו. ביום 31.5.15 נפגשו הנאשם וגרייגוס, וגרייגוס זיהה את הקולות שלו ושל הנאשם בהקלטה של שיחתם[218], שתמליל ממנה הוגש[219]. למחרת, 1.6.15, נפגשו הנאשם, גרייגוס ומבצעי ההונאה (או מי מהם). גם מפגש זה הוקלט ותמליל של השיחה הוגש[220]. במהלך אותו מפגש ביררו אנשי שיחם של גרייגוס והנאשם כיצד פועל גרייגוס, לרבות בשוק הסיני, תוך כמה זמן ניתן להוציא כסף מהחשבונות שהוא מספק ושאליהם מועבר הכסף[221], ווידאו עימו שהוא נותן להם קוד שבאמצעותו הם יכולים לצפות במתרחש בחשבון הבנק, אבל הוא (גרייגוס) זה שעושה את העבודה[222]. בהמשך מסר גרייגוס שלא הכיר את האנשים שעמם נפגש בישראל, בתיווכו של הנאשם, שלדבריו ביצעו את ההונאה, וציין שהסיבה לכך שתיווכו של הנאשם היה דרוש, ומבקשי החשבונות לא פנו אליו (לגרייגוס) ישירות, היא שמבקשי החשבונות לא הכירו אותו[223];

ג. מתוכן השיחה בין גרייגוס והנאשם, לבין האנשים שעמם נפגשו ב-1.6.15, ברור לחלוטין שהם מדברים על פעילות לא חוקית. כך, למשל, שאל אחד הדוברים מדוע גרייגוס לא עובד בארצות הברית, וציין שהם רוצים לעבוד עם ארצות הברית, "אבל ברגע שאתה נוגע במדינה הזאת ובא לשם... (ההמשך קטוע - מ.ב.נ.)" ועל כך באה ההבהרה: "הוא אומר שיש הסכמים בין ארצות הברית לישראל, אם הם יגלו שזה נעשה מישראל יכולות להיות להם בעיות גדולות... הם מתים לעבוד עם ארצות הברית, אבל הם מפחדים, כי..."[224]. ובהמשך אמר גרייגוס: "או-קיי, רק שזה יכול להיות מסוכן, אתה יודע אני אתן את החוזה לבנק לפני זה, ואז החברה מגלה, החוזה כבר בבנק, אז אפילו אם הכסף לא הגיע, אנחנו דופקים את החברה, לא אני מתכוון, זה לא טוב כאילו אם הם ישלחו לי את החוזה, אני אתן את זה לבנק לפני זה..." ואחד ממבצעי ההונאה השיב: "לא אתה לא נותן את זה... אתה שומר את זה לעצמך"[225]. נושא זה, של קבלת חוזה ומסירתו לבנק הוסבר בעדותו של גרייגוס בבית המשפט, אגב התייחסות לתכתובות ת/163 ו-ת/164[226]: "זה מראה שהכסף הגיע לחשבון, מהחשבון של daylight technology, התפקיד שלי היה לשלוח את הכסף החוצה, יהודה אמר לי שאני אוכל לקבל חוזה, אם אני זקוק לזה, מפני שלפעמים הבנק עוצר את הכסף מאחר שאין חוזה שמתייחס לאותה העברה, אז יהודה אמר לי שאני אוכל לקבל חוזה, אם צריך. ביקשתי ממנו לשים את החוזה בתוך ה-Email המשותף שלנו בתיקית טיוטות"[227].

ד. בהמשך השיחה בין הנאשם, גרייגוס ו"האחרים" ביום 1.6.15 שאל גרייגוס: "הכסף מגיע רק מצרפת?" ונענה בחיוב[228], ובהמשך לכך אמר גרייגוס לאיש שיחו שיפתח תיבת מייל על שם hungary123456, שסיסמת הכניסה אליה היא sheraton[229]. דברים אלו עולים בקנה אחד עם התכתובות בין הנאשם לגרייגוס בוויקר כעבור כשבועיים ומחצה, כאשר גרייגוס אומר לנאשם להגיד לאנשיו לשים לו טיוטת חוזה (כמפורט בס"ק 64(ג) לעיל) בתיבת המייל האמורה ב"טיוטות"[230].

ה. גרייגוס העיד שהחברה הצרפתית הבינה שנפלה קורבן להונאה ועל כן התקשרה לבנק וביקשה את

הכספים בחזרה[231]. דברים אלה נתמכים בתכתובות הוויקר בין הנאשם לגרייגוס בזמן אמת, שם כתב גרייגוס לנאשם שהבנק בצרפת ניסה לבקש את הכסף בחזרה ("So the franch bank recalled the money in the morning ... they sad its from froud";[232];

1. גרייגוס העיד שלמד מהנאשם שהאנשים שעזרו נפגש בישראל, יחד עם הנאשם ובתיווכו, הם מבצעי ההונאה. בעדותו בבית המשפט לא פירט כיצד התבצעה ההונאה, ולא זכר אם אותם אנשים שעזרו נפגש סיפרו לו שהם ביצעו את ההונאה, אך ציין שיש הקלטה של הפגישה[233]. ואכן, בהקלטה ובתמליל, עולה בבירור מהשיחה שהאנשים שעזרו נפגשו גרייגוס והנאשם דיברו על פעילות לא חוקית וכי אותם אחרים ביררו עם גרייגוס כיצד הוא פועל ואף ביקשו וקיבלו ממנו גישה לחשבון הבנק שסיפק להם, כדי שיוכלו לצפות במתרחש בו, תוך הבהרה שגרייגוס הוא היחיד שיעבוד בחשבון, כמובהר לעיל בסעיפים קטנים 64(ב) ו-64(ג);

2. עצם ביצוע ההונאות עולה גם מהתכתובות הוויקר בין גרייגוס לנאשם[234]. בהתכתובות אלה גרייגוס כביכול הביע כעס רב כלפי הנאשם, על כך שנוצרה בעיה גדולה: הוא עידן את הנאשם שאיש הקשר שלו לבנק הודיע לו לא להכנס לחשבון הבנק, כי ברגע שהכסף נכנס, החברה הגישה תלונה ועירבו את המשטרה. הוא כתב שאלמלא איש הקשר שלו שהזהיר אותו, "than everybody would be fucked. Im", "so angry really I hope is not that somebody from israel try to fuck my business this way im sorry but is make me huge damage now. Who will cover my" or fuck me Listen i know for sure the company sent tham". וכן: "[235]email that is a scam my guy at bank tell me everything". התכתובות זו מלמדת שמדובר בשתי חברות שונות שלגביהן התברר שמדובר בהונאה. בהמשך להתכתובות אלה התקיימה שיחת טלפון בין גרייגוס לנאשם, שתמליל שלה הוגש[236] וגרייגוס התייחס אליה ולהתכתובות הנ"ל בעדותו[237]. הוא הבהיר כי בשלב זה, ביקש ה-FBI לסיים את האופרציה כולה ולכן התקיימו השיחות הללו. גרייגוס העיד כי ההתייחסות ל-30K נובעת מכך שהעלות של הקמת חברה (פיקטיבית) היא 15,000 יורו, וכאן "דפקו" שתי חברות, שכביכול חשפו בהן את המרמה, ועל כן ציין באזני הנאשם שנגרמו לו נזקים בסך 30,000 יורו[238]. הדברים גם באים לידי ביטוי בשיחה בינו לבין הנאשם מיום 24.6.15, שבה שאל את הנאשם "אז מה הם אמרו הם הולכים לשלם את ההוצאות שלי או לא" והנאשם השיב ש"הם" רצו לעשות עוד משהו, והוא השיב להם "אני לא עושה עד שאתה לא מביאים לי שלושים אלף יורו, אני לא, אל תדברו איתי אל תתקשרו אליי"[239].

65. סוכן ה-FBI קרול מסר בעדותו בבית המשפט את הדברים הבאים בקשר למעשי המרמה עצמם:

"ת. מסמכים 270 ו-271, אני מתייחס למספר מהפינה הימנית העליונה, מראים את החשבונות ההונגריים, החשבונות הסמויים שבהם הופקדו 237 אלף יורו. המסמכים הבאים שמספרם 272 ו-273 הם האתר של חברת 2CJL שזו אחת מהחברות המרומות.

ש. **תוכל לומר לנו איך אתה קשור למסמכים האלה?**

ת. ההונגרים והאמריקאים פתחו יחדיו את החשבונות הסמויים הללו. סיפקנו את החשבון הזה ליהודה כהן באמצעות גרייגוס. הכסף הופקד. גרייגוס בדק את החשבון כשהכסף הופקד כי הודיע לו יהודה כהן שהכסף הועבר, גרייגוס בדק את החשבון, צלצל אלי, אני צלצלתי להונגרים לעוזר הנספח המשפטי שלנו בבודפשט כדי להגיד לו שהכסף הופקד בחשבון. הכסף הופקד על ידי החברה המרומה. מתוך הודעות הוויקר והקשבה לשיחות המוקלטות

- אני יודע שיהודה נתן את מספרי חשבון הבנק לשותפים שלו. ואז מה שקרה כנראה זה שהם התקיפו את החברה המרומה, 2CJL, והכסף הופקד בחשבון.
- ש. האם בעצמך ראית את צילומי המסך האלו בזמן אמת?**
- ת. כן, ברגע שהכסף הופקד אני גם נכנסתי למחשב והסתכלתי על החשבון. המסמך שמספרו 272-273 נשלחו על ידי גרייגוס אלי ואז אני חיפשתי מידע על החברה במחשב, בגוגל, כך שאוכל למסור את זה לנספח המשפטי שלנו בפרוץ כדי למסור לו שיש חברה באיזור השיפוט שלהם שהייתה קרבת למתקפת סייבר, הנדסה חברתית.
- ש. בזמן אמת זה מה שעשית?**
- ת. כן.
- ש. אתה יודע מה קרה לכסף שהושג בצורה לא חוקית מ-2CJL?**
- ת. כשהקמנו את החשבונות וידאנו שברגע שהכסף נכנס לא ניתן יהיה להוציאו מהחשבונות, לכן הוא הוקפא באותה נקודת זמן ואז החברה הצרפתית 2CJL והרשויות הצרפתיות היו צריכות לבקש את הכסף חזרה ובסופו של דבר הכסף אכן הוחזר לחברות. **ארבעת המסמכים שאליהם התייחס העד מוגשים ומסומנים ת/182 באסופה" [240].**

66. להלן עוד מעדותו של קרול, בדבר מעשי ההונאה עצמם, הן כלפי החברה הצרפתית, הן כלפי החברה הגרמנית:

א. קרול ציין שיש התייחסות בהודעות הוויקר שהועברו בין הנאשם לגרייגוס גם להונאה כלפי החברה הצרפתית, למשל ב-ת/130 [241], וגם כלפי החברה הגרמנית, למשל ב-ת/175 [242] ו-ת/176 [243];

ב. קרול מסר שקיבל לידיו מיילים ששלח סגן הנשיא של החברה הגרמנית לסוכן FBI אחר, בקשר לעצם מעשה ההונאה [244]. מאלה עולה כי אחד ממבצעי ההונאה התחזה לעובד של החברה הגרמנית ופנה באמצעות מיילים לעובדת בחברה, וכך גרם להעברת כספים מהחברה הגרמנית לחשבון הבנק הפיקטיבי. מדברי סגן הנשיא עולה כי הכספים הועברו עקב המצג הכוזב מהחברה לחשבון הבנק הפיקטיבי שסיפק גרייגוס לנאשם.

ג. קרול העיד שלמד מתכתובות וויקר בין גרייגוס לנאשם, שהנאשם ידע שהחברה הגרמנית הבינה שנפלה קורבן להונאה, לאחר שהעבירה את הכסף בעקבות ההונאה. כדבריו:

"ת. סיפקנו את חשבון הבנק לגרייגוס שסיפק אותו ליהודה כהן. אני יודע את זה באמצעות הודעות הוויקר והשיחות המוקלטות. זה רלוונטי כי הכסף ממאוזר נכנס לחשבון הבנק של חברת 'דיי לייט' שזו החברה הפיקטיבית שהקמנו ושאת חשבון הבנק על שמה סיפקנו לגרייגוס כדי שסיפק ליהודה.

ש. את נתת את מספר החשבון לגרייגוס ואתה יודע מידיעתך האישית שהוא מסר את זה ליהודה, כפי שהעדת ואז מה קרה?

ת. באמצעות שיחות בין יהודה לגרייגוס בוויקר נודע לנו ש-480 אלף יורו עומדים להיות מופקדים בחשבון הבנק. יהודה דיבר עם גרייגוס בוויקר והודיע לו שעוד כסף מגיע... אני ראיתי במו עיני את הודעות הוויקר. אני יודע שיהודה השתמש בחשבון הוויקר כי יהודה הוא זה שהקים את החשבון שמכונה Awareness61 והשיחות המוקלטות שבוצעו התאימו לשיחות מתוך חשבון הוויקר. אני יודע שמי שהיה בהקלטות היה יהודה כי גרייגוס אמר שמדובר ביהודה, גרייגוס זיהה את קולו ומתוך שהקשבתי לכל השיחות מדובר היה באותו אדם בכל השיחות. בשום שלב בזמן החקירה האמנתי שהחשבון Awareness61 איננו יהודה" [245].

ד. קרול מסר שהוא עצמו שוחח עם נציגי החברה הגרמנית המרומה לאחר מעשה ההונאה [246]. הוא ציין שנציגי החברה הגרמנית אמרו לו שהם שוחחו עם מבצעי ההונאה, ואמרו להם שהם יודעים שהם רומז שאף דיווחו למשטרה. הדברים עולים בקנה אחד גם עם מה שגרייגוס הטיח בנאשם בזמן אמת בהודעות

הוויקר (תוך הסוואת העובדה שהמידע ידוע לו מהחברה המרומה וטענה שהדבר ידוע לו מאיש הקשר שלו בבנק)[247].

ה. ב"כ הנאשם הציע לקרול, בחקירה הנגדית, תזה שלפיה הנאשם סבר שהוא מתווך בפעילות כלכלית לגיטימית, והא ראייה, שבהודעות הוויקר הוא התייחס לחברה הגרמנית כ"קליינט"[248]. על כך השיב קרול בעדותו:

"ש. יהודה לכאורה אומר בתשובה לאותה שאלה שהוא דיבר איתם והכל בסדר. הוא בטוח שזו עבודה רגילה.

ת. מה שהוא מדבר עליו וקורא לו 'קליינט' זה קורבן העבירה. והוא מציין שהכל בסדר. אז יהודה בעצם מדבר עם מבצעי ההונאה והם אומרים שהכל בסדר עם הקורבן 'קליינט' וגרייגוס אומר לו שהוא אומר ליהודה שלא הכל בסדר. בנקודת הזמן הזאת אני כבר דיברתי עם החברה הגרמנית ומאוזר כבר תקשרה עם מבצעי ההונאה ואמרה להם שהם יודעים שזו הונאה והמשטרה מעורבת. לכן יכולתי להורות לגרייגוס להודיע ליהודה והצוות שלו שהמשטרה מעורבת. לכן כשיהודה עונה שדיברו עם הקליינט באימייל והכל בסדר, גרייגוס יכול היה לענות לו שהוא יודע שזה לא בסדר כי הוא כבר ידע שהחברה הקורבנית כבר ידעה על ההונאה. כדי להבהיר את הרקע, ברגע שהכסף נכנס לחשבון כפי שאמרתי, אני מיד הייתי צריך לצלצל לחברת הקורבן כדי להודיע להם שבוצעה הונאה כדי שהם יוכלו לעצור הונאות נוספות ושנוכל להתחיל לתרוץ תירוצים כי זה חשוב כשהחברה מבינה מה שקרה ורוצה למשוך את הכסף חזרה. זה היה מוסיף לאמינות של גרייגוס ומאריך את תוקפה. בנקודת הזמן הזו כפי שהסברתי כשיהודה אמר שדיברו עם הקליינט לפני 15 דקות והקליינט אמר שהכל בסדר, אנחנו ידענו שזה לא אמת. בגלל שהחברה הקורבנית בשלב הזה כבר ידעה שמדובר בהונאה, ולכן לא ייתכן שאמרו לאנשיו של יהודה שהכל בסדר. מבצעי ההונאה רצו שניתן יהיה להוציא את הכסף כמה שיותר מהר"[249].

ו. קרול העיד שבחן תצלום של אימייל שנשלח באמצעות וויקר מהנאשם לגרייגוס[250]. מדובר ב-**179**, שצורף להודעת וויקר **ת/180**, כעולה מצלמית (אייקון) של מצלמה המופיעה בהודעת הוויקר. המסמך שצורף הוא אימייל שנשלח מהחברה הגרמנית למבצעי ההונאה, שבו החברה מודיעה למי ממבצעי ההונאה על העברת כספי המרמה, והעתק מהודעה זו נשלח על-ידי הנאשם לגרייגוס כהוכחה לכך שסכום של 480,000 יורו עזבו את חשבון הבנק של החברה הגרמנית יום קודם.

ז. אשר לחברה הצרפתית, קרול העיד כי לאחר שגרייגוס מסר לו שהכסף מהחברה הצרפתית הופקד בחשבון הבנק הפיקטיבי, קרול בדק זאת בעצמו, ולאחר שוידא זאת - הסיק, בהתאם לכל השתלשלות העניינים והתכנון שהיה עד לו, ש"מה שקרה כנראה זה שהם התקיפו את החברה המרומה..."[251];

ח. קרול העיד כי שלח הודעה לעוזר הנספח המשפטי בפריז מטעם ה-FBI, שהודיע שהרשויות הצרפתיות מודעות להונאה, ובהמשך לכך קיבלו, במסגרת האמנה לשיתוף פעולה הדדי (MLAT) את רשומות הבנק הצרפתיות המתייחסות להונאה כלפי החברה הצרפתית[252].

ט. עוד העיד קרול כי "כשהקמנו את החשבונות וידאנו שברגע שהכסף נכנס לא ניתן יהיה להוציאו מהחשבונות, לכן הוא הוקפא באותה נקודת זמן ואז החברה הצרפתית 2CJL והרשויות הצרפתיות היו צריכות לבקש את הכסף חזרה ובסופו של דבר הכסף אכן הוחזר לחברות..."[253]. במענה לשאלה כיצד הגיעה לידי התלונה שהגישה החברה הצרפתית הוסיף קרול, כי "משטרת ישראל באמצעות צוות החקירה הגישה בקשה לסיוע משפטי לצרפת על מנת לברר מעשה הונאה על חברה בשם '2CJL' ומה שהגיע זה

מסמך בצרפתית בן שני עמודים שתורגם על ידי השוטרת קוראת הצרפתית" [254]. דברים אלה יכולים, כמובן, ללמד אך ורק על עצם הגשת תלונה על-ידי החברה הצרפתית, ולא על תוכנה, אך בשילוב עם הראיות הנוספות שהוזכרו לעיל, שלגביהן העיד קרול עדות ישירה, קיים מארג נסיבתי ממשי לגבי עצם ביצוע המרמה כלפי החברה הצרפתית על-ידי האנשים שהנאשם היה עימם בקשר.

67. מעדויותיהם של קרול וגרייגוס עולה שידעו פרטים רבים על ההונאה עצמה, הן באמצעות מידע שסופק מה-FBI, הן באמצעות שיחות שערך קרול עם נציגי החברות המרומות, הן באמצעות היכרותו של גרייגוס עם הדרכים שבהן מתבצעות הונאות אלה.

68. באשר ל**חברה הגרמנית**, הביסוס הראייתי נשען על הוכחת העברת הכספים מהחברה לחשבון הבנק הפיקטיבי שסיפק גרייגוס לנאשם, לבקשתו של הנאשם, כפי שהצגתי לעיל, וכן על תלונתה הרשמית של החברה הגרמנית, שם היא מפרטת על הדרך שבה התבצעה ההונאה - אחד ממבצעי ההונאה התחזה לעובד של החברה הגרמנית ופנה באמצעות מיילים לעובדת בחברה (**ת/5(2)ג**, עמוד 2). משכך, אני קובעת שעצם מעשה ההונאה הוכח מעל לכל ספק סביר.

לאור מודעותו של הנאשם למעטפת הפלילית של מעשיו עם מבצעי ההונאה ביחס לחברות המרומות, כמפורט לעיל, בפסקאות 54-61 להכרעת הדין, הרי שהנאשם היה מודע לכל הפחות למעשה ההונאה עצמו, גם אם לא שלט בכל פרטיו, ולא ידע בדיוק כיצד התבצעה ההונאה.

69. באשר ל**חברה הצרפתית**, הראיות המבססות את הטענה שזו רומתה ושהכספים הוצאו ממנה במרמה מתבססות על התכתבויות הוויקר, תמלילי השיחות בין גרייגוס לנאשם והשיחה בין גרייגוס למבצעי ההונאה בקשר לכך שכסף צריך להגיע מצרפת. הראיות שלפניי מצביעות על כך שמקור הכספים המועברים לחשבון הוא מקור לא חוקי, והמעטפת הפלילית של העברת הכספים הוכחה כדבעי. כפי שצוין לעיל, החברה הצרפתית עצמה הבינה שרומתה וגרייגוס העיד שהיא פנתה לבנק לבקש בחזרה את הכסף, כאמור בפסקה 64(ה) לעיל. עם זאת, עצם ביצוע הונאה כלפי החברה הצרפתית עולה בעיקר מראיות נסיבתיות, ועל כן אקדיש מספר מילים לנושא של הגעה למסקנות מרשיות על בסיס ראיות נסיבתיות.

הרשעה על בסיס ראיות נסיבתיות

70. קיימת, כאמור, תשתית ראייתית לביצוע ההונאות עצמן, על ידי מבצעי ההונאה, אך זו נסיבתית בעיקרה, בפרט בכל הקשור לחברה הצרפתית. "... ראיה נסיבתית היא ראיה אשר לא מוכיחה את העובדות המבססות את העבירה, אלא עובדות אחרות אשר מובילות למסקנת ביניים שממנה ניתן להסיק, בדרך של היסק לוגי, את התקיימותן של העובדות הטעונות הוכחה (ע"פ 1888/02 **מדינת ישראל נ' מקדאד**, פ"ד נו(5) 221, 227 (2002) (להלן: עניין **מקדאד**); ע"פ 6167/99 **בן שלוש נ' מדינת ישראל**, פ"ד נז(6) 577, 586-587 (2003)). ראיות נסיבתיות עשויות לעמוד ברף ההוכחה הנדרש בפלילים רק אם הן לא מותירות ספק סביר בדבר מעורבותו של הנאשם במיוחס לו. היעדר ספק סביר משמעו כי המסקנה ההגיונית היחידה שניתן להסיק ממארג הראיות הנסיבתיות היא מסקנה מפלילה, וכי לא ניתן להעלות על הדעת באופן סביר מסקנה המתיישבת עם חפות" (ע"פ 6201/18 **שמעון טובול נ' מדינת ישראל**

[28.10.19], [עניין טובול], פסקה 60 לפסק דינו של כבוד השופט עמית).

בע"פ 6392/13 **מדינת ישראל נ' קריאף** [6.7.14] [עניין קריאף], פסקה 97, קבע כבוד השופט סולברג כי ניתן להשתית הרשעה בפלילים על בסיס ראיות נסיבתיות:

"כוחן הראייתי של ראיות נסיבתיות אינו נופל מכוחן הראייתי של ראיות ישירות, ועל אלה קאלה ניתן להשתית הרשעה בפלילים. עם זאת נקבע כי לאור מהותן של ראיות אלו, הליך הסקת המסקנה המפלילה מראיות נסיבתיות מורכב יותר מזה של ראיות ישירות... בכדי להתמודד עם הקושי הנוסף הקיים בבחינתן של ראיות נסיבתיות, השתרשה בפסיקה מתודה לבחינה זו, המכונה בדיקה תלת-שלבית: 'הליך הסקת המסקנה המפלילה מהראיות הנסיבתיות הוא תלת-שלבי: **בשלב הראשון** נבחנת כל ראיה נסיבתית בפני עצמה כדי לקבוע אם ניתן להשתית עליה מימצא עובדתי; **בשלב השני** נבחנת מסכת הראיות כולה לצורך קביעה אם היא מערבת לכאורה את הנאשם בביצוע העבירה, כאשר הסקת המסקנה המפלילה היא תולדה של הערכה מושכלת של הראיות בהתבסס על ניסיון החיים ועל השכל הישר. המסקנה המפלילה עשויה להתקבל גם מצירופן של כמה ראיות נסיבתיות אשר כל אחת בנפרד אמנם אינה מספיקה לצורך הפללה, אך משקלן המצטבר מספיק לצורך כך; **בשלב השלישי** מועבר הנטל אל הנאשם להציע הסבר העשוי לשלול את ההנחה המפלילה העומדת נגדו. הסבר חלופי למערכת הראיות הנסיבתית, העשוי להותיר ספק סביר באשר להנחה המפלילה את הנאשם, די בו כדי לזכותו. בית-המשפט מניח את התזה המפלילה של התביעה מול האנטי-תזה של ההגנה ובוחן אם מכלול הראיות הנסיבתיות שולל מעבר לכל ספק סביר את גירסתו והסברו של הנאשם (ע"פ 497/92 **נחום (קנדי) נ' מדינת ישראל**, בפסקה 5) (ע"פ 9372/03 **עמוס פון וייזל נ' מדינת ישראל**, פ"ד נט(1) 745, 753-754 (2004))."

באותו עניין, תמך כבוד השופט הנדל באימוץ **מבחן דו-שלבי**, וכך קבע בפסקה 3 לפסק דינו:

3. כשלעצמי, מסופקני אם התועלת הגלומה במבחן התלת-שלבי עולה על חסרונו. כאמור, חסרון זה נובע מכך שכתוצאה מן השימוש בו עלול להיות מוטל על כתפי הנאשם נטל מהותי. נטל זה יתבטא בכך שאם לא יוכיח באופן פוזיטיבי את סבירותם של תרחישים מזכים, ישמש הדבר לשם חיזוק גרסת התביעה, גם כאשר גרסה זו כשלעצמה אינה מספיקה לשם הרשעה. **לשיטתי, כאשר עומדות בפני בית המשפט ראיות נסיבתיות בלבד, עליו לפעול בשני שלבים.**

השלב הראשון הוא קביעת ממצאים עובדתיים על סמך ראיות ישירות. **בשלב השני** על בית המשפט לבחון האם בכוחו של מצרף הראיות הישירות, שנבחנו בשלב הראשון, להוכיח עובדות נוספות שלגביהן אין ראיות ישירות. דהיינו, האם ישנן ראיות נסיבתיות מספיקות. השאלה שעל בית המשפט לשאול את עצמו היא, כאמור, האם מסקנת התביעה בדבר קיומן של עובדות נוספות היא המסקנה הסבירה היחידה. בניגוד למבחן התלת-שלבי, שבגדרו יש לבחון האם כל אחד מן הצדדים עמד בנטל המוטל עליו - מהותי או טקטי, **במסגרת המבחן הדו-שלבי נבחנות כל האפשרויות העולות מחומר הראיות. הבחינה היא על סמך כל הממצאים העומדים בפני בית המשפט, ובכללן אף התנהלותו של הנאשם במהלך ההליכים. בכך יתרונו של מודל זה, הבוחן את האפשרויות לגופן, ולא לפי זהות הצדדים. הראייה היא הוליסטית, של המכלול כולו, ולא בחינה מנותקת של גרסת התביעה מן הצד האחד, ולאחר מכן של אפשרויות אחרות מן הצד האחר. המבחן הדו-שלבי שואל אפוא תחילה מה ראו עדי התביעה ומה ניתן להוכיח כתוצאה מכך, אף אם אין עדות ישירה. לדידי, עדיף להתמקד בגופן של ראיות נסיבתיות: מה טבען, מידת עוצמתן והאם ניתן להשלים את התמונה על בסיסן?...**

... המבחן הדו-שלבי בוחן את ה'יש' ואת ה'אין' שבראיות הישירות, ואת האפשרות של השלמת החסר. ... יש לבדוק כיצד ובאיזו מידה משפיעים שקריו או שתיקותיו של הנאשם על מסכת הראיות שנפרשה בפני בית המשפט" (ההדגשה הוספה).

בדנ"פ 7479/19 **מדינת ישראל נ' בצלאל** [19.4.20], ציינה כבוד הנשיאה חיות, בפסקה 13 להחלטתה, לאחר

שציטטה את דבריו של כבוד השופט סולברג בעניין **קריאף**, כי "מבלי להאריך מעבר לנדרש, אוסיף כי בעת האחרונה, ניתן למצוא בפסיקה אחיזה לגישה התומכת במעבר למבחן דו-שלבי, וזאת בשל החשש שהנטל 'הטקטי' המועבר לכתפי הנאשם יהפוך לנטל מהותי באופן שאינו עולה בקנה אחד עם מושכלות-יסוד בסוגית נטל ההוכחה בפלייט".

בענייננו, יש להגיע למסקנה, הן לפי המבחן הדו-שלבי, הן לפי המבחן התלת-שלבי, שהתביעה הוכחה, במידה הנדרשת במשפט פלילי, את נסיונם של מבצעי ההונאה לקבל במרמה כספים מהחברה הצרפתית ומהחברה הגרמנית, את העובדה שהכספים אכן יצאו בפועל מהחברות, בשל המרמה, ואת העובדה שהם הגיעו לחשבונות הבנק שגרייגוס סיפק לנאשם, לבקשת הנאשם, על מנת לסייע בהשלמת ביצוע העבירה בדרך של מתן אמצעי לקבלת הכספים. העובדה שהנסיון לא עלה יפה, ולא יכול היה לעלות יפה, בשל כך שהחשבונות היו, בפועל, בשליטת ה-FBI לאורך כל הדרך, תידון בנפרד.

האם האירועים מושא כתב האישום הוכחו מעבר לספק סביר?

71. תחילה עלינו לבחון האם קיימות ראיות סיוע לעדותו של גרייגוס, כנדרש, בשל מעמדו כעד מדינה.

סיוע לעדותו של גרייגוס

72. בע"פ 2854/18 **משה נ' מדינת ישראל** [27.8.19], פסקה 54, חזר כבוד השופט שטיין על התנאים לסיווג ראיה כראיית סיוע:

"על מנת שראיה תוכל להוות סיוע, עליה לעמוד בשלושה תנאים מצטברים: על הראיה לנבוע ממקור עצמאי ונפרד מהעדות הטעונה סיוע; עליה לסבך, ולו פוטנציאלית, את הנאשם בביצוע העבירה המיוחסת לו; ועליה להתייחס לנקודה מהותית שביריעת המחלוקת בין בעלי הדין... באשר לתנאי האחרון, ככל שיריעת המחלוקת בין הצדדים רחבה יותר אזי מלאכת מציאתה של ראיית הסיוע הופכת קלה יותר, שכן די בהתייחסות הראיה לאחת מנקודות המחלוקת כדי שראיה זו תהווה סיוע..." (ההדגשות הוספו).

בהמשך פסק הדין, בפסקה 63, קבע כבוד השופט שטיין שניתן לראות בשקריו של נאשם ראיה עצמאית המהווה סיוע, וזאת בתנאים מסוימים:

"מושכלות ראשונים הם כי ניתן לראות בשקריו של נאשם ראיה עצמאית המהווה סיוע לראיות התביעה, מקום שבו מדובר בשקרים מהותיים; ברורים וחד משמעיים; המכוונים לסיכול החקירה ולהטעיית בית המשפט; אשר הוכחו כשקריים באמצעות ראיה פוזיטיבית ועצמאית; ואשר קשורים לעבירה עליה נסב המשפט... עת עסקינן בשקר מהותי של נאשם, יש לו, לשקר - מלבד היותו ראיה המשמיטה את הבסיס מתחת לטענת ההגנה של הנאשם - תפקיד עצמאי כראיה נסיבתית מפלילה אשר מצביעה על תחושת אשם שיש לנאשם ועל ניסיונו להרחיק את עצמו ממעשה העבירה... בצד זאת, בית המשפט נדרש לנקוט משנה זהירות במתן משקל ראיתי מתאים לשקרי הנאשם, שכן יכול 'והנאשם יעלה טענה כוזבת לאו דווקא בשל כך שהוא ביצע את העבירה המיוחסת לו, אלא בשל טעמים אחרים, יהיו אלה טעמים הכרוכים בביצועה של עבירה אחרת או טעמים אישיים, אשר אינה דבקה בהם תווית עבריינית'..." (ההדגשות הוספו).

73. בענייננו, אני סבורה שהודעות הוויקר והשיחות המוקלטות בין הנאשם לבין לגרייגוס, כמו גם עדותו של קרול,

שהיה נוכח בזמן אמת בחלק מהשיחות כמאזין מהצד, ובחלק מההתכתבויות כצופה מהצד, מהוות כולן ראיות סיוע חזקות ביותר, וודאי שהן מהוות סיוע מספק לעדותו של גרייגוס. תמלולי שיחות בין הנאשם לבין גרייגוס, שבהן הנאשם ביקש מגרייגוס לספק לו חשבונות בנק, מהווים גם הם ראיות סיוע לעדותו של גרייגוס, ראו למשל פסקה 44 להכרעת הדין. כן ראו הודעותיו של הנאשם בוויקר בנוגע לקשריו עם אלמונים, באשר לאותם חשבונות בנק שסיפק לו גרייגוס, וזאת ביחס לשתי החברות המרומות, פסקאות 48 ו-49 להכרעת הדין.

74. כאמור, עדותו של גרייגוס מגובה בעדותו של קרול, שפיקח על גרייגוס בתקופה הרלוונטית והנחה אותו במסגרת תפקידו כסוכן רשויות האכיפה בארצות הברית. מדובר בעדות עצמאית, שמתייחסת בחלקה להודעות ושיחות שקרול היה עד להן בזמן אמת, כצופה או מאזין מהצד, ועובדה זו מפחיתה את החשש באשר לאמינות עדותו של גרייגוס (החשש המובנה בהסתמכות על עדות של עד מדינה).

75. אם נוסיף לכך גם את שקריו של הנאשם, אזי ניתן לומר שעדותו של גרייגוס נשענת על ראיות סיוע חזקות ביותר. כמפורט לעיל, בפסקה 34 להכרעת הדין, הנאשם שיקר בתחילת חקירתו בעניין שימוש בוויקר. מכיוון שהוכח שהנאשם התכתב רבות בוויקר עם גרייגוס, ואף ההגנה בסיכומיה הסתמכה על קיומן של אותן שיחות בטיעוניה (פסקאות 80 - 82 לסיכומי ההגנה), אני סבורה שמדובר בשקר מהותי וחד משמעי של הנאשם, שכוון לסיכול החקירה. טענתה של ההגנה שהנאשם ניסה "ליתן מענה למניפולציה שרקח סוכן ה-FBI קרול יחד עם גרייגוס" (פסקה 272 לסיכומי ההגנה), איננה מתיישבת עם גרסתו הראשונית והחד משמעית של הנאשם, כי הוא לא זוכר שפתח את היישומון, ושלכל היותר שלח "שלוש ארבע הודעות". לא מצאתי טעמים אחרים שיכולים להסביר את שקריו של הנאשם, לבד מניסיונו להרחיק את עצמו מהמיוחס לו ולסכל את חקירת המשטרה.

סיכום: המסד העובדתי שאותו הוכיחה המאשימה

76. בהתאם לחומר הראיתי שהונח בפני, הוכח מעל לכל ספק סביר שגרייגוס שימש כסוכן רשויות האכיפה האמריקאיות, ושיחותיו עם הנאשם בקשר לעניינים מושא כתב האישום דנן נעשו בהקשר זה. הנאשם ביקש מגרייגוס לספק לו חשבונות בנק פיקטיביים עבור אחרים, וגרייגוס העביר לו את פרטי החשבונות באמצעות טיוטות בתיבת אימייל, שאת פרטי הגישה אליה שלח לנאשם. עוד הוכח מעל לכל ספק סביר, שביום 21.5.15 הוצאו במרמה 237,000 יורו מהחברה הצרפתית, באופן שפורט לעיל, וכן ביום 26.6.15 הוצאו במרמה 480,000 יורו מהחברה הגרמנית, בדרך שפורטה לעיל. כן הוכח שהנאשם היה מעורב בהעברות כספים אלה, שהכספים הועברו לחשבונות הבנק הפיקטיביים, שהמעטפת של המעשים הייתה פלילית ושהנאשם היה מודע לכך. הוכח שהנאשם היה מודע לכך שבוצע מעשה מרמה, אף אם לא הכיר את פרטי התכנית כולה.

ניתוח יסודות העבירות

77. במסגרת כתב האישום, ייחסה התביעה לנאשם סיוע לעבירות קבלת דבר במרמה ועבירות של הלבנת הון. תחילה אבחן את יסודות עבירת קבלת דבר במרמה, לאחר מכן את מאפייני הסיוע לעבירה, ולבסוף אבחן את עבירת הלבנת ההון.

קבלת דבר במרמה

78. יסודותיה של עבירת קבלת דבר במרמה קבועים בסעיף 415 לחוק העונשין: "המקבל דבר במרמה, דינו - מאסר שלוש שנים, ואם נעברה העבירה בנסיבות מחמירות, דינו - מאסר חמש שנים". בסעיף 438 לחוק העונשין, נקבע כי: "לענין סימן זה, קבלת דבר - בין שעברה הבעלות בדבר אל המקבל ובין שלא עברה, בין שהדבר נתקבל בשביל עושה המעשה ובין בשביל אחר, בין בידי עושה המעשה ובין על ידי אחר; ונתינת דבר - בין לעושה המעשה ובין לאחר".

בדנ"פ 2334/09 **פרי נ' מדינת ישראל** [23.5.11] [דנ"פ פרי], עמדה כב' השופטת (בדימ') פרוקצ'יה על יסודותיה של עבירה זו, בפסקה 57 לפסק דינה:

"יסודותיה של עבירת המרמה הם שלושה: האחד - ביצועה של מרמה; השני - קבלתו של 'דבר'; והשלישי - קיום קשר סיבתי בין המרמה לבין קבלת הדבר... המונחים 'דבר' ו'מרמה' מוגדרים שניהם בסעיף 414 לחוק: דבר הוא 'מקרקעין, מיטלטלין, זכות וטובת הנאה'; מרמה היא 'טענת עובדה בענין שבעבר, בהווה או בעתיד, הנטענת בכתב, בעל פה או בהתנהגות, ואשר הטוען אותה יודע שאינה אמת או שאינו מאמין שהיא אמת...'; ולרמות - 'להביא אדם במרמה לידי מעשה או מחדל'. המונח 'קבלת דבר במרמה' הוא בעל משמעות רחבה, והוא כולל גם מצבים שבהם הבעלות לא עברה למקבל, וכן כאלה שבהם הדבר נתקבל בשביל אדם אחר שאינו מבצע המרמה" (ההדגשות הוספו).

עוד נקבע בפסיקה כי "היסוד העובדתי הנדרש להתגבשות העבירה מורכב משלושה רכיבים: טענה כוזבת, קבלת דבר וקשר סיבתי בין המצג הכוזב לתוצאה", וכן כי "היסוד הנפשי הנדרש הינו מודעות להתקיימותם של היסודות העובדתיים - היות המצג כוזב, היתכנותה של התוצאה וקיומו של קשר סיבתי" (פסקה 47 לפסק דינו של כבוד השופט עמית בעניין טובול).

79. בעניינו, הוכח שמבצעי ההונאה הציגו כלפי אנשי החברה הצרפתית וכלפי אנשי החברה הגרמנית מצגי שווא, והוכח שעקב מצגים אלה הועברו הכספים לחשבונות הבנק הפיקטיביים. מכאן, שהתקיימו היסודות העובדתיים הראשון והשלישי המוזכרים לעיל. עוד הוכח כי הנאשם ידע שמדובר במצג כוזב, וכי תתכן העברה של כספים בעקבותיו.

80. הרכיב שמעורר קושי בעניינו הוא רכיב ה"קבלה", שכן כפי שצוין, הכספים הועברו כולם לחשבונות שהיו כל העת בשליטת גופי האכיפה, ואף שמבצעי ההונאה (והנאשם) לא ידעו זאת, הם לא היו יכולים לקבל את הכספים לידיהם בפועל, בשום מקרה.

בע"פ 3517/11 **שמשון נ' מדינת ישראל** [6.3.13], פסקה 32, נקבע:

"עבירה זו הינה עבירה תוצאתית, דהיינו, כדי שתשתכלל העבירה על עושה המעשה להציג מצג מרמה וכתוצאה מכך נדרש כי יתקבל בפועל דבר מה במירמה. קבלת הדבר היא המרכיב התוצאתי שבלעדיו לא יושלם ביצוע העבירה (ע"פ 6350/93 **מדינת ישראל נ ג דין**, פ"ד מט(4) 1, 34 (1995); ע"פ 1784/08 **פרי נ' מדינת ישראל**, פס' 38 לפסק הדין (5.2.09))."

בע"פ 7621/14 **גוטסדינר נ' מדינת ישראל** [1.3.17] [עניין גוטסדינר], בפסקה 33 לפסק דינו של כבוד השופט עמית נאמר לגבי עבירה זו: "אכן, בעבירת המרמה, התוצאה כוללת גם רכיב התנהגותי של קבלת הדבר". באותו מקרה עמוד 44

התייחס בית המשפט למצב שבו על פני רצף של זמן התקבלה הטבה מסוימת עקב מרמה, וכאשר התגלתה המרמה, נשללו ההטבות. נשאלה השאלה אם במקרה כזה ראוי להרשיע **הן** בעבירה המוגמרת בשל המקרים שבהם ההטבה הוענקה, **הן** בעבירת ניסיון בשל המקרים שבהם נשללה ההטבה בשל גילוי המרמה. בית המשפט קבע כי באותו מקרה, שבו הורשע הנאשם בריבוי מקרים של העבירה המוגמרת, אין טעם להרשיע גם בניסיונות, וצוין כי "הרשעה גם בעבירה של ניסיון אף איננה משרתת את הטעמים העומדים בבסיס עבירת הניסיון - בהם, הרצון ליתן תגובה עונשית לתופעה אנטי-חברתית המסכנת את הערך החברתי המוגן על-ידי העבירה, גם כשזו טרם הושלמה, וכן ליתן כלי בידי רשויות אכיפת החוק למנוע את התרחשותה של העבירה הפלילית מבעוד מועד... במקרים של קבלת דבר לשיעורין אינטרסים אלה מקבלים ממילא מענה עם ההרשעה בעבירה המושלמת. על כן, וחרף ההבחנה עליה עמד בית המשפט בעניין **בן-אשר** לעניין הרכיב ההתנהגותי המשלים, סבורני כי, ככלל, אין מקום להוסיף על ההרשעה בעבירה המושלמת גם הרשעה מלאכותית בעבירת ניסיון. איני שולל כי במקרי קיצון, כגון פער עצום בין ה'דבר' שנתקבל בפועל לבין ה'דבר' שהיה צריך להתקבל, ייתכן כי ניתן יהיה להרשיע גם בעבירת ניסיון, אך אותיר הדברים בצריך עיון" (ההדגשה הוספה). הדברים הרלוונטיים לענייננו הם, לטעמי, אלה המתייחסים לטעמים העומדים בבסיס עבירת הניסיון, כפי שאבהיר מיד.

81. ב"כ המאשימה בסיכומיהם מפנים לסעיף 438 לחוק העונשין, המצוטט לעיל, בנוגע לשאלה האם התמלא רכיב ה"קבלה", ובפרט לכך שעל פי לשון הסעיף, "קבלת דבר - בין שעברה הבעלות בדבר אל המקבל ובין שלא עברה, בין שהדבר נתקבל בשביל עושה המעשה ובין בשביל אחר, בין בידי עושה המעשה ובין על ידי אחר". עוד מפנים ב"כ המאשימה לע"פ 2955/94 **מדינת ישראל נ' דורי**, פ"ד נ(4) 573, 579 (1996):

"מרכיב ה'קבלה' מוגדר בסעיף 438 לחוק העונשין, ולפיו אין נפקא מינה אם נתקבל ה'דבר' על-ידי מי שביצע את המירמה או בעבורו, או על-ידי אחר או בעבורו".

כן מפנים ב"כ המאשימה לעניין **שמשון**, פסקה 33, שם נקבע:

"... יכול שהמרמה יבצע מירמה מבלי שה'דבר' יגיע לידי. מספיק שהגיע 'דבר' כלשהו לידי אחר, בהצטרף ליתר יסודות העבירה שנדונו לעיל, על מנת שתושלם העבירה".

ב"כ המאשימה מפנים גם לע"פ 1784/08 **פרי נ' מדינת ישראל** [5.2.09] [ע"פ פרי], שם נאמר בפסקה 38:

"כדי שתשתכלל העבירה על עושה המעשה להציג, במודע, מצג מירמה ולקבל, כתוצאה מכך, דבר כלשהו. 'קבלת הדבר' הוא המרכיב התוצאתי שבלעדיו לא יושלם ביצוע העבירה (ע"פ 6350/93 **מדינת ישראל נגד דין**, פ"ד מט(4) 1, 34 (1995)). במילים אחרות, אין די בכך שאדם הגיע, כתוצאה ממעשה המרמה, להחלטה למסור את הדבר כדי להוות 'קבלת דבר במרמה', אלא יש צורך שהדבר אכן ימסר (ע"פ 2597/04 **רויטמן נ' מדינת ישראל**, פסקה 28 (20.11.2006))" (ההדגשה הוספה).

לטעמה של המאשימה, על רקע הפסיקה ופרשנותה לגבי רכיב ה"קבלה", במקרה שלפנינו מתקיים גם רכיב זה בשלמותו.

82. **לטעמה של ההגנה**, מאחר שהמאשימה לא חקרה את "הנותן" (של "הדבר", קרי: הכספים) - החברה הצרפתית והחברה הגרמנית, ולא את "המקבל" - האלמונים שביצעו את המצג כלפי החברות המרומות, ומטבע הדברים אף לא הביאה אותם לעדות, אזי לא ניתן לבסס את קיומם של היסודות הנפשיים המגבשים את יסודות העבירה. די בכך, לטענת הנאשם, כדי לשמוט את הקרקע תחת יכולתה של המאשימה להוכיח את ביצוע העבירה. מעבר לכך, בהעדר

חקירה של "הנותן" ו"המקבל", והעמדתם לחקירה שכנגד, מתנהל הליך כלפי הנאשם שאינו הוגן, בכך שנמנע ממנו לבסס את קו ההגנה שלו ולהוכיח שלא היו דברים מעולם.

לאור טענתה שממילא אין ראיות לביצוע עבירת קבלת דבר במרמה, ההגנה לא התייחסה לשאלה המשפטית האם במצב הדברים הנוכחי ניתן לומר שרכיב ה"קבלה" התקיים.

83. **לטעמי**, במקרה שלפנינו לא ניתן לומר שבוצעו עבירות מוגמרות של קבלת דבר במרמה. כפי שנקבע בע"פ פרי, "אין די בכך שאדם הגיע, כתוצאה ממעשה המרמה, להחלטה למסור את הדבר כדי להוות 'קבלת דבר במרמה', אלא יש צורך שהדבר אכן ימסר". אומנם, במקרה שלפנינו, שתי החברות המרומות עשו צעד נוסף מעבר להחלטה למסור את הכסף, והן העבירו אותו בפועל לחשבונות שאת פרטיהם מסרו להם מבצעי ההונאה, אך מבצעי ההונאה מעולם לא קיבלו את הכסף, ולא היו יכולים לקבלו (אף שהם לא ידעו זאת). נראה לי שיהא הדבר מרחיק לכת לפרש את סעיף 438 לחוק העונשין, המרחיב את הגדרת ה"קבלה" וקובע "קבלת דבר - בין שעברה הבעלות בדבר אל המקבל ובין שלא עברה, בין שהדבר נתקבל בשביל עושה המעשה ובין בשביל אחר, בין בידי עושה המעשה ובין על ידי אחר", ככולל גם קבלה בידי מי שאין לו כל קשר לעושה המעשה, לרבות מי שמצליח לסכל את הנזק הנובע מביצוע העבירה על-ידי תפיסת פירותיה מבעוד מועד. אציין, כי שונה הדבר ממצב שבו ה"דבר" התקבל אצל מבצע המרמה (או מי מטעמו) ואז נתפס, או שהוא נתקבל ואז הוחזר. כפי שצוין כבוד השופט עמית בעניין **גוטסדינר**, אחד מהטעמים העומדים בבסיס עבירת הניסיון הוא מתן כלי בידי רשויות אכיפת החוק למנוע את התרחשותה של העבירה הפלילית מבעוד מועד. כך בדיוק נעשה בענייננו: רשויות האכיפה יצרו **מראש** מצב המעקר את רכיב ה"קבלה" ומונע התקיימותו. מדובר בניסיון בלתי צליח עובדתי, כזה שלגביו קובע סעיף 26 לחוק העונשין: "לענין ניסיון, אין נפקה מינה אם עשיית העבירה לא היתה אפשרית מחמת מצב דברים שהמנסה לא היה מודע לו או טעה לגביו". ניסיון כזה הוא, כידוע, בר הרשעה (ראו רע"פ 2220/16 **מור יוסף נ' התצ"ר** [26.10.17] [עניין **מור יוסף**], פסקאות 16-23 וע"פ 1408/18 **מדינת ישראל נ' בן דרור** [21.8.18], פסקה 78 לפסק דינה של כבוד השופטת ברק ארז).

בעניין **מור יוסף** נקבע:

"בבוא בית המשפט להכריע אם ניסיון בלתי צליח הוא בר-עונשין, עליו לבדוד את הגורמים שמהם נובעת אי האפשרות להשלים את העבירה (ראו: גור-אריה, בעמוד 320). לשם כך יש לבחון את התנהגותו של המנסה ואת הלך רוחו לפי המסכת העובדתית שבקיומה הוא האמין. אם מצב הדברים העובדתי כפי שהמנסה האמין שהוא מגבש את העבירה בה הואשם - ניתן להרשיעו".

לא מיותר להתייחס בעניין זה לבש"פ 8312/17 **ברהמי נ' מדינת ישראל** [17.4.18] [עניין **ברהמי**]. באותו מקרה מדובר היה בעניין דומה למדי לענייננו, אלא ששם "כספי המרמה הושבו במלואם משהתעורר חשדם של גורמים בחברות היעד, או עם היוודע דבר המרמה והקפאת ההעברה על-ידי הבנקים. בחלק מהמקרים חברות היעד לא העבירו כלל את הכספים, ובמספר מקרים הכספים הועברו וקיימת מחלוקת עובדתית אם התקבלו בשלב כלשהו בחשבונות המערערים בטרם השבתם. לעניין זה אקדים ואומר כי כפי שנקבע על ידי בית משפט קמא, אין ראיות לכאורה שהכספים הגיעו לחשבונות הבנק של המערערים או מי מטעמם". המסגרת הדינית שבה ניתנה ההחלטה באותו עניין, הייתה סעיף 23 לחוק איסור הלבנת הון, שעניינו בצו חילוט זמני, בבחינת סעד ביניים שנועד לשרת את הצו הסופי. השאלה שעמדה בפני בית המשפט שם הייתה אך שאלה של סמכות חילוט על רקע פוטנציאל החילוט, כפי שהדגיש בית המשפט שם מספר פעמים (ר' למשל בפסקאות 8 ו-45). וכך נקבע שם:

15. מכל מקום, דומה כי אין מחלוקת של ממש כי קיימות ראיות לכאורה לביצועה של עבירת מקור של ניסיון לקבלת כסף במרמה. מבחינה התנהגותית, מדובר ב'ניסיון מושלם' שבו, כפי שעולה בשלב זה מן המסד הראייתי, המערערים ביצעו את כל הפעולות שהיו תלויות בהם לשם ביצוע העבירה, אך ניסיונותיהם סוכלו לבסוף על-ידי התערבותם של גורמים חיצוניים (להרחבה, ראו יורם רבין ויניב ואקי דיני עונשין כרך א 494 (מהדורה שנייה, 2010) (להלן: **רבין וואקי**)). אף נראה כי במערערים התקיים היסוד הנפשי הדרוש לצורך העבירה, שכן היו מודעים לכך שהמצג אותו הציגו לגורמים בחברות היעד אינו אמת, והם התכוונו להביא לתוצאה המזיקה כפועל יוצא מאותו מצג (ראו: ע"פ 5734/91 **מדינת ישראל נ' לאומי ושות' בנק להשקעות**, פ"ד מט(2) 4, 22 (1995)). נראה אפוא כי קיים פוטנציאל הרשעתי לגבי יסודותיה העובדתיים של העבירה, מלבד הרכיב התוצאתי של קבלת הכסף בפועל, באופן המגבש, למצער, את עבירת הניסיון.

ובהמשך:

50. ולערעור שלפנינו: כאמור, הערעור שלפנינו מעלה שורה של שאלות בנוגע לתחולתו של חוק איסור הלבנת הון. כפי שציינתי בפתח הדברים, בהיותנו ניצבים בראשית דרכו של ההליך הפלילי ובמסגרת דיונית של הליך חילוט זמני, לא ראיתי לקבוע מסמרות בחלק משאלות אלה, שראוי שתוכרענה על ידי המותב שידון בתיק העיקרי. למרות זאת, מצאתי לנכון להתייחס אליהן, ולו לצורך חידוד הסוגיות שתונחנה לפתחו. ואלו עיקרי הדברים:

א. **האם נעברה עבירת מקור מושלמת במקרה דנן?** עמדנו על כך שהכספים מעולם לא התקבלו בחשבונות הנמצאים בשליטת המערערים, מה שמעורר קושי בלתי מבוטל לקבוע כי הושלמה עבירה של קבלת דבר במרמה. מנגד, הזכרנו את ההגדרה הרחבה של צמד המילים 'קבלת דבר' בסעיף 438 לחוק העונשין, שמכוחה יכול הטוען לטעון כי לצורך התגבשות העבירה, די בכך שהכספים הועברו על ידי חברות היעד ו'חנו' בחשבונות מעבר של הבנקים. באשר לעבירה המושלמת של זיוף, אין חולק כי קיימות ראיות לכאורה לביצועה.

ב. **האם הוכח לכאורה ניסיון לעבור עבירת מקור?** במקרה דנן קיימות ראיות לכאורה לביצוע עבירה של ניסיון לקבלת דבר במרמה, הן מבחינת היסוד העובדתי הן מבחינת היסוד הנפשי של המערערים. באשר לשאלה אם כלל ניתן לראות עבירת ניסיון כעבירת מקור לצורך חוק איסור הלבנת הון, מדובר כאמור בשאלה שאינה נקיה מספקות, בהינתן דרכי הפרשנות האפשריות של סעיף 34 לחוק העונשין. בשורה התחתונה, לצורך שלב זה של הדיון ומבלי לקבוע מסמרות, הייתי נכון להניח כי ניסיון לעבור עבירות הכלולות בתוספת הראשונה, דינו כדין עבירת מקור שיכולה להצמיח רכוש אסור.

84. ב"כ המאשימה בסיכומיהם [255] ביקשו להבחין בין עניין **ברהמי** לענייננו, הן בשל כך ששם היה מדובר אך בסוגיית החילוט, הן בשל כך שההחלטה להשאיר את סוגיית ה"קבלה" בצריך עיון נעשתה על רקע העובדה שהתביעה לא הציגה ראיות לכאורה שהכספים הגיעו לחשבונות הבנק של המערערים או מי מטעמם, ואילו בענייננו הוצגו ראיות למכביר שכספי המרמה הגיעו לחשבונות שאותם סיפק הנאשם למבצעי ההונאות. לטעמה של המאשימה, בענייננו הושלמו מעשי המרמה, והעברות הכספים בוצעו במלואן, מבלי שהתגלה דבר המרמה, וכספי המרמה לא הגיעו לידי מבצעי ההונאה או מי מטעמם בשל כך שחשבונות הבנק היו מפוקחים על-ידי רשויות החוק בהונגריה ועל-ידי ה-FBI, שמנעו מהכספים לצאת מחשבונות הבנק.

אינני סבורה שהצגת הדברים על-ידי התביעה, כאמור לעיל, מדויקת. אומנם, כדבריה, מעשי המרמה הושלמו והעברות הכספים בוצעו במלואן, אך כפי שציינתי, הכספים לא הגיעו ולא יכלו להגיע לידי מבצעי ההונאה, שכן - בניגוד לטענת

המאשימה - דבר ביצוע המרמה היה ידוע לרשויות בזמן אמת (ועל כן האמירה "מבלי שהתגלה דבר המרמה" אינה נכונה), והחשבונות שהועמדו לרשות הנאשם כדי שיעמידם לרשות מבצעי ההונאה היו כל העת בשליטת רשויות האכיפה (ולא רק "בפיקוחם"). בניגוד לעניין **ברהמי**, שם הותיר בית המשפט העליון את סוגיית רכיב ה"קבלה" בצריך עיון בשל כך שהכספים "חנו", ולו לזמן מה, בחשבונות מעבר של הבנקים, אצלנו הכספים הועברו מלכתחילה, ובהתאם לתכנון מראש מצד הרשויות, לחשבונות בשליטת הרשויות.

"סעיף 25 לחוק העונשין מגדיר את היסוד העובדתי של עבירת הניסיון, ומבחין בין מעשה הכנה, ניסיון ועבירה מושלמת. עבירה מושלמת תתגבש כאשר כל רכיבי העבירה יתקיימו, בעוד שכאשר אחד או יותר מיסודות העבירה לא התקיימו, נימצא בתחומם של ההכנה והניסיון, אשר בקו הגבול ביניהם מצויים 'שוליים רחבים של עמימות'... מספר מבחנים הוצעו בפסיקה הישראלית להבחנה בין שלב ההכנה, שאינו מטיל אחריות פלילית, לבין שלב הניסיון שהוא עבירה לכל דבר שבצידה עונש... המבחנים שהתקבלו בפסיקה הם מבחן 'הקרבה המספקת' ומבחן 'החד-משמעות' (עניין **ברהמי**, פסקה 25). במקרה שלפנינו, הדברים מובהקים, ואנו קרובים עד מאוד למעשה המושלם, כך שאין כל ספק שמעשי הנאשם יצאו הרחק מגדר ההכנה. ניתן לומר כי אין ספק שהנאשם ומבצעי ההונאה עשו מצידם את כל הנדרש כדי לבצע עבירה מוגמרת של קבלת דבר במרמה, (ואף נתקיים בנאשם היסוד הנפשי הדרוש, כפי שכבר צוין לעיל), אך בשל חוסר יכולת להשלים את יסוד ה"קבלה", אני סבורה ש**עסקינן בניסיון לקבלת דבר במרמה**. עם זאת, חשוב לציין שהנסיין הצמיח פירות, אלא שהעבריינים לא יכלו להגות מהם.

ואחזור לעניין **ברהמי**, על מנת להבהיר דברים שיבואו בהמשך:

"33. נדגים את הדברים בעזרת עלילה קולנועית מוכרת (כגון הסרט 'אושן 11', בבחינת דוגמה אחת מיני רבות): צוות עבריינים מתכנן לשדוד את חדר הכספות המוגן הממוקם במרתף של קזינו או בנק, בו מוחזק הון משוער של כחמישים מיליוני דולרים, ולאחר מכן להלבינו בדרכים שונות. לצורך כך העבריינים רוכשים ציוד מסוגים שונים בשווי של כחצי מיליון דולר (כגון ציוד אלקטרוני מתוחכם, ציוד פריצה, רכבי מילוט וכיו"ב), ונניח כי הם אף מקימים חברה פיקטיבית לצורך טשטוש והסתרה של פעולות ההכנה ורכישת הציוד. אלא שבניגוד לסוף העלילה בסרט הנ"ל, ניסיון השוד לא עולה יפה והם נתפסים בשעת מעשה. במצב זה, אין חולק כי ניתן להרשיעם בעבירה של ניסיון שוד (ובהמשך לדיון שערכנו בראשית פסק הדין, נניח כי די בניסיון לעבור עבירת מקור לצורך כניסה בשעריו של חוק איסור הלבנת הון). בנסיבות אלו, ברי כי ניתן לחלט את הרכוש ששימש את העבריינים לביצוע ניסיון השוד, קרי רכוש בשווי של חצי מיליון דולר. בד בבד, קשה להלום כי ניתן יהיה לחלט רכוש בשווי של כחמישים מיליון דולר מרכושם של העבריינים, שכן ניסיון העבירה לא הצמיח כל פירות. בנקודה זו אזכיר כי ניתן לחלט רכוש מכוח עבירת המקור עצמה, לפי סעיף 39 לפסד"פ, אך המשיבה לא הציגה בפנינו תקדים לפיו הורה בית משפט על חילוט של פירות עבירת מקור, מקום בו עבירת המקור לא הצמיחה פירות. לעומת זאת, אילו ניסיון השוד היה עולה יפה, ברי כי ניתן היה לחלט הן את הרכוש ששימש לצורך ביצוע העבירה (או רכוש בשווי זה), והן את פירות העבירה (או רכוש בשווי זה). לטעמי, חילוט זה היה אפשרי בין אם הושלמה העבירה של הלבנת הון ובן אם ניסיון ההלבנה לא צלח, שכן אין חולק כי פירות העבירה הם בבחינת רכוש 'שיועד' להיות מולבן, וממילא ניתן לחלטו גם מכוח עבירת המקור לפי סעיף 39 לפסד"פ."

אשר לשאלה האם ניסיון לבצע עבירה של קבלת דבר במרמה, שהיא עבירת המקור, בנסיבות דומות לענייננו, יכול להוות בסיס לעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון - הדבר יידון להלן, בפסקאות 92 ו-93 להכרעת הדין.

נסיבות מחמירות

85. דומה, כי במקרה זה קיומן של נסיבות מחמירות ברור ובולט, ועל כן אקדיש לעניין רק מילים ספורות. בע"פ 7742/15 פלוני נ' היועץ המשפטי לממשלה [28.8.16], פסקה 19 לפסק דינו של כבוד השופט עמית, נקבע: "השיקולים שעוצבו בפסיקה לעניין קיומן של נסיבות מחמירות בעבירת קבלת דבר במרמה הם היקף המרמה, אופי ביצוע העבירה, תחכומה ומשך הזמן בו התבצעה (ע"פ 399/88 בלאס נ' מדינת ישראל, פ"ד מד(4) 705, 742-741 (1990); ע"פ 2333/07 תענן נ' מדינת ישראל (12.7.2010); ע"פ 816/10 גולד נ' מדינת ישראל (3.9.2012)...".

כאן סכום הכסף שהוצא במרמה מהחברה הצרפתית הוא 238,000 אירו ומהחברה הגרמנית הוצאו במרמה 480,000 אירו. אלה סכומים גבוהים ומשכך - היקף המרמה מצדיק קביעה כי מדובר בנסיבה מחמירה. לכך אוסיף את התייחסותם של נסיבות ביצוע העבירה, קרי: השימוש באמצעים טכנולוגיים, מספר משתתפים, מידור (בפני גרייגוס, שהיה כביכול שותף לעבירה, לא הוצגו מבצעי ההונאה בשמותיהם או בפרטי זיהוי), פניה לחברות בארצות שונות, ועוד. משכך, אני קובעת שהוכחו כדבעי הנסיבות המחמירות.

86. משקבעתי שעסקינן בניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, נבדוק עתה האם הוכח שהנאשם היה מסייע לביצוע העבירות באישומים הרלוונטיים.

סיוע לעבירת קבלת דבר במרמה

87. לפי סעיף 33 לחוק העונשין, סיוע הוא מעשה שיש בו כדי ליצור תנאים לשם ביצוע המעשים המהווים עבירה: "מי אשר, לפני עשיית העבירה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה או שללה, או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה, הוא מסייע".

ההגנה בסיכומיה טענה כי אין כל צורך לדון בשאלה האם ניתן להרשיע את הנאשם בסיוע לבצע עבירות של קבלת דבר במרמה, שכן לפי סעיף 34 לחוק העונשין, "מלבד אם נאמר בחיקוק או משתמע ממנו אחרת, כל דין החל על הביצוע העיקרי של העבירה המושלמת חל גם על נסיון, שידול, נסיון לשידול או סיוע, לאותה עבירה", ומאחר שלטעמה לא ניתן להוכיח את ביצוע העבירה העיקרית, לא ניתן להרשיע גם בסיוע לאותה עבירה. מאחר שכבר קבעתי שהוכח כי בוצע ניסיון לעבור עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, אין מקום לטענת ההגנה ואמשיך לבדוק האם הוכח שהנאשם סייע לביצוע העבירות.

88. יסודותיה העובדתיים של עבירת הסיוע פורטו בפסיקה, והם כוללים התרחשותה של העבירה העיקרית, או, לכל הפחות, תחילת התרחשות זו. כן נדרש שמעשה הסיוע יהיה "מסוגל" לסייע להגשמתה של העבירה העיקרית, אך לא בהכרח יהיה אפקטיבי או תנאי שבלעדיו לא הייתה מתגשמת העבירה. כך נקבע בע"פ 320/99 פלוני נ' מדינת ישראל, פ"ד נה(3) 22 (2001), פסקאות 15-16 [ע"פ 320/99], מפי כבוד השופט ברק (כתוארו אז):

"ההתנהגות המסייעת - בין אם היא מעשה ובין אם היא מחדל - מתאפיינת בכך שיש בה לאפשר, להקל או לאבטח את ביצוע היסוד העובדתי של העבירה העיקרית. מעצם מהותה של עבירת הסיוע כתורמת באופן עקיף ומשני להגשמתה של העבירה העיקרית, מתבקשת המסקנה כי מעשה הסיוע צריך להיות 'מסוגל' לסייע להגשמתה של העבירה העיקרית... עם זאת, לא נדרש כי ההתנהגות המסייעת תהיה

אפקטיבית או כי הסיוע יהיה תנאי בלעדיו לא היתה מתגבשת העבירה... ה'נסיבה' בעבירת הסיוע היא הפלילות של ההתנהגות לה מהווה הסיוע גורם משני ועקיף. סיוע זה, מבחינת גורם הזמן, יכול שיהיה לפני עשיית העבירה העיקרית או בשעת עשייתה. הסיוע צריך שיופנה כלפי עבירה בעלת ייעוד מוחשי... כמו כן, **לעניין אחריותו של המסייע, לא נדרש שהעבירה העיקרית הושלמה. די בכך שהעברין העיקרי ניגש לביצועה.** בצדק ציין פרופ' פלר, כי 'התקיימות ביצוע עיקרי או, לפחות, התקיימות תחילת ביצוע עיקרי, כנסיבה רלוואנטית להתהוות סיוע לדבר עבירה, היא פועל יוצא הגיוני מן המושג 'סיוע עצמו'..." (הדגשות הוספו).

עוד אפנה לדברי כבוד השופטת ברק ארז בעניין **גוטסדינר**, בפסקאות 103-104 לפסק דינה:

"103. סעיף 31 לחוק העונשין קובע כי מסייע הוא 'מי אשר, לפני עשיית העבירה או בשעת עשייתה, עשה מעשה כדי לאפשר את הביצוע, להקל עליו או לאבטח אותו, או למנוע את תפיסת המבצע, גילוי העבירה או שללה, או כדי לתרום בדרך אחרת ליצירת תנאים לשם עשיית העבירה'. הפסיקה הוסיפה וקבעה כי המסייע הוא 'שותף משני' לעבירה, אשר התנהגותו תורמת תרומה עקיפה לביצועה של העבירה העיקרית (ראו למשל: ע"פ 320/99 **פלונית נ' מדינת ישראל**, פ"ד נה(3) 22, 31 (2001) (להלן: ע"פ 320/99 **פלונית**)). בהתאם לכך, **לעניין היסוד העובדתי בעבירה זו** נקבע כי יש להוכיח שמעשה הסיוע היה כזה שיש בו כדי לתרום ולסייע להגשמתה של העבירה העיקרית (שם).
104. יחד עם זאת, הובהר כי על מנת להשלים את היסוד העובדתי אין הכרח להראות כי לולא תרומתו של המסייע לא הייתה העבירה מתבצעת (ראו: ע"פ 320/99 **פלונית**, בעמ' 31; ע"פ 9716/02 **רימאוי נ' מדינת ישראל**, פסקה 22 (15.2.2010)). אם כן, די להראות כי מעשה הסיוע היה מסוגל לעזור להגשמתה של העבירה העיקרית, ולא כי בפועל הוא אכן היה אפקטיבי (ראו: ע"פ 6522/10 **זהבי נקר נ' מדינת ישראל**, פסקה 23 (2.5.2013)).

...
107. ... באשר **ליסוד הנפשי של עבירת הסיוע**. יסוד זה מורכב משלושה רכיבים: מודעות לטיב ההתנהגות המסייעת; מודעות לכך שהמבצע העיקרי מבצע או עומד לבצע את העבירה העיקרית; ומטרה לסייע למבצע העיקרי (ראו: עניין **רבינוביץ**, בפסקה 71, וההפניות שם). ...
108. משמעותו של רכיב המטרה בעבירת הסיוע היא כי המסייע יבקש לתרום תרומה מסייעת לעברין העיקרי. בפסיקה הודגש כי רכיב המטרה מכון כלפי פעולת הסיוע ולא כלפי פעולתו של העברין העיקרי. היינו, אין דרישה כי תתקיים במסייע כוונה להגשמת זממו של העברין העיקרי, ובכך למעשה נבדל המסייע מן המבצע בצוותא (ראו: ע"פ 320/99 **פלונית**, בעמ' 33-35). "[ההדגשות בקו תחתון הוספו].

סיכום ביניים: הוכחת ביצוע עבירות סיוע לניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות

89. במקרה שלפנינו, הוכח במידה הנדרשת כי הנאשם הוא שדאג למבצעי ההונאה לגישה לחשבונות הבנק הפיקטיביים, וזאת לצורך העברת כספי החברות המרומות לתוכם. משכך, אין ספק כי מעשי הנאשם היו כאלה שיש בהם כדי לתרום ולסייע להגשמתה של העבירה העיקרית, ועל כן הוא סייע בביצוע העבירה העיקרית. עוד הוכח, כפי שצינתי לעיל, בפסקאות 54-61 להכרעת הדין, כי הנאשם היה מודע לטיב התנהגותו המסייעת, היה מודע לכך שמבצעי ההונאה עומדים לבצע (ובהמשך - אכן מבצעים) את ההונאה ומטרתו הייתה לסייע למבצעי ההונאה, כשהוא משמש מתווך ואף זוכה כתוצאה מכך להטבה כספית. משכך, הוכח במידה הנדרשת במשפט פלילי כי **הנאשם סייע לביצוע שתי עבירות של ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות.**

90. למען הזהירות ולמעלה מהצורך אציין, כי ניתן, כמובן, להרשיע אדם בסיוע לניסיון לקבל דבר במרמה, לפי סעיפים 415 (סיפה) ביחד עם סעיף 25 ו-31 לחוק העונשין (ראו, למשל, בעניין **גוטסדינר**, הרשעתו של גוטסדינר בסיוע לניסיון לקבלת דבר במרמה, בקשר למכללת "קארו", פסקה 69 לפסק דינו של כבוד השופט הנדל). כפי שנאמר בע"פ 320/99, בקטע שצוטט לעיל: "לעניין אחריותו של המסייע, לא נדרש שהעבירה העיקרית הושלמה".

עבירות הלבנת הון

91. לנאשם יוחסו שתי עבירות לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, בשל כך שסיפק למבצעי ההונאה את פרטי חשבונות הבנק הפיקטיביים, כדי שניציגי שתי החברות - הצרפתית והגרמנית - יפקידו בהם את כספי המרמה, במטרה להסוות ולהסתיר את זהות בעליו של הרכוש האסור, את מיקומו ותנועותיו. בעניין **טובול**, פסקאות 97, 98 ו-100, נקבע:

"97. סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון קובע כך:
(א) העושה פעולה ברכוש, שהוא רכוש כאמור בפסקאות (1) עד (3) (בחוק זה - רכוש אסור), במטרה להסתיר את או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו, דינו - מאסר עשר שנים או קנס פי עשרים מהקנס האמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין -
(1) רכוש שמקורו, במישרין או בעקיפין, בעבירה;
(2) רכוש ששימש לביצוע עבירה;
(3) רכוש שאיפשר ביצוע עבירה.

העבירה הקבועה בסעיף זה מתגבשת אפוא כאשר נעשית **פעולה ברכוש אסור** מתוך **כוונה להסתיר או להסוות** את אחד ממאפייניו המנויים בסעיף. ... לפי סעיף 2 בצירוף פרט 11 לתוספת הראשונה, קבלת דבר במרמה יכולה לשמש עבירת מקור לצורך חוק איסור הלבנת הון. ...

98. משבוסס שמדובר ברכוש אסור, יש להוסיף ולבחון אם בוצעה בו פעולה...

100. היסוד הנפשי הנדרש בעבירה של הלבנת הון הוא 'מטרה להסתיר את [הרכוש האסור] או להסוות את מקורו, את זהות בעלי הזכויות בו, את מיקומו, את תנועותיו או עשיית פעולה בו'. בעניין **סלכני** נפסק כי תחולת הסעיף מוגבלת 'למצבים בהם קיימת כוונה להסתיר את הכספים או הרכוש כך שיתאפשר שימוש עתידי בהם'. קרי, מספיקה כוונה להסתיר את העובדה שמקור הכספים או הרכוש בעבירה, ואין לדרוש כוונה המתייחסת לתהליך הלבנת ההון כולו (שם, בפסקאות 32-38). פרשנות זו נגזרת מתכליתו של חוק איסור הלבנת הון - לנטרל את הרווח העברייני, ובכך ליטול את התמריץ הכלכלי לעבור עבירות ולמנוע אפשרות למימון עסקאות עברייניות נוספות (שם, בפסקה 28; וראו גם את דברי ההסבר להצעת חוק איסור הלבנת הון, התשנ"ט-1999, ה"ח 2809, בעמ' 421) "[ההדגשות בקו תחתון הוספו - מ.ב.נ].

האם ניסיון לבצע עבירת מקור יכול לבסס עבירת הלבנת הון?

92. במקרה שלפנינו, הכספים שהופקדו בחשבונות הבנק הפיקטיביים היו פירותיהם של ניסיונות לבצע עבירות של קבלת דבר במרמה, ועל כן הוכח כי מקור הכספים בניסיון לעבור עבירת מקור. בשאלה האם ניסיון לבצע עבירת מקור, בנסיבות דומות לענייננו, יכול להוות בסיס לעבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, דן בית המשפט בעניין **ברהמי**. וכך נקבע שם:

"16. כאמור, המערערים טענו כי לא ניתן לראות בעבירת **הניסיון** עבירת מקור לצורך עבירות הלבנת הון.

הטענה של המערערים להסדר שלילי בחוק, ולפיה מכלל הן לגבי עבירת הניסיון לרצח הנכללת בתוספת הראשונה נשמע לאו לגבי כלל עבירות הניסיון כעבירות מקור, אינה משכנעת. עבירת ניסיון לרצח המנויה בסעיף 305 לחוק העונשין היא אחת מעבירות הניסיון הספציפיות הבודדות המופיעות

בחוק העונשין, לעומת ההוראה הכללית העוסקת בניסיון המופיעה בסעיף 34ד לחוק העונשין (להרחבה: **רבין וואקי**, עמ' 514, 522-525). ככזו, אפשר שהמחוקק התייחס לעבירת ניסיון רצח באופן פרטני אף בחוק איסור הלבנת הון, ואין להסיק מכך שהמחוקק מצא שלא להחיל את עבירת הניסיון על כל עבירות המקור האחרות שבתוספת הראשונה.

שאלה נפרדת היא אם החלת עבירת הניסיון על כלל עבירות המקור בתוספת, מביאה מיניה וביה להחלת העבירות של הלבנת הון ועשייה ברכוש אסור כאמור בסעיפים 3 ו-4 לחוק. הזכרנו את הוראת סעיף 34ד לחוק העונשין, הקובעת כי 'מלבד אם נאמר בחיקוק או משתמע ממנו אחרת, כל דין החל על הביצוע העיקרי של העבירה המושלמת חל גם על ניסיון, שידול, ניסיון לשידול או סיוע, לאותה עבירה'. מכאן ביקשה המשיבה ללמוד כי גם דיני הלבנת הון במשמע. ואילו המערערים טענו כי הדין החל על העבירה המושלמת משמעו: העונש על העבירה המושלמת, ההתיישנות של העבירה המושלמת, הסמכות העניינית לגבי העבירה המושלמת וכיו"ב, אך אין להסיק מכך על עבירה אחרת שאינה העבירה המושלמת. לשיטתם, על ניסיון לקבלת דבר במרמה, יחולו כל ההוראות של העבירה המושלמת, אך ענייננו-אנו בעבירה אחרת של הלבנת הון.

גם בנקודה זו איני רואה לקבוע מסמרות בשלב זה של חילוט זמני, ושאלה זו ראוי שתוכרע במסגרת התיק העיקרי ועל בסיס התשתית העובדתית המלאה. אף איני רואה להידרש לשאלה אם ניתן להחיל בענייננו את האמור בע"פ 8325/05 **בלס נ' מדינת ישראל**, פס' 21 (10.1.2007) (להלן: עניין **בלס**) לפיו 'אין צורך כי הפעולה ההופכת את הרכוש לרכוש אסור תושלם לפני שתבצע הפעולה המהווה את פעולת הלבנה'. עם זאת, אציין שבאותו מקרה, עבירת המקור כבר הושלמה. המסקנה הלכאורית היא אפוא כי גם ניסיון לעבור עבירות הכלולות בתוספת הראשונה דינו כדין עבירת מקור שיכולה להצמיח רכוש אסור".

השאלה אם עבירה של ניסיון לעבור עבירה יכול להוות עבירת מקור לעניין חוק איסור הלבנת הון הועלתה גם בע"פ 6009/19 **ביידון נ' מדינת ישראל** [23.10.19], אלא שגם שם הועלה העניין במסגרת דיון במתן צווים זמניים בקשר לחילוט רכושו של המערער. בית המשפט המחוזי קבע כי "לשלב ראשוני זה של הדיון, די בכך שהחוק קובע דין אחד לעבירת הניסיון ולעבירה המושלמת מלבד אם נאמר בחיקוק או משתמע ממנו אחרת", ובית המשפט העליון לא נדרש לסוגיה.

93. במקרה שלפנינו, סבורני כי **התשובה לשאלה אם ניסיון לקבל דבר במרמה יכול לשמש עבירת מקור היא חיובית**. כך, בהתבסס על העמדה העקרונית שהובעה בעניין **ברהמי** והנימוקים לה, תוך ליבון השאלות שנותרו ב"צריך עיון". כך, ביתר שאת, בנסיבות המקרה דנן, כאשר הסיבה לכך שמדובר בניסיון בלבד, ולא בעבירה מוגמרת, היא פעילות אכיפה יעילה של הרשויות, שהצליחו לסכל את ביצוע העבירה המושלמת ולמנוע את נזקיה, חרף העובדה שהנאשם ומבצעי ההונאה עשו מצידם את כל הנדרש כדי להשלים את ביצוע העבירה ולקבל את פירותיה. משכך, הרציונל לקביעת עבירות מקור בחוק איסור הלבנת הון, המוזכר גם בעניין **ברהמי**, כמצוטט לעיל, מתקיים במלוא עוזו במקרה דנן ואני קובעת, אפוא, שניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות מהווה עבירת מקור לעניין חוק איסור הלבנת הון.

94. זה המקום להתייחס לפן נוסף של ביצוע עבירת המקור, והיחס בינה לבין עבירה לפי חוק איסור הלבנת הון: כניסת הכספים שהועברו בשל ההונאה מהחברות המרומות לחשבונות שאותם סיפק הנאשם למבצעי ההונאה, משלבת בתוכה גם רכיב של העבירה העיקרית (ניסיון לקבל את הכספים) וגם פעולה שנועדה להסוות את זהות מקבלי הכספים ולאפשר שימוש בהם בעתיד.

95. האם פעולותיו של הנאשם להשגת חשבונות בנק פיקטיביים ומעורבותו בהעברת כספי המרמה לתוכם מהווה

הלבנת הון? על תכלית החוק נכתב רבות, ובין היתר נאמר:

"חוק איסור הלבנת הון רואה בעבירה של הלבנת הון עבירה עצמאית, תוך הכרה כי הפעולה של הלבנת תוצריה של העבירה הפלילית מהווה, כשלעצמה, פגיעה בערכיה של החברה, שכן פעולה זו היא שמאפשרת לעברין ליהנות מפירותיה של העבירה שביצע. למעשה, העבירה של הלבנת הון עונה, באמצעות ספר החוקים, על השאלה 'האם הפשע משתלם?' ומנסה ליתן לה מענה שלילי ואפקטיבי..."

...

חוק איסור הלבנת הון נחקק מתוך הכרה בדרכים הרבות והמגוונות שבהן מתבצעות עבירות של הלבנת הון. הסכנה החברתית הטמונה בעבירות אלה היא רבה וחמורה, כאשר המאבק בתופעה של הלבנת הון מהווה אמצעי למאבק בעבריינות ובפשיעה [ראו: דברי ההסבר להצעת החוק, בעמודים 420-421]; בש"פ 10157/03 **איסקוב נ' מדינת ישראל** (לא פורסם, 1.12.03); עניין **שם טוב**, פסקה 23 לפסק דינו של המשנה לנשיא מ' **חשין**, בעמודים 412-413]. ודוק - הגם שהעבירות הניצבות בבסיס המהלך שהוביל לחקיקתו של חוק איסור הלבנת הון הינן עבירות חמורות ביותר הקשורות במישרין להתגברות של תופעת הפשיעה המאורגנת, כגון עבירות הקשורות לסחר בסמים, זנות, סחר בנשק, הימורים וכדומה, הרי שהרציונאל האמור חל ביחס לכל העבירות הכלולות בתוספת הראשונה לחוק, שכל אחת מהן עשויה להפיק לעברין שביצע אותן פירות אסורים שלא ניתן להשלים עם הטמעתם במערכת הפיננסית או במערכות 'כשרות' אחרות, באופן שיאפשר לעברין את המשך ביצוען של עבירות או למצער, הנאה מפירות אלו"

(ע"פ 2333/07 **תענך נ' מדינת ישראל** [12.7.10], פסקה 233).

יסודות העבירה הוסברו ונותרו גם בעניין **ברהמי**:

"26. **היסוד העובדתי:** העבירות המנויות בסעיפים 3(א) ו-4 לחוק הן עבירות התנהגות, ואינן דורשות כי הלבנת ההון תישא פרי לשם התגבשות. קיומו של רכוש אסור הוא אחד היסודות להתגבשות של עבירות הלבנת ההון לפי סעיפים 3(א) ו-4 לחוק. עם זאת, גם פעולות שבוצעו 'להכשרת הקרקע', בטרם התקבל הרכוש האסור, עשויות לעלות כדי ניסיון להלבנת הון..."

...

המערערים פעלו בתחכום, וכספי חברות היעד היו אמורים להיות מועברים מצרפת, אוסטרליה וגרמניה אל הוגג קונג, קרואטיה וסין. למעשה ביצעו המערערים מצדם כל שהיה עליהם לעשות כדי להביא את הכספים ליעדם. אם כספי העבירות היו מופקדים בחשבונות הבנק הנחזים כלגיטימיים, על פני הדברים ניתן היה לראות בכך פעולה ברכוש אסור במטרה להסתיר את מקורו (השוו: עניין **סלכני**, בפסקה 42).

27. **היסוד הנפשי:** כאמור, לגבי היסוד הנפשי הדרוש לעבירה המושלמת, נקבע בעניין **סלכני** כי הכוונה המיוחדת לצורך סעיף 3(א) דורשת כי מטרת הפעולה תהיה הסתרת הרכוש לשם ניצול פירות עבירת המקור, מעבר למטרת ההסתרה לצורך מניעת גילוי עבירת המקור (שם, בפסקאות 35-37). לצורך הדיון בשלב זה של ההליך, ניתן להניח כי במערערים התקיים היסוד הנפשי הנדרש להרשעה. פתיחת החשבונות בחו"ל על שם אחרים מעידה לכאורה על הסתרה מתוככמת לשם ניצול פירות העבירה העתידיים. המערערים טענו כי מדובר אך בפעולה שמטרתה לאפשר את היתכנות עבירת המקור וכי טרם התגבשה הכוונה להסתיר את הפירות לשם שימוש. למרות זאת, כמדומני כי בשלב זה ניתן לקבוע באופן לכאורי כי שתי המטרות התקיימו גם יחד, ותכנון העבירות כפי שנעשה נועד לשרת את שתיהן."

נראה, כי הדברים הללו יפים גם לענייננו. הכספים שהועברו מהחברות המרומות עקב המרמה הם, ללא ספק, "רכוש אסור". העברת הכספים לחשבונות בנק פיקטיביים מהווה גם רכיב בעבירת המקור (ניסיון קבלה), אך גם פעולת הסתרה, ומשכך, לפנינו מקרה שבו אין קו גבול חד וברור בין עבירת המקור לפעולות הלבנת ההון. על מצבים כגון אלה

נאמר בעניין **ברהמי**:

"23. דומה כי המקרה שבפנינו נופל לאותם מקרים בהם קשה לשרטט קו מבחין בין עבירת המקור לבין הפעולות ברווחים שהופקו מהעבירה ושנועדו להטמיע את כספי העבירה ולהסוותם. הקושי מתעורר בעיקר כאשר מדובר במהלכים עברייניים המורכבים ממספר חוליות, שבמסגרתן מתבצעות פעולות שניתן להגדירן הן כעבירת המקור עצמה והן כפעולות שמטרתן להסתיר את עבירת המקור (**גרוסמן, בלקין וליכט, עמ' 37**). הפסיקה דנה בשאלה זו בעניין **בלס**, שם נקבע כי אין צורך להראות נתק מוחלט בין הפעולות מושא עבירות המקור לבין הפעולות מושא העבירה של הלבנת הון, '**והאירוע העברייני יכול להיות אירוע שחוליותיו שזורות זו בזו דהיינו, אין צורך כי הפעולה ההופכת את הרכוש לרכוש אסור תושלם לפני שתבצע הפעולה המהווה את פעולת ההלבנה**' (שם, פסקה 21). מהלכת **בלס** עשוי להשתמע כי אין צורך כי לשם ביצוע עבירת הלבנת הון תושלמנה כל עבירות המקור, הגם שנדרש כי לעברין תהיה שליטה על הרווח העתידי לצמח מביצוע העבירה (וראו בש"פ 7051/10 **עמר נ' מדינת ישראל** (13.10.2010), שם הלך בית המשפט בעקבות עניין **בלס** וקבע כי אין דרישה שעבירת הלבנת הון תתבצע לאחר עבירת המקור). לכאורה, לפי הגיונה של הלכת **בלס**, ניתן לומר כי במקרה דנן, עבירות המקור - בין אם עבירה מושלמת ובין אם עבירת ניסיון - בוצעו סימולטנית עם העבירות של הלבנת ההון".

96. מסקנתי מכל האמור היא שהנאשם, בהשיגו עבור מבצעי ההונאה חשבונות בנק שישמשו לקליטת כספי המרמה, הניח את התשתית הנדרשת להסתרת הכספים הללו, שהם פירות העבירה, להסתרת מקורם, להסתרת זהות מבצעי ההונאה, ולאפשר הוצאת הכספים לצורך הנאה מהם בעתיד. משכך, אני קובעת כי הוכח שהנאשם ביצע עבירות של הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, הן לפי האישום השני, הן לפי האישום הרביעי.

97. לאחר שקבעתי כי הוכח במידה הנדרשת במשפט פלילי כי באישומים הראשון והשלישי הנאשם סייע לביצוע שתי עבירות של ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ובאישומים השני והרביעי הנאשם ביצע עבירות של הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, הגיעה העת לבחון טענות הגנה שונות, המתייחסות לאופן חקירת התיק וטענות שעניינן הגנה מן הצדק.

הטענות בדבר מחדלי חקירה, מחדלים באופן ניהול התיק וטענות הגנה כלליות

98. במסגרת טענותיו, בכתב ובעל פה, טען הסגור שקיימים מחדלים רבים - הן בשלב החקירה, הן בשלב ניהול התיק בבית המשפט. בחלק זה, אבחן את הטענות השונות בעניין ולבסוף אראה מה השפעת המחדלים השונים (ככל שקיימים), על הכרעת הדין.

99. אזכיר את הבסיס הנורמטיבי לבחינת הטענות על אודות מחדלי חקירה: תחילה יש לבחון האם קיימים מחדלי חקירה, ואם אכן קיימים כאלה, יש לבחון האם פגעו ביכולתו של הנאשם להתמודד כראוי עם חומר הראיות העומד נגדו. בעניין זה, ראו דבריה של כבוד השופטת וילנר בע"פ 4855/16 **שוויקי נ' מדינת ישראל** [11.11.18], פסקה 36:

"ההלכה המושרשת בנוגע למחדלי חקירה היא כי אין בקיומם של מחדלי חקירה, כשלעצמם, כדי להביא לזיכויו של הנאשם. טענות למחדלי חקירה ייבחנו בשני שלבים. בשלב הראשון תיבחן השאלה האם אכן מדובר במחדל חקירה. מענה חיובי לשאלה זו יוליך לבחינת השלב השני: האם בשל מחדלי החקירה 'נפגעה יכולתו של הנאשם להתמודד כראוי עם חומר הראיות אשר עמד נגדו, עד כי קיים חשש ממשי כי הגנתו קופחה, ונפגעה זכותו להליך הוגן'... הבחינה האמורה תיעשה תוך שקלול מחדלי החקירה הנטענים אל מול התשתית הראייתית שהונחה לפני הערכאה הדיונית..."

וראו גם ע"פ 517/17 אבו עמאר נ' מדינת ישראל [6.7.20], פסקה 38 מפי כבוד השופט מינץ.

אתחיל בבחינת השאלה האם קיימים מחדלי חקירה.

הפעלתו של גרייגוס בישראל

100. לטענת ההגנה, הפעלתו של גרייגוס בישראל, כסוכן של רשויות האכיפה האמריקאיות, לא בוצעה כנדרש - שכן, בניגוד לדין, בוצעו פעולות חקירה על-ידי רשויות אכיפה אמריקאיות ומשטרת ישראל לא פיקחה על החקירה. הסנגור הפנה לאמנה בין ממשלת מדינת ישראל לבין ממשלת ארצות הברית של אמריקה בדבר עזרה הדדית בעניינים פליימים [האמנה], לחוק העזרה המשפטית בין מדינות, התשנ"ח-1998 [חוק העזרה המשפטית] ולפסיקה בנושא.

101. אחזור בקצרה על הפרטים הכרונולוגיים הקשורים בפעילותו של גרייגוס. בשנת 2015, כאשר גרייגוס פעל בישראל, הוא שימש סוכן/עד משתף פעולה של ה-FBI. החומרים המבססים את כתב האישום דנן נאספו באותה תקופה, במסגרת אותה הפעלה. לימים, ביום 27.1.17, נחתם הסכם עד מדינה בין מדינת ישראל (פרקליטות מחוז ת"א (מיסוי וכלכלה) ומשטרת ישראל) לבין גרייגוס [256]. לפי הסכם זה, על גרייגוס לשתף פעולה גם עם מדינת ישראל, למסור כל מידע רלוונטי לחקירה בישראל על אודות הנושאים הנחקרים (החופפים נושאים שנחקרו על-ידי הרשויות האמריקאיות), לרבות מידע שנאסף לפני הפיכתו לעד מדינה, בשעה שהיה עד משתף פעולה עם הרשויות האמריקאיות [257], להעיד במסגרת ההליך בישראל וכו'. ב-30.1.17 נגבתה הודעתו של גרייגוס על-ידי החוקר אלון שהרבני [258], ובמסגרתה הועבר מידע וחומר הראיות הרלוונטי שנצבר במסגרת ההפעלה ב-2015 לתיק החקירה הישראלי, שבבסיס כתב האישום דנן. הודעה זו של גרייגוס אף שימשה הבסיס לעדותו בבית המשפט, לפניי. משכך, אף שהחומר הרלוונטי נאסף בשעה שגרייגוס עוד לא היה עד מדינה בישראל, ההתייחסות אליו בתיק זה היא כאל עד מדינה (על כל המשתמע מכך), משום שבהמשך הדרך, עובר למסירת הודעתו הנ"ל ועובר לעדותו בבית המשפט, נחתם עימו הסכם עד מדינה.

102. בהחלטתי מיום 16.9.18 ציינתי כך: "על פי האמנה וחוק העזרה המשפטית, למדינה הזרה יש אפשרות לפנות בבקשת עזרה לישראל. כאשר היא עושה כן, מדינת ישראל מעמידה לרשותה כלים חוקיים וכלי אכיפה, כמקובל בישראל, בהתאם לחוק הישראלי. במסגרת זו, פעולות החקירה שמבוצעות בישראל מבוצעות באופן שעולה בקנה אחד עם החוק הישראלי. לצד זאת, יש להניח כי מי שמסביר את צרכי החקירה ומבקש לבצע פעולות כאלה ואחרות הוא הגורם הזר, שמכיר היטב את הרקע לחקירה, את חומרי החקירה, ואת התוצאות הנדרשות של פעולות החקירה. לטעמי, אין זה נכון לדרוש שהרשות הישראלית המוסמכת 'תמציא את הגלגל מחדש' בנוגע לאותה חקירה, ואין לצפות שהרשות הישראלית תכיר את תיק החקירה ואת החומרים בו באותו עומק שמכירה אותו הרשות הזרה, ועל כן מוצדק שהרשות הזרה תהיה זו שתתווה את הדרכים הנכונות להשגת התוצאות המקוות (מבחינה מהותית). הרשות הישראלית תוודא שהדברים נעשים בהתאם לדין הישראלי" [259].

נוסף על כך, בהחלטתי מיום 12.12.18, בהמשך לקטע שציטטתי לעיל, בפסקה 10 להכרעת דין זו, במענה לטענת ההגנה שעצם הפגישה בין גרייגוס למבצעי ההונאה, ביחד עם הנאשם, היא פעולה אסורה, ציינתי:

"איני מקבלת טענה זו. המסגרת לשיתוף פעולה בין הרשויות הוא הסכם בין המדינות ואמנה בין ממשלת ארצות הברית של אמריקה לבין ממשלת מדינת ישראל בדבר עזרה הדדית בעניינים פליימים.

בית המשפט עמד לא אחת על חשיבות שיתוף הפעולה ותכלית חוק העזרה המשפטית. תכלית החוק היא לאפשר למדינה לסייע למדינה המבקשת עזרה משפטית, נוכח הצורך לשיתוף פעולה בינלאומי במאבק בפשיעה (ראו למשל בש"פ 12529/15 **MR. ALEXANDRU MAZAR** מנ' היחידה לעזרה משפטית - מדור אינטרפול והפעלה בחו"ל [6.5.15]). כפי שצינתי בהחלטתי מיום 16.9.18 (עמודים 20-21 לפרוטוקול), מי שביקש את ביצוע הפעולות בישראל והתווה את הקווים המנחים לחקירה זה ה-FBI. עם זאת, ה-FBI לא הפעיל את גריגוס **באופן ישיב**, אלא הדברים עברו בצינורות של משטרת ישראל. זו וידאה שפעולות החקירה המבוצעות בישראל מבוצעות באופן שעולה בקנה אחד עם החוק הישראלי. וידוא זה עולה גם מעדותו של ויקטור ששון, שצין כי התקין על גריגוס את המכשור ותדרך אותו. הדבר עולה גם מדוח הפעולה **ת/6** שרשם, שם נאמר שהסוכן תודרך קודם שיגורו על פי הכללים. אמנם, אין פירוט מה כלל התדריך, אך הדעת נותנת, שהתדריך כלל את מה שנאמר למי שמופעל לצורך הקלטה של אחר כשהוא נושא מכשיר הקלטה על גופו בישראל בדרך קבע. הנחה זו נסמכת גם על כך שבחצרים שהופקו, ושאליהם נחשפה גם ההגנה, אין דבר המלמד על ניסיון לבצע מעשה שאיננו חוקי בישראל, או על ביצוע מעשה כזה. כפי שצינתי לעיל, הבקשה של השלטונות האמריקאים כלפי משטרת ישראל כללה אמירה מפורשת שגריגוס לא יבצע שום עבירה פלילית במסגרת הפגישות שהוא התבקש לקיים. לפיכך, כל שעשה בישראל הוא להיפגש עם האנשים שנאמר לו להיפגש עימם במסגרת הפעלתו על ידי ה-FBI, כאשר משטרת ישראל מפקחת מראש ובדיעבד על הפעולות, למען תתבצענה בהתאם לחוקי מדינת ישראל" [260].

103. לטענת ההגנה, בניגוד להנחת המוצא להחלטות הנ"ל, ובניגוד להצהרת התביעה בתחילת הדרך כי "הסוכן לא הופעל בארץ על-ידי ה-FBI אלא על-ידי משטרת ישראל" [261], עד התביעה **ויקטור ששון**, ששימש מפעיל סוכנים במחלק סוכנים להב 433, העיד שבשנת 2015 גריגוס הופעל בישראל כסוכן על-ידי רשויות האכיפה האמריקאיות, ואילו כל תפקידו של ששון כמפעיל סוכנים היה התקנת מכשיר הקלטה, הדרכה לגבי מכשיר ההקלטה, מתן הנחיות בדבר גבולות גזרה וסימני מצוקה [262]. דברים אלה אושרו גם על-ידי גריגוס בחקירתו הנגדית [263]. בכך, טוענת ההגנה, הפרה המדינה את חובתה לפקח על החקירה ולוודא שהפעלתו של גריגוס עולה בקנה אחד עם החוק בישראל. עוד טוענת ההגנה, כי אין כל מקור חוקי המעניק לרשויות האכיפה בארה"ב סמכות לבצע פעולות חקירה בישראל, ולנוכח דברים אלה - יש לפסול את כל ממצאי החקירה שהושגו בדרך פסולה זו, באמצעות גריגוס.

104. לפי סעיפים 2 ו-8 **לחוק העזרה המשפטית**, פעולה בישראל על פי בקשה לעזרה משפטית של מדינה אחרת היא "המצאת מסמכים, גביית ראיות, פעולות חיפוש ותפיסה, העברת ראיות ומסמכים אחרים, העברת אדם להעיד בהליך פלילי או לקחת חלק בפעולות חקירה, פעולות חקירה, העברת מידע, חילוט רכוש, מתן סעד משפטי, אימות מסמך ואישורו או ביצוע פעולה משפטית אחרת, הכל בקשר לענין אזרחי או לענין פלילי". פעולה זו תיעשה "בדרך שנעשית פעולה מסוגה בישראל, ויחולו עליה הוראות הדין החלות בישראל על פעולה מסוגה, אלא אם כן נקבע אחרת בחוק זה או על פיו", וכן, זו תיעשה "כל עוד מותרת הפעולה על פי הדין בישראל".

מטרת חוק העזרה המשפטית, כפי שצינתי בהחלטתי מיום 12.12.18 שצוטטה לעיל, היא לאפשר למדינה לסייע למדינה המבקשת עזרה משפטית, לנוכח הצורך בשיתוף פעולה בינלאומי במאבק בפשיעה. על עצם החשיבות של שיתוף פעולה בינלאומי במאבק בפשיעה באופן כללי, אף במסגרת החלטות שלא עסקו בחוק העזרה המשפטית (אלא, למשל, בענייני הסגרה), ראו בש"פ 6662/19 **מדינת ישראל נ' יניב בן עוז** [24.11.19], פסקה 20, מפי כבוד השופט עמית; ע"פ 7742/15 **פלוני נ' היועמ"ש** [28.8.16], פסקה 23 מפי כבוד השופט עמית; ע"פ 4596/05 **רוזנשטיין נ' מדינת ישראל** [30.11.15] ובש"פ 4655/95 **ליבקינד נ' היועץ המשפטי לממשלה**, פ"ד מט(3) 640, 646.

לאור האמור ובהתאם לחוק בעניין, אני קובעת כי אין כל פסול בעצם העובדה שה-FBI הגדיר והכווין את פעולות החקירה שנעשו בישראל, ובלבד שהרשות הישראלית ווידאה כי אלו מתבצעות בהתאם לחוק הישראלי. בעניין זה, ראו עדותו של **רס"מ ויקטור ששון**, שהדריך את הצוות האמריקאי בעת שערכו את חקירתם [264], ודו"חות שהפיק בעקבות כך (ת/12, ת/11, ת/9). עלינו לזכור, שבשלב איסוף החומר ועשיית פעולות החקירה המהותיות במאי ויוני 2015, הדברים נעשו עבור רשויות האכיפה האמריקאיות. רק בהמשך, לאחר חתימת הסכם עד המדינה, הועברו החומרים למשטרת ישראל, נגבתה הודעתו של גרייגוס ונגבו הודעותיו של הנאשם, כבסיס לכתב האישום בתיק זה.

105. אני מוצאת שנפל פגם כלשהו בשימוש שנעשה במסגרת תיק זה בחומרים שנאספו במהלך החקירה שנוהלה על ידי ה-FBI, שכן אני מקבלת את טענת ההגנה שלפיה איסוף החומרים נעשה בניגוד לדין ובחוסר סמכות, ואף לא את הטענה שהמשטרה לא וידאה שהחומרים שנאספו הושגו כדין, עובר להחלטה להסתמך עליהם לביסוס כתב האישום. משטרת ישראל בחנה את החומרים, ואף ערכה בדיקות בעצמה, לרבות גביית עדויות וסקירת החומרים, טרם הגשת כתב האישום. בעניין זה אפנה לעדותו של רפ"ק **יניב שמול** [רפ"ק שמול]: "לפני שחקרתי אותו את החקירה הראשונה שלי והחקירה השנייה שלו עברתי על חומרי החקירה, על הראיות וראיתי שהחשדות מתאימים לסיפור המעשה ולראיות. ברור לי לך וליהודה שהכרתי את חומר הראיות שהצגתי לפניו" [265] וכן: "ברור שערכנו בדיקה. ברור ששמעתי את השיחות, ברור שראיתי את התמונות, ברור ששמעתי את השיגורים ותימללתי אותם" [266]. עוד אמר:

ת: שמענו את השיגורים, קראנו את הוויקרים, חקרנו עדים כולל עדי מדינה כאלה ואחרים, ומכלול הראיות שנאסף לדעתנו היה חשד סביר כדי לחקור את יהודה כהן באזהרה בגין החשדות שהוא נחקר עליהם. לכן הוא נחקר על החשדות האלה. אשר לראיות שנאספו בחו"ל, אנו מסתמכים על גופי אכיפה זרים כפי שעניתי קודם.

ש: **אני מטיח בפניך שהדבר היחידי שעשיתם זה הטחתם ממצאים של גופי חקירות אחרים, לא ביצעתם שום פעולת חקירה בתיק. לא בדקתם את המחשבים, לא בדקתם את תיבות הדוא"ל, לא בדקתם למי היה שייך הרכב מסוג 7q ששימש את מי שלטענתכם ביצע את ההונאה, לא עשיתם שום פעולת חקירה על מנת לבדוק מיהם אותם אנשים שלכאורה ביצעו את העבירה, לא הוצאתם מחקרי תקשורת לא לטלפון של יהודה, לא לטלפון של גרייגוס, לא לשום מכשיר נייד שניתן היה באותה תקופה להוציא עליו מחקרי תקשורת. נכון?**

ת: בתיק הזה בוצעו עשרות מחקרי תקשורת, האזנות סתר.

ש: **אני אומר לך שבחומר החקירה אין אפילו אחד.**

ת: לגבי יהודה כהן, הוא נחקר על ראיות שנאספו גם בארץ ולא רק בחו"ל. שיגור של סוכן בארץ זה פעולת חקירה, חקירה פרונטלית זו פעולת חקירה, בדיקת הנייד שלו זו פעולת חקירה, חשוב להבין שיהודה כהן מרכז חייו לא בישראל. אין לו מחשב בישראל, אין לי בית בישראל, כך שמה שניתן היה לבצע בוצע" [267].

"הצמדת" גרייגוס לנאשם במסגרת החקירה

106. עוד טען הסנגור כי, בהיעדר מידע מקדים שהיה בידי המדינה שהנאשם מעורב בפעילות עבריינית, הצמדת גרייגוס אליו הייתה אסורה. מחומר הראיות עולה שגרייגוס החל לדבר עם הנאשם, בהנחיית רשויות האכיפה בארצות הברית, לאור מידע על מעורבותו הפלילית של אחיו, שעלה מדוחות מודיעיניים שונים. בהמשך, הנאשם החל להפנות אחרים לגרייגוס, ולכן נהפך למטרה. כך העיד קרול בעניין זה: "כשהתחלנו את החקירה אחרי שגרייגוס התחיל לשתף פעולה אנחנו שמנו למטרה לתפוס את הקבוצה... באותו זמן... פנינו לישראל כדי להתמקד בגלובוס ובמעורב אחר בשם 'פופה' כהן, הוא אחיו של יהודה... וכשהגענו לישראל עם גרייגוס במהלך עניינים הינו מנסים רגיל לדבר עם יהודה כי הוא מכיר היטב את האנשים סביב אחיו. אבל כשהתחלנו לדבר עם יהודה הוא התחיל להביא אנשים אחרים

לגרייגוס... יהודה ידע מה גרייגוס עושה, ולכן הוא הביא אנשים לפגוש את גרייגוס וכשזה קרה יהודה הפך למטרה" [268].

ההגנה לא ערערה את עדותו של קרול בנקודה זו, ומשכך, לטעמי, אין פסול בפעולות שננקטו כלפי הנאשם. גרייגוס לא הוצמד לנאשם, כנטען, אלא פנה אליו בעקבות צרכים חקירתיים הנוגעים לאחר, וההתמקדות בו החלה רק לאחר שהחל לגלות מעורבות, ביוזמתו, ב"יכולות הפליליות" של גרייגוס.

חוקיות חתימת הסכם עד המדינה עם גרייגוס

107. הסנגור טען שלא ראוי היה לחתום על הסכם עד מדינה עם גרייגוס, שכן הוא מחולל הפשיעה העיקרי, ואילו הנאשם הוא שותף זוטרי. בענייננו, גרייגוס לא היה מחולל הפשיעה בתיק הנוכחי, אלא ה"גורם המקצועי" שאליו פנו מבצעי ההונאה, בתיווכו של הנאשם, לצורך העברת כספי המרמה לאחר שהביאו להוצאתם במרמה מהחברה הגרמנית והצרפתית. אזכיר עוד, כמצוין לעיל, שבתקופה הרלוונטית לכתב האישום פעל גרייגוס למעשה כסוכן של הרשויות האמריקאיות. על כן, טענה זו נדחית.

מבצעי ההונאה לא אותרו

108. לטענת הסנגור, משטרת ישראל התרשלה בכך שלא איתרה את מבצעי ההונאה שנפגשו עם הנאשם וגרייגוס ביום 1.6.15. הסנגור הציג תמונה של אותם אלמונים שצולמה בפגישה, ציין שמשטרת ישראל עקבה בזמן אמת אחר הפגישה ויכולה הייתה לעצור את מבצעי ההונאה ולחקרם, אז. משלא עשתה כן, פגע הדבר בהגנתו של הנאשם (נ/2).

ב"כ המאשימה בסיכומיהם ציינו כי הסיבה לכך שמבצעי ההונאה שנכחו בפגישה הנ"ל לא אותרו הייתה שהמשטרה לא הצליחה להתחקות אחר זהותם, והנאשם לא מסר את פרטיהם, כפי שהסביר **אלון שהרבני** בעדותו. הוא העיד בין היתר כי אומנם המשטרה עקבה אחר הפגישה בזמן אמת, אך בשלב החקירה הסמויה אין זה נכון לגשת ולעצור את האנשים, היושבים בפגישת תכנון [269]. גם **רפ"ק יניב שמול** נשאל בדבר נסיונות לאתר את מבצעי ההונאה. הוא העיד שהוא היה מעורב בתיק רק מסוף שנת 2016, "ולא יכול לענות לך על שאלות של מה היינו עושים ב-2015" [270]. ובחקירה הנגדית: **"ש. תאשר לי שאין שום מסמך בתיק שלפיו בוצעה איזושהי ניסיון איתור לאדם שאתה מציג? ת. אני לא ביצעתי"** [271].

עם זאת, יש לזכור כי הנאשם קיים קשר עם אותם מבצעי הונאה ומכלל ההתנהלות ברור שהוא היה המפתח לזיהויים ומציאתם. למרות זאת, הוא סירב למסור פרטים מזהים בעניינם, בטענה שאיננו זוכר מי הם היו (ראו לעיל, פסקאות 36, 47, 48, 53 ו-64 להכרעת הדין). טענה זו אינה מתקבלת על הדעת לנוכח כלל הנסיבות, ואיני מאמינה לנאשם שלא הכיר ולא יכול היה לאתר, או לסייע לאתר, ולו חלק מאותם אנשים שעמם נפגש ושתיווך בינם לבין גרייגוס. לא ניתן לתת אמון בטענה, שנטענה בעלמה וללא הנמקה, שהנאשם אינו זוכר עבור מי יצר את הקשר עם גרייגוס ועבור מי ביצע את התיווך וסייע לביצוע העבירות. הוא, שהיה קצה החוט לאותם אנשים, טען שאינו זוכר מי הם, מנע מהמשטרה את הידע שהיה בידו ויכול היה לסייע לתפיסתם, ועתה הוא מלין על כך שהגנתו נפגעה משום שהמשטרה לא איתרה את מבצעי ההונאה. טענתו זו משולה, במידת מה, ל"זעקת הקוזק הנגזל". משכך, איני מייחסת למחדל זה של המשטרה משקל משמעותי ואיני מקבלת את הטענה שמדובר בפגיעה בהגנת הנאשם.

חוסרים של תיעוד שיחות וטיוטות המייל, שדרכן סיפק גרייגוס חשבוניות בנק פיקטיביים לנאשם

109. הסנגור טען שקיימים חוסרים שונים בחומר הראיות, הפוגעים בהגנתו של הנאשם. כך, למשל, חסר תיעוד של שיחות טלפון בין הנאשם לגרייגוס בחודשים פברואר ומרץ 2015, שהרי הפגישה הראשונה בין השניים הייתה, לדברי הנאשם, ב-17.2.15 ורק כחודש ועשרה ימים לאחר מכן מתועדת השיחה הראשונה ביניהם [272], הפותחת במילה Awareness61. לטענת הסנגור, אין זה סביר שבכל התקופה הזו לא הייתה ביניהם תקשורת. לגבי תקופה זו העיד הנאשם: "ברור שהיו שיחות עם גרייגוס, אחרת אני לא מתקשר אחרי חודש ו-10 ימים ו-out of the blue אומר לו awarness61 ואומר לי, אוקיי, זאת אומרת, היו דרישות של, כנראה, אין לנו את החומר פה ואנחנו לא יכולים לדעת, שגרייגוס מבקש ממני לפתוח חשבון ב-Wicker, היו כנראה שיחות שאני אומר לו שיכול להיות שיש אנשים מסוימים שיכולים להשתמש בשירותים שלו, יכול להיות שגם באותן שיחות היה, שאני אומר לו שם מה המטרות של זה, שזה הכל ליגאלי, כנראה שהוא עדיין לא מצא את זה לנכון כי זה יכול לפגוע בכל ה-structure שהם בונים" [273].

עוד טוענת ההגנה, שחסר תיעוד טיוטות המייל שכתב גרייגוס לנאשם, על פי הנטען, ואין בדל ראייה שבכלל היו התקשרויות כאלה בין השניים. לטענת ההגנה, נחה דעתו של הנאשם בזמן אמת שגרייגוס ומבצעי ההונאה תיקשרו ביניהם ישירות במייל, כפי שהעיד [274].

במסגרת כל חקירותיו טען הנאשם כי ההתקשרות בינו ובין גרייגוס נעשתה בעיקר בטלפון, וגם גרייגוס אישר זאת, אך בחומר החקירה נמצאו רק שיחות ספורדיות, שלטענת הנאשם אינן מגלות את כלל המסגרת הרלוונטית ואת הראיות שיש בהן כדי לתמוך בטענותיו. לפיכך, טוען הנאשם, חסר תיעוד של כלל שיחות הטלפון בינו לבין גרייגוס לאורך כל התקופה.

110. בתשובה לטענות הללו הפנו ב"כ המאשימה בסיכומיהם לעדותו של רפ"ק יניב שמול, שציין כי למיטב זכרונו הטלפון של הנאשם נבדק, אך מדובר היה בטלפון חדש יחסית ולא נמצאו עליו ממצאים [275]. עוד ציין שמול כי הנאשם אמר בחקירתו שהסיר את תוכנת וויקס מהטלפון שלו [276]. אשר לטיוטות המייל, מאחר שהנאשם הודה שהוא העביר את פרטי הכניסה לתיבות הדוא"ל למבצעי ההונאה, הוא עצמו יכול היה להציג את תוכן לו רצה בכך. ב"כ המאשימה הוסיפו, כי טענת ה"ערוץ הישיר בין גרייגוס למבצעי ההונאה" אין לה כל בסיס. ראשית, הנאשם נכח בפגישה ב-1.6.15 ולכן אם הטענה היא שבאותו מעמד מסר גרייגוס למבצעי ההונאה את פרטי המייל, הדבר לא נעשה מאחורי גבו של הנאשם. שנית, ההונאה כלפי החברה הצרפתית בוצעה כעשרה ימים לפני אותה פגישה, כך שברור שמסירת כתובת המייל באותה פגישה אינה רלוונטית להונאה הצרפתית. אשר להונאה כלפי החברה הגרמנית, שבוצעה אחרי אותה פגישה, עולה מהראיות, לרבות משיחה שבה מדבר הנאשם, כי האנשים שביצעו אותה אינם אותם אנשים שעזרו נפגשו הנאשם וגרייגוס ב-1.6.15. עוד עולה מהראיות שהנאשם עבד עם יותר מקבוצת אלמונים אחת [277], כך שהטענה בדבר קשר ישיר בין גרייגוס למבצעי ההונאות משוללת כל יסוד. יותר מכך: מדוע להשתמש במתווך אם יש למבצעי ההונאה קשר ישיר לגרייגוס?

111. חסר המתייחס לטלפון של הנאשם: למרות שהסנגור הטיח בפני שמול בחקירתו הנגדית כי הנאשם לא אמר שהסיר את אפליקציית וויקס מהטלפון שלו, הדברים אכן נאמרו על-ידי הנאשם. הוא נשאל אם פתח אי פעם חשבון באפליקציית וויקס והשיב: "לא פתחתי. לא חושב שפתחתי. לא זוכר שפתחתי..." לא יודע. לא זוכר שפתחתי. אין לי

אותה. אני בטוח שאין לי אותה. אני יודע. אני יודע. יכול להיות שהורדתי אותה... ניסיתי... הורדתי ומחקתי... אתה יודע כמה אפליקציות אני מוריד ו... מוחק? "[278]. משכך, ולאחר ששמול העיד שהטלפון של הנאשם נבדק אך לא נמצאו עליו ממצאים, לא ניתן להצביע על פגיעה בהגנת הנאשם בעניין זה.

בהתייחס לטיטוטות בתיבת הדוא"ל: כזכור, הנאשם הודה שנכנס לתיבות המייל, שסיכם עם גרייגוס שהוא יעביר את פרטי חשבונות הבנק בדרך של כתיבתם ב"טיטוטות" בתיבת הדוא"ל, ושהעביר מידע זה למבצעי ההונאות: "הסיכומים עם גרייגוס היו שהוא יפתח Email-draft והוא ישים את כל הפרטי בנק ולמסור את הגישה ל-Email לאותם אנשים שהכרתי ביניהם" [279]. בהמשך דבריו אומנם הכחיש שנכנס בעצמו לתיקיית הטיטוטות, אך לטעמי אין לכך חשיבות. מהמשך ההתכתבויות בין גרייגוס לנאשם בוויקר ברור שאכן נמסרו הפרטים למבצעי ההונאה על-ידי הנאשם, בין שמסר להם את פרטי חשבונות הבנק, ובין שמסר להם את פרטי תיבת הדוא"ל, כדי שיוכלו בעצמם לראות מה הפרטים שעודכנו בתיקיית הטיטוטות במייל. כפי שצינו ב"כ המאשימה - מהודעות וויקר שונות עולה שהנאשם עבד עם מספר קבוצות של אלמונים, ועבר ביניהן כראות עיניו ("I have other group if I don't see any prove I will pass the account to" [280]). מתוך התכתובות אף עולה שהוא זה שתיווך כל העת בין האלמונים לגרייגוס ושלגרייגוס לא היה קשר ישיר עם האלמונים. גם מן הטעם הזה נשמט הבסיס לטענת ההגנה בדבר חשיבות צילום הטיטוטות בתיבות הדוא"ל. אומנם, מוטב היה לו אלה נשמרו, אך העדרן אינו פוגם בראיות ואינו פוגע בהגנת הנאשם.

בהתייחס לחסר בראיות על אודות הקשר שהיה בין הנאשם לגרייגוס בין אמצע פברואר עד אמצע מרס: טענת הנאשם כי אי הבאת ראיות לגבי תקופה זו פוגעת בהגנתו משום שמה שעבר בין השניים באותה תקופה אולי היה מלמד שהם עשו עסקים לגיטימיים, אין בה כדי לבסס את טענתו שמדובר במחדל חקירה, ובוודאי שלא במחדל שפוגע בהגנתו. ראשית, אם היו לנאשם ראיות לכך שבאותה תקופה עשו השניים עסקים לגיטימיים, חזקה עליו שהיה מביא אותן. לא זו בלבד שלא הביא ראיות כאלה, אפילו טענתו לעסקים לגיטימיים נטענת בליווי המילים "כנראה" ו"יכול להיות", כמצוטט לעיל בפסקה 109. אך מעבר לכך, וכפי שכבר נאמר בקשר למיזם ה-charge me up, שאותו הזכיר, העובדה שלנאשם ולגרייגוס היו גם עסקים לגיטימיים אינה שוללת את התמונה הברורה העולה מהראיות בתיק זה, כי המעשים שעשו במסגרתו היו לא לגיטימיים ובעלי אופי פלילי.

אשר לשיחות טלפון שלטענת הנאשם התקיימו ולא תועדו, הנאשם העיד "שרוב השיחות שלי היו עם גרייגוס שיחות טלפוניות, אני חושב Viber או WhatsApp, אני לא זוכר, שיחות קוליות, אני חושב שגרייגוס השתמש ב-Viber ולא, לא, לא, הוא הטיח כל מיני דברים ומספרים הזויים שאני לא מבין מאיפה באו" [281]. ראשית, גם כאן נכונים הדברים שנכתבו לעיל, בדבר חוסר קונקרטיות בטענה שהועלתה, ובדבר העדר בסיס עובדתי או ראיתי לטענה, ובעיקר - בקשר לכך שאף אם הטענה שהיו גם שיחות לגיטימיות - נכונה, אין בכך כדי להשליך על התיק דן. שנית, לא הובא בפני כל מידע בנוגע לשאלה אם ניתן לשחזר שיחות טלפון שנעשו באמצעים המוזכרים על-ידי הנאשם, לא ראיתי שמישהו נשאל על כך, ומשכך - גם טענה זו למחדל דינה להדחות.

פגמים ומחדלים הקשורים בהודעות הוויקר

112. חלק מהטענות של ההגנה בדבר הבדלים בין צילומי המסך השונים בוויקר, פערי זמנים, "קפיצות" במספרי ההודעות וכדומה - לובנו כבר לעיל, בפסקאות 8, 40 ו-41. נותרה לדיון טענה בדבר חסרון של חלק מהודעות הוויקר

שהיו במכשיר הטלפון של גרייגוס. אין חולק, שלא כל ההודעות שהיו לגרייגוס בוויקר הוכנסו כראיות לתיק. ההסבר שניתן לכך עלידי **קרול** הוא כדלקמן: "הסיבה לכך שאין רצף כרונולוגי במספרים היא שהתמונות הורדו מהטלפון של גרייגוס ובין השיחות יש שיחות לא רק עם יהודה כהן, אלא עם מטרות נוספות שהיו לחקירה שגרייגוס ידבר איתן. הודעות אלה אינן רלוונטיות לתיק הזה" [282]. ההגנה טוענת כי הדבר אינו מתיישב עם הראיות, שכן לעיתים ההודעות מתחילות בתשובה, כאשר השאלה הוצאה מהרצף. עוד טוענת ההגנה, כי הדבר פוגע בזכות הנאשם להליך הוגן, שכן לא היה זה בסמכות סוכן ה-FBI לקבוע מה רלוונטי ומה לא בתיק שבו, כדברי הסנגור "עד המדינה הוא לא פחות מרוב נוכלים וכל התנהלותו זועקת חמאס".

113. איני מוצאת כל בסיס לטענה. ההסבר שנתן **קרול** למיין ההודעות, כמפורט לעיל, הוא הסבר ברור ורלוונטי. איני מסכימה עם הטענה שלא הייתה לגוף החוקר סמכות למיין את ההודעות, באופן שנכללו בחומר רק אלה הנוגעות לנאשם. אין חולק שגרייגוס היה, עובר להפעלתו, עבריין, והתייחסתי לכך כבר לעיל. למרות האמור, ולנוכח הניתוח שערכתי לראיות בתיק זה, קבעתי כי ניתן לתת אמון בעדותו. אין מחלוקת כי גרייגוס עבד כסוכן גם מול גורמים אחרים, מלבד הנאשם, ואין בטענות ההגנה כדי להסביר מדוע היה מקום להביא בפניה את הראיות הנוגעות לאחרים שגרייגוס הביא להפללתם. לגוף החוקר ולפרקליטות הייתה סמכות מלאה שלא לכלול בחומר החקירה הודעות שנוגעות לעבריינים אחרים. אשר לטענה שחלק מההודעות מתחילות מתשובה, כשהשאלה חסרה - הדברים נאמרו מבלי להפנות לאף הודעה שכזו, ובוודאי מבלי להראות מקרה שהדבר יצר חוסר יכולת להבין את התשובה, או להבינה שלא כראוי. אף טענה זו נדחית, אפוא.

עדויות של גרייגוס באמצעות Video Conference

114. הנאשם שב והלין בסיכומיו על כך שהעד המרכזי, עד המדינה, גרייגוס, לא הגיע לישראל, לבית המשפט, כדי להעיד, אלא העיד באמצעות היוועדות חזותית (Video Conference), וזאת למרות שלדבריו לא הוצגו המסמכים הרלוונטיים המלמדים על מניעה של גרייגוס להגיע לישראל. הסנגור ציין שהדבר פגע בהגנת הנאשם, מאחר ש"בכל הכבוד לרושם שיצר גרייגוס בעדותו בפני בית המשפט, מדובר בנוכל מדופלם שהקרבה הפיזית, בחינת התנהגותו והתייחסותו לשאלות מצריכה מבט חודר ונוקב, קל וחומר שזהו העד היחידי וזהו עד מדינה". ההגנה ביקשה, אפוא, שבית המשפט יביא עניין זה במסגרת שיקוליו להזת המטוטלת לעבר זיכוי הנאשם, מטעמים של הגנה מן הצדק.

בהחלטתי מיום 11.10.18, קבעתי שניתן להעיד את גרייגוס באמצעות Video Conference, חלף הבאתו ארצה. נימקתי החלטתי בין היתר בכך שהרשויות האמריקאיות הטילו איסור על יציאתו מתחומי ארצות הברית. גרייגוס אכן העיד באמצעות VC, אך לאחר עדותו, שבה ההגנה והעלטה את הסוגיה בהקשר אחר. בהחלטתי מיום 12.12.18 ציינתי כך:

"טענה נוספת שהעלה הסנגור מתייחסת לנושא הוידאו קונפרנס. לטענתו, נפגעה יכולתו להתרשם מהעד נוכח האמצעי שנלקט, כאשר לא יכול היה לעמוד על מלוא תנועות הגוף של העד, מנח ידיו וגופו, מידת ההזעה שלו וכיוצא באלה. דומני, שכל נושא העדות בוידאו קונפרנס לובן זה מכבר בהחלטות קודמות, ואיני מוצאת מקום לחזור על הדברים. אציין, כי לטעמי ניתן היה להתרשם מהעד באופן טוב למדי גם באמצעות העדות בוידאו קונפרנס. ניתן היה לראות את פלג גופו העליון של העד, את הבעותיו, ובהתחשב באיזון האינטרסים שעמדו, כפי שפירטתי בהחלטות הקודמות, לנגד עיניי, העדות בוידאו קונפרנס ענתה על מרבית השיקולים בצורה הטובה ביותר. בקשה נוספת שהעלה הסנגור בהקשר זה הייתה לבחון האם במסמכים שהונחו לפניי יש התייחסות לנושא עדותו של גרייגוס בישראל. המסמכים שלפניי אינם מתייחסים לכך. המסמכים הרלוונטיים לנושא הוצגו

בדיונים הקודמים, זכו להתייחסות בדיונים הקודמים, ודומני כי אין מקום לפתוח את הנושא מחדש. אם בכלל, אזי אוכל לומר כי לאחר שהעדות נגבתה, נחה דעתי שלא נפגעה הגנת הנאשם על ידי החקירה באמצעות וידאו קונפרנס, שעברה בצורה חלקה וטובה, או לכל הפחות - הפגיעה, אם הייתה, הייתה מזערית" [283].

נראה לי שנושא אי הגעתו של גרייגוס להעיד בישראל לובן די והותר, נתתי דעתי לנושא לפני שהעיד, אחרי עדותו ושוב בהכרעת דין זו, בפסקה 11 לעיל. לטעמי הנושא מוצה, לא מצאתי שהעדתי של גרייגוס באמצעות VC פגעה בצורה כלשהי בהגנת הנאשם ואף טענה זו נדחת.

הכנסת מסמכים שלא הוצגו לנאשם כצירופות לחקירותיו

115. לטענת ההגנה, בתיעוד הווידאו של חקירתו השישית של הנאשם נראה רפ"ק יניב שמול מכניס מסמכים, שלא הוצגו לנאשם, כצירופות לחקירתו (סעיפים 264 - 266 לסיכומי ההגנה). משכך, טוענת ההגנה, הופרכה חזקת התקינות של פעילות הגוף החוקר, ויש בהתנהלות החוקר שמול כדי להטיל דופי בכל חקירותיו, שכן לא ניתן בתיעוד הווידאו לזהות איזה מסמך הוצג לעומת מה שנטען שהוצג. בעניין זה הפנה הסנגור לעדותו של **יניב שמול** [284], שם התייחס לאסופת הדפים שעניינה התלונה של החברה הגרמנית (ת/5(2)ג).

116. בעדותו של שמול בבית המשפט, באותו קטע שאלו מפנה הסנגור, הוא נשאל מה בדיוק הציג לנאשם באותו הקשר, והוא השיב: "לגבי שורה 33 בת/5(2) א. אני מקריא: 'אני מראה לך את תוצרי חיקור הדין מגרמניה של חברת מאוזר, מפנה אותך לעמוד השני, פסקה 3 במסמך המסומן כרגע יניב שמול 1 31.8.17. האם אתה מזהה את פרטי החשבון?'. הצגתי לו את כל הקובץ והפניתי אותו לעמוד השני בדיוק כמו שרשום פה ותועד בדיסק החקירה".

בדיסק המתעד את החקירה מיום 31.8.17, אכן נראה החוקר אוזח את אסופת הדפים, כאשר הצדדים מסכימים שמדובר, בין היתר, בתלונת החברה הגרמנית, ומוסר לנאשם עמוד בודד מאסופה זו, כדי שיעיין בו (ת/5(2)ב, 21:00 - 31:00).

יאמר, אפוא, שלעניין אמינות החוקר בנוגע לעדות שנתן בדבר מה שהציג לנאשם - עדותו הייתה אמינה והיא עולה בקנה אחד עם מה שרואים בדיסק: הוא הציג לנאשם את האסופה, והפנה אותו לעמוד אחד מתוכה. שאלה נפרדת היא האם נהג בצורה ראויה כאשר מתוך כלל הקובץ, הפנה את הנאשם לעמוד אחד בלבד, ולא הניח לפני הנאשם את כל אסופת הדפים עצמה, על מנת שיוכל לעיין בה. לטעמי, ראוי היה שהחוקר יניח בפני הנאשם את כל הקובץ כולו, ויפנה אותו לקטע שברצונו להפנותו אליו, באופן שהיה מאפשר לנאשם לעיין בכלל המסמך, לו רצה בכך. עם זאת, הנאשם - שראה את הקובץ העבה בידי החוקר, גם יכול היה לבקש לראות את מה שבא לפני העמוד שהוצג לו, או את ההמשך, ולא עשה כן. מכל מקום, וזה העיקר, לא הוסתר מהנאשם שום דבר מהותי, ועיקר התלונה של החברה הגרמנית, לרבות ציון העובדה שההונאה במקרה הזה לא בוצעה בדרכי הרגילה, הוצגו לו. משכך, איני מוצאת שנגרם לנאשם עיוות דין כלשהו או שנפגעה הגנתו, ובוודאי שלא ניתן לומר שהחוקר הציג בעדותו מצג לא נכון, שכן העובדה שהוצג רק עמוד אחד מהתלונה נכתב במפורש בהודעה, כפי ששמול ציין [285].

מחדלים הקשורים באי הבאת עדים רלוונטיים להוכחת ההונאות

117. כפי שכבר פירטתי לעיל, בפסקה 82 להכרעת הדין, ההגנה טענה שהמאשימה לא הביאה ראיות המלמדות כי המצג שהוצג בפני החברה הצרפתית היה מצג שווא, לא הביאה ראיות שלפיהן החברה הצרפתית או הגרמנית העבירה את הכספים, ואף לא הביאה ראיות המלמדות על כך שהכספים הועברו בשל מצג השווא. את הראיות לגבי היסוד הנפשי של המרומה ניתן לגבש, כך טוענת ההגנה, רק באמצעות הבאתו לעדות, וכאן לא הובאו ה"מרומים", דבר שגם מנע מהנאשם להעמיד את גרסתם במבחן החקירה שכנגד. לפיכך מדובר בהליך בלתי הוגן, שכן נמנעת מהנאשם האפשרות להראות שלא היו דברים מעולם.

בהשלמת הסיכומים בעל־פה שאלתי את ב"כ המאשימה מדוע בחרו שלא להביא את נציגי החברות המרומות (Mauser ו-2CJL), שנרשמו כעדי תביעה בכתב האישום. התשובה הייתה כי היה קושי טכני להביאם, ולאחר שקלול הראיות שהובאו הגיעו התובעים למסקנה שהן מוכיחות מעל ספק סביר את מה שהיה צריך להוכיח. בעניין החברה הגרמנית, הדבר נעשה באמצעות אותו חלק מהתלונה שהוצג עלידי **שמואל**. בעניין החברה הצרפתית, **קרול** בעדותו תיאר את נסיבות הפניה לחברה ואת בקשתה להגיש תלונה, ואף שהתלונה לא הוגשה לבית המשפט, היא הוצגה בחקירה בבית המשפט הן לשמואל, הן לנאשם ותגובתם נרשמה.

118. פירטתי לעיל, בפסקאות 68 ו-69 להכרעת הדין, את הראיות המבססות, לטעמי, את ביצוע העבירות של ניסיון לקבלת דבר במרמה, הן באישום הראשון, הן באישום השלישי. קבעתי שביצוע העבירות הוכח כדבעי. אני מסכימה עם ב"כ הנאשם, כי במקרה זה, ראוי ונכון היה להביא לעדות נציג של כל אחת מהחברות המרומות, על מנת שישלים את התמונה מצד "המרומה". עם זאת, המסמכים שהתקבלו, עדותו של מי שבחן את המעשים מהצד האמריקאי והעביר את החומר בהתאם לחוק העזרה המשפטית לרשויות בישראל, והראיות הנוספות מהצד של מבצעי המרמה - מספיקים לביסוס האישומים בעניין זה. אזכיר, כי כתב האישום ממילא אינו מייחס לנאשם מעורבות בפעולות המרמה מול החברות עצמן, והחלק המיוחס לו הוא יצירת ה"שידוך" בין מבצעי ההונאה לגרייגוס, כאשר הוא יודע שהחשבוניות המבוקשים נדרשים לצורך ביצוע עבירות פליליות. על כן הוא הואשם רק בסיוע לביצוע העבירות, וגם מן הטעם הזה, פרטי המרמה המדויקים פחות חשובים בעינינו.

טענות בדבר מעורבותו של "גלובוס" בתיק

119. הנאשם חזר וטען בסיכומיו שהאירועים מושא כתב האישום דנן הם חלק מתכנית עבריינית כוללת ומתוחכמת של גרייגוס עם אחר, המכונה "גלובוס", שהפך אף הוא סוכן של ה-FBI, תכנית שאותה תכננו לבצע באמצעות העמדת הנאשם בסיכון. לא בכדי כמעט לא בא זכרו של אותו גלובוס בהכרעת דין זו, מלבד בטענות ההגנה, ובהסבר שנתן קרול לגבי האופן שבו הגיעו אל הנאשם (ר' פסקה 20 להכרעת הדין), שכן לא מצאתי כל קשר בין גלובוס לבין האירועים מושא כתב האישום. כבר ציינתי לעיל, כי טענת ההגנה בעניין זה לא לחלוטין ברורה, אך גם מה שניתן להבין ממנה לא נתמך בראיות, ומכל מקום - היא אינה הגיונית, והדברים פורטו בפסקה 16 להכרעת הדין ולא אחזור עליהם.

העדר שימוע כדין

120. בהחלטתי מיום 30.4.18, בעניין בקשת הנאשם לביטול כתב האישום, עמדתי על כך שהשימוע התבצע לאחר שמולאה חובת היידוע. כידוע, חלה חובה על רשות התביעה, שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירת פשע, לשלוח לחשוד הודעה בעניין, בטרם חלפו 30 הימים המוזכרים בסעיף 60א(ד) **לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב]**, **תשמ"ב-1982 [חסד"פ]**. במהלך אותם ימים רשאי החשוד לפנות לרשויות התביעה בבקשה מנומקת להימנע מהגשת כתב אישום, או להימנע מהגשת כתב אישום בעבירה מסוימת. לפי סעיף 60א(ה) לחסד"פ, בסמכותו של פרקליט המחוז להגיש כתב אישום גם בטרם חלפו 30 הימים, מטעמים שיירשמו ואם החליט שהנסיבות מצדיקות זאת.

ב"כ המאשימה הציגו את אישור פרקליטת המחוז בדיון שהתקיים לפניי, אך לא העבירו להגנה כיוון שהאישור ניתן בתכתובת דוא"ל, שהיא מסמך פנימי. במסגרת החלטתי, הוריתי לב"כ המאשימה להמציא לסנגור את נימוקי פרקליטת המחוז במסמך שהוא מורשה לעיין בו, וקבעתי שאם תיוותר לסנגור טענה בעניין, יעלה אותה בהמשך.

במסגרת סיכומי טען הסנגור בעניין השימוע, אך לא העלה טענות קונקרטיות וענייניות המתייחסות לנימוקי פרקליטת המחוז, אלא רק טענה בעלמה שהפרקליטות החליטה על תוצאות השימוע מראש (פסקאות 275 - 277 לסיכומי ההגנה). משכך, אין טענה ממשית שניתן לדון בה ובהננת סמכותו של פרקליט המחוז לפי סעיף 60א(ה) לחסד"פ, אינני נדרשת לעניין.

סיכום ומסקנות

121. **הפועל היוצא מכל האמור הוא כי הוכח במידה הנדרשת במשפט פלילי כי באישומים הראשון והשלישי הנאשם סייע לביצוע שתי עבירות של ניסיון לקבל דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ובאישומים השני והרביעי הנאשם ביצע עבירות של הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.** לא מצאתי שהיו מחדלי חקירה שפגעו בהגנת הנאשם, ואין בסיס לכל טענה שהיא של הגנה מן הצדק.

סוף דבר

122. אני מרשיעה, אפוא, את הנאשם בביצוע העבירות הבאות:

באישום הראשון: סיוע לניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפה, ביחד עם סעיפים 25 ו-31 לחוק העונשין;

באישום השני: הלבנת הון במטרה להסתיר את זהות בעליו של הרכוש האסור, את מיקומו ותנועותיו, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון;

באישום השלישי: סיוע לניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפה, ביחד עם סעיפים 25 ו-31 לחוק העונשין;

באישום הרביעי: הלבנת הון במטרה להסתיר את זהות בעליו של הרכוש האסור, את מיקומו ותנועותיו, לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

ניתנה היום, כ"ג טבת תשפ"א, 07 ינואר 2021, במעמד הצדדים

[1] שתוקן סמוך לאחר הגשתו, עובר למתן מענה, וההתייחסות היא לכתב האישום המתוקן

[2] ראו החלטתי מיום 30.4.18, עמוד 2, שורות 22-24

[3] הסבר והרחבה על וויקר - בהמשך

[4] פ/47, 19 - 21; פ/67, 26 - 31; פ/77, 20 - 23; פ/78, 4 - 12; פ/184, 21 - פ/187, 13; פ/188, 21

[5] **ת/2א**, עמוד 20, שורה 22 ואילך

[6] **ת/2א**, עמוד 26, שורה 36 - עמוד 27, שורה 37

[7] פ/275, ובעיקר ב-פ/276, החל משורה 12

[8] **ת/14**

[9] פ/45, 24 ואילך

[10] פ/46, 10 ואילך

[11] פ/47, 8 ואילך

[12] פ/55, 14 ואילך, וכן פ/97, 27 ואילך

[13] פ/62, 20 עד פ/64, 7

[14] פ/64, 13 - 25

[15] פ/105, 33 ואילך

[16] פ/65, 10 - 67

[17] פ/86, 1 ואילך

[18] פסקאות 80 - 82 לסיכומי ההגנה

[19] פ/262, 26 - פ/263, 4

[20] פסקאות 49 ו-50 לסיכומי ההגנה

[21] ת/15

[22] פ/38 מיום 28.11.18, שורה 28 ואילך

[23] ת/14

[24] פ/36 מיום 28.11.18, שורה 27 עד פ/41, 7

[25] פ/144, 7 - פ/145, 30

[26] ת/15

[27] פ/237, 27 - 31

[28] פ/243, 10 - 16

[29] פ/245, 23 - פ/246, 7

[30] פ/248, 27 - פ/249, 4

[31] פ/251, 4 - 23

[32] פ/252, 1 - 18

[33] פ/252, 28 - פ/253, 26

[34] פ/254, 1 - 12

[35] פסקאות 183-187 לסיכומי ההגנה

[36] **ת/4א**, עמוד 4, שורה 22 ואילך

[37] **ת/4א**, עמוד 10, שורה 5 ואילך

[38] **ת/4א**, עמוד 19, שורות 13 - 14

[39] **ת/4א**, עמוד 22, שורה 15 עד עמוד 23, שורה 32

[40] **ת/4א**, עמוד 31, שורה 11 עד עמוד 34, שורה 31

[41] **ת/4א**, עמוד 37, שורה 1 עד עמוד 38, שורה 38

[42] **ת/4א**, עמוד 44, שורה 16 ואילך

[43] **ת/4א**, עמוד 76, שורה 10 עד עמוד 80, שורה 16

[44] **ת/4א**, עמוד 82, שורה 15

[45] **ת1א**, עמוד 3, שורות 15 - 38

[46] **ת1א**, עמוד 4, שורה 1 ואילך

[47] **ת1א**, עמוד 11, שורה 8 עד עמוד 12, שורה 15

[48] **ת1א**, עמוד 13, שורה 18 עד עמוד 14, שורה 25

[49] **ת1א**, עמוד 17, שורה ואילך

[50] **ת2א**, עמודים 10 עד 16

[51] **ת2א**, עמוד 29, שורה 8

[52] **ת2א**, עמוד 22, שורה 16 עד עמוד 23, שורה 15

[53] חוזים כאלה מעולם לא הוצגו, והנאשם לא קישר בין מסמכים עסקיים שבחר להציג בעדותו הראשית בבית המשפט, לבין הספקת חשבונות בנק על-ידי גרייגוס או כל אחד אחר (ראו למשל **נ/7**, **נ/8**, **נ/9**)

[54] **ת2א**, עמוד 25, שורה 16 ואילך

[55] **ת2א**, עמוד 35, שורות 21 - 36

[56] **ת2א**, עמוד 36, שורה 1 ואילך

[57] **ת2א**, עמוד 39, שורה 7 ואילך

[58] **ת2א**, עמוד 53, שורה 9 - 12

[59] **ת2א**, עמוד 60, שורה 28 ואילך

[60] **ת2א**, עמוד 63, שורה 1 ואילך

[61] [ת2א](#), עמוד 64, שורה 22 ואילך

[62] [ת2א](#), עמוד 66, שורה 31 עד עמוד 68, שורה 14

[63] [ת2א](#), עמוד 72, שורה 28 ואילך

[64] [ת2א](#), עמוד 82, שורה 35 ואילך

[65] [ת2א](#), עמוד 94, שורה 4 ואילך

[66] [ת2א](#), עמוד 95, שורות 3 - 26

[67] [ת2א](#), עמוד 103, שורה 32 ואילך

[68] [ת2א](#), עמוד 117, שורות 7 - 15

[69] [ת2א](#), עמוד 130, שורה 18 ואילך

[70] [ת2א](#), עמוד 152, שורות 34 - 36

[71] [ת3א](#), עמוד 32, שורה 27

[72] [ת3א](#), עמוד 33, שורה 19 עד עמוד 38, שורה 9

[73] [ת3א](#), עמוד 57, שורה 21 עד עמוד 65, שורה 10

[74] [ת5א](#), עמוד 4, שורות 24 - 26

[75] [ת5א](#), עמוד 89, שורות 33 - 34

[76] פ/338, 19 - פ/341, 32

[77] פ/342, 6 - 15

[78] פ/345, 21 - 25

[79] פ/346, 1 - 29

[80] פ/346, 32 - פ/347, 23

[81] פ/351, 29 - פ/357, 7

[82] פ/354, 41 - פ/355, 2

[83] פ/357, 26 - 32, 358

[84] פ/360, 8 ואילך

[85] פ/362, 31 עד פ/363, 22

[86] **ת/3א**, עמוד 32, שורה 27

[87] פ/369, 23 עד פ/370, 6

[88] פ/368, 13 ואילך

[89] פ/371, 1 - 12

[90] **ת/113** עד **ת/122**

[91] פ/377, 3 - 13

[92] מתועדת ב-**ת/184**, **ת/184א**

[93] פ/383, 19 - 27

[94] פ/383, 28 - 29

[95] פ/386, 24 - 31

[96] פ/394, 17 - פ/395, 4

[97] פ/491, 16 - 17

[98] פ/431, 1 - 16

[99] פ/385, 17 - פ/386, 4

[100] פ/413, 23 ואילך; פ/418, 1 - 13

[101] פ/429, 23 - פ/430, 11

[102] פ/424, 6 - 9

[103] פ/424, 23 ואילך

[104] פ/428, 2 - 21

[105] פ/430, 12 - 26

[106] **ת/2א**, עמוד 22, שורה 16 עד עמוד 24, שורה 19; עמוד 27, שורות 10 - 12

[107] **ת/3א**, עמוד 55, שורה 3 עד עמוד 56, שורה 8

[108] **ת/3א**, עמוד 56, שורה 18 עד עמוד 57, שורה 22

[109] פ/411, 8 - 11

[110] ת/19, עמוד 5, שורות 1 - 15

[111] פ/438, 7 - 20

[112] פ/439, 10 - 14

[113] פ/438, 2 - 4

[114] פ/439, 17 - 24

[115] פ/437, 23 - פ/438, 8

[116] פ/369, 23 - פ/370, 6

[117] פ/423, 17 - פ/424, 17

[118] ת/22א - ת/23, מיום 25.3.15; ת/32 - ת/34, מיום 3.4.15

[119] פ/370, 13 - 20

[120] פ/475, 30 - 32

[121] ת/59 - ת/62, מיום 20.4.15

[122] פ/429, 20 - פ/432, 29. ראו בנוסף ת/2א, עמוד 88, שורות 14 - 31; עמוד 103, שורות 8 - 24; עמוד 117, שורות 10 - 15; עמוד 155, שורות 14 - 23

[123] פ/494, 21 - פ/495, 11; ת/117 ו-ת/118 מיום 21.5.15

[124] ת/19, עמוד 4, שורות 31 - 34

[125] **ת/19**, עמוד 5, שורות 1 - 15

[126] **ת/2א**, עמוד 71, שורות 2 - 13; עמוד 73, שורות 34 - 39; עמוד 79, שורות 19 - 25

[127] פ/411, 6; פ/413, 1 - 4

[128] פ/477, 15

[129] **ת/89**, **ת/91**. לגבי צילום זה אין אישור לתאריך בדיסק, אך יש התאמה מלאה במלל

[130] **ת/97**, עמוד 18, שורה 33 - עמוד 19, שורה 11; **ת/95**; **ת/186**. ת/186 הוא הדיסק שבו מופיעות תכתובות הוויקר

[131] **ת/130 - ת/140**; **ת/186**, קובץ מספר 1411 - 1422, עמודת "תאריך צילום"

[132] **ת/175 - ת/180**; **ת/181**, עמוד 25, שורה 3 עד עמוד 28, שורה 21; **ת/186**, קבצים מספר 1815 - 1820, עמודת "תאריך צילום"

[133] פ/513, 11 - 17

[134] **ת/2א**, עמוד 30, שורה 34 - עמוד 31, שורה 1

[135] **ת/187**; פ/67, 9 - 19; פ/245, 27 - פ/246, 7

[136] פ/262, 10 - 19

[137] **ת/186** ו-פ/315, 22 - פ/316, 20

[138] **ת/16**; פ/40 מיום 28.11.18, 2 - 26

[139] פ/253, 16 - 26

[140] פ/64, 13 - 15

[141] פ/65, 11 - 12

[142] פ/65, 28 - פ/67, 2, בעניין הסברו של גרייגוס באשר לדרך בה היה משתף את רשויות האכיפה האמריקאיות בשיחות שערך עם הנאשם

[143] **ת/2א**, עמוד 104, שורות 3 - 25

[144] **ת/2א**, עמוד 158, שורות 16 - 37; פ/512, 28 - 30

[145] **ת/2א**, עמוד 91, שורות 24 - 25; עמוד 130, שורות 22 - 24; עמוד 159, שורות 1 - 9

[146] **ת/2א**, עמוד 159, שורות 1 - 6

[147] **ת/2א**, עמוד 105, שורות 1 - 17

[148] **ת/26, ת/27**

[149] פ/267, 5 - 10

[150] **ת/86**, שמספרו הפנימי בחקירה 1145

[151] פ/105, 32 ואילך

[152] פ/87, 1 - 3

[153] פ/107, 13 - 19

[154] פ/252, 1 - 8

[155] פ/66, 29 - פ/67, 2

[156] שילוב של **ת/22, ת/22א, ת/23**. בחלק מההודעות כתובה שעה. זו נרשמה בסוגריים ליד השורה הרלוונטית

[157] **ת/32 - ת/34**

[158] פ/370, 19 - 20

[159] פ/370, 17 עד פ/371, 8

[160] **ת/85**, עמוד 13; **ת/89**, עמוד 14

[161] **ת/86**, עדות גרייגוס - פ/105, 32 עד פ/106, 7

[162] **ת/118, ת/119, ת/147**

[163] **ת/148 - ת/150**

[164] פ/506, 13 ואילך

[165] פ/105, 32 עד פ/106, 7

[166] **ת/33 ו-ת/34**

[167] **ת/87**

[168] פ/506, 22 ואילך

[169] **ת/88**

[170] פ/508, 1 ואילך

[171] **ת/59 - ת/61**, מיום 20.4.15 ועוד קודם לכן **ת/36** עד **ת/39** מיום 3.4.15

119/ת, 118/ת [172]

182/ת [173] - אישור בנק על ההעברה [סימון פנימי, שאליו התייחס קרול בעדותו, 270 - 273]; פ/251, 1 - 3

[174] פ/251, 1 - 22

[175] **139/ת**, מספר פנימי 1422

[176] פ/117, 30 עד פ/119, 3

113/ת [177]

[178] **117/ת** ו-**118/ת**

[179] **153/ת** - **156/ת**

154/ת [180]

155/ת [181]

[182] **160/ת**, מיום 17.6.15

[183] **167/ת**, **168/ת**

[184] פ/325, 18 - 21; פ/337, 27 ואילך

[185] פ/338, 11

[186] **5(2)ג/ת**

[187] **5(2)ג/ת**

[188] פ/326, 1 - 5

[189] **ת/5(2)**, שורה 19 ואילך

[190] **ת/5(2)**, שורות 50 - 59

[191] **ת/5(2)**, שורות 66 - 76

[192] פ/442, 13 - 22

[193] פ/371, 8

[194] **ת/129**

[195] **ת/168**

[196] **ת/140**, עמודים 165 - 166

[197] **ת/5א**, עמוד 26, שורה 34 - עמוד 27, שורה 11

[198] פ/547, 28 - פ/549, 21

[199] **ת/141**, מיום 26.6.15, **ת/142** ו-**ת/143** מיום 27.6.15

[200] **ת/117**

[201] **ת/145**, עמוד 7, שורות 37-42

[202] פ/262, 28 - פ/263, 4

[203] פ/202, 24 - פ/203, 13

[204] פ/209, 17 - 28

[205] פ/238, 18 - 19

[206] ת/19, עמוד 5, שורה 31 עד עמוד 6, שורה 6; ת/28; ת/44; ת/45, ת/46

[207] ת/29

[208] ת/65, ת/66

[209] ת/136

[210] פ/542, 11 ואילך

[211] ת/116

[212] פ/530, 8 - 10

[213] ת/130, ת/131

[214] פ/540, 12 - 30

[215] ת/181, עמוד 26, שורות 10 - 22

[216] פ/64, 6 - 7

[217] פ/65, 16 - 25

[218] פ/122, 21

[219] ת/144

[220] **ת/145** (בתמליל זה, "דובר א" הוא הנאשם; "דובר ב" הוא גרייגוס [פ/122, 33]. הדוברים האחרים אינם מזוהים)

[221] **ת/145**, עמוד 6, שורות 4 ואילך; **ת/145**, עמוד 13, שורות 21 ואילך

[222] **ת/145**, עמוד 8, שורות 13 - 16

[223] פ/65, 11 - 15; פ/123, 12 - 13

[224] **ת/145**, עמוד 7, שורות 15 - 27

[225] **ת/145**, עמוד 9, שורות 13 - 18

[226] מיספור פנימי של הודעות הוויקר 1803, 1804

[227] פ/130, 14 - 19

[228] **ת/145**, עמוד 10, שורות 14 - 16

[229] **ת/145**, עמוד 10, שורות 25 - 28

[230] **ת/162, ת/163, ת/164**

[231] פ/118, 32 - פ/119, 2

[232] **ת/130 עד ת/139**

[233] פ/119, 21 - פ/120, 3

[234] **ת/175 עד ת/178**, וכן **ת/180**, סימון וויקרים 1815 - 1818 וכן 1820

[235] **ת/175, ת/176, ת/177**

181/ת [236]

[237] פ/133, 31 ואילך

[238] פ/134, 18 - 28; פ/137, 23 - 25

[239] **181/ת**, עמוד 26, שורות 23 - 28

[240] פ/251, 1 - 23

[241] המכונה בפי קרול וויקר 1411

[242] המכונים בפי קרול וויקר 1815, 1816

[243] פ/257, 24 - פ/259, 29

[244] פ/251, 24 - פ/252, 8

[245] פ/252, 1 - 18

[246] פ/260, 9 - 21

178/ת - 175/ת [247]

177/ת [248]

[249] פ/260, 5 - 21

[250] פ/261, 5 - 23

[251] פ/251, 4 - 16

[252] פ/267, 21 - 33

[253] פ/251, 1 - 23

[254] פ/326, 17 - 20

[255] פסקה 298

[256] **ת/14**

[257] סעיף 10 להסכם ת/14

[258] **ת/183** - תמליל ודיסק

[259] פ/20 מיום 16.9.18, 21 עד פ/21, 2

[260] פ/277, 10 - 28

[261] פ/18, 23

[262] פ/30 מיום 12.11.18, 22-23, פ/32 מיום 12.11.18, 14 ואילך

[263] פ/151 מיום 29.11.18, 29 ואילך

[264] פ/34 מיום 12.11.18, 1 - 4

[265] פ/330, 30 - 32

[266] פ/335, 1 - 7

[267] פ/350, 9 - 24

24,254/פ - 32,253/פ [268]

32,297/פ עד 30,296/פ [269]

3 - 1,351/פ [270]

19 - 8,333/פ [271]

19/ת [272]

19 - 13,368/פ [273]

31 - 29,381/פ [274]

17 - 7,347/פ [275]

23 - 6,351/פ [276]

136/ת, 88/ת, 52/ת [277]

15 שורה, 23 עמוד עד 16 שורה, 22 עמוד **2/ת**, 23 שורה, 15

17 ואילך, 370/פ [279]

88/ת [280]

6,370/פ עד 23,369/פ [281]

10 - 7,250/פ [282]

7,278/פ - 29,277/פ [283]

[284] פ/1,324 - פ/7,326

[285] ת/5(2), 33